

ÖNSÖZ

Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), 1979 yılında kurulmuştur. Ülkemizde, bilgi teknolojileri, telekomünikasyon, yeni medya, internet ve tüketici elektroniği alanlarında faaliyet gösteren şirketlerin güçlü ortak sesini temsil etmektedir. Türkiye bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe %95'in üzerinde bir paya sahip olan, 200'e yakın TÜBİSAD üyesi şirket, Türkiye'de yıllık 40 milyar dolarlık ticaret hacmini yönetmektedir.

Ülkemizdeki bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün sağlıklı, etkin ve rekabetçi bir ortamda büyümesi TÜBİSAD'a önemli sorumluluklar yüklemektedir. TÜBİSAD sektörün Türkiye'nin kalkınmasındaki vazgeçilmez önemini ve katkılarını ortaya koymak üzere, geniş bir platform ve güçlü bir ekip ile çalışmalarını yürütmektedir. TÜBİSAD tüm bu çalışmalarında, sektörel politikalara etki etmeyi, sektörün tanıtımını ve bilinirliğini artırmayı, bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün stratejik sektör olarak kalkınma politikalarında yer almasının sağlanmasını öncelikli hedef olarak belirlemiştir. TÜBİSAD bünyesinde sektördeki büyüme ve karlılığı artıracak, güvenilir ticari ve rekabetçi bir piyasa ortamının oluşması için çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

TÜBİSAD'ın Mayıs 2012 tarihinde gerçekleştirilen Genel Kurul'unda, oldukça güçlü bir kadro ile göreve gelen Yönetim Kurulu, yeni dönemde, var olan proje ve çalışmaları devam ettirirken yeni proje ve girişimleri de hayata geçirmektedir. Türkiye'de bilişimin diğer tüm sektörlerle kaldıraç etkisi yapan stratejik bir sektör olduğu bilinciyle, Türkiye ekonomisinin rekabet gücünün artırılması için bu gerçeği vurgulamaya ve bu yönde adımlar atmaya devam etmektedir. Türkiye'de bilgi teknolojileri ve telekomünikasyon sektörlerini aynı hedefte birleştiren tek platform olan TÜBİSAD, etkinliğini üyelerinin desteği ve katkılarıyla daha da artırmaktadır.

TÜBİSAD, bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün Türkiye ekonomisine etkilerini ve Türkiye'nin 2023 hedeflerine ulaşmasında BİT sektörünün önemini ortaya koymak amacıyla hazırladığı **"Türkiye Ekonomisi İçin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü: Atılım Stratejisi 2023"** raporunu 2012 Eylül ayında kamuoyu ile paylaşmıştır. Raporda; Türkiye'nin 2023 hedeflerini yakalayabilmesi için yıllık ortalama %8 büyüme gerçekleştirmesi gerektiği vurgulanarak, bu büyümeyi sağlamak için bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün büyüme stratejisinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Rekabet gücünün üstünlüğünün katma değeri yüksek ürün ve hizmet üretmeye bağlı olduğu, günümüz dünyasında ekonomiyi ileri teknolojinin sürüklediği, dünya ticaretinde BİT's'in payının %14, Türkiye'de bu oranın %3 olduğu raporda vurgulanmıştır. Türkiye'nin 2023 hedeflerine ulaşabilmesi için, önerilen "Atılım Senaryosu"nda tanımlanan büyüme politikasının gerçekleşmesi için sektöre dönük bütüncül, sistemli, sürekli ve tüm toplum tarafından benimsenen bir politika ile desteklenmesi gerektiğinin altı çizilerek; Türkiye'nin 2023 yılında en büyük 10 ülke arasında yer alması için gereken politika adımları da yer almıştır.

TÜBİSAD'ın, sektörel düzenlemelere ilişkin oluşturduğu görüşler ve faaliyetler, kamu temsilcileri ve kamuoyu ile paylaşmak üzere gerçekleştirdiği temaslara, ziyaretler ve etkinlikler hakkında detaylı bilgiler bu raporun ekinde bilgilerinize sunulmuştur.

TÜBİSAD, Türkiye'de bilgi toplumuna dönüşümü sağlayacak ulusal projeler üretmeye, bu projeleri diğer sivil toplum örgütleri, kamu ve özel sektör kuruluşları ile paylaşmaya ve çalışmalarını üyelerinden aldığı güç ile yurt çapında yürütmeye devam edecektir.

Saygılarımızla arz ederiz.

TÜBİSAD Bilişim Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu

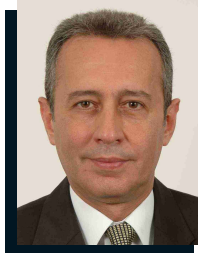
Yönetim Kurulu

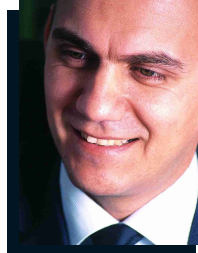
Kemal Cılız /Başkan
Infonet

Nazım Özdemir /
Başkan Yrd. /Exper

Levent Kızıltan /
Başkan Yrd. /Eczacıbaşı

Veli Tan Kırtış /Sayman
Akfa Holding

Adnan Metin
THY

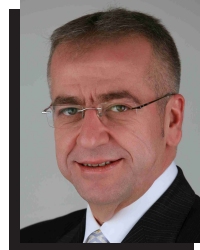
Ahmet Dalman
Hürriyet

Burak Aydın
Intel

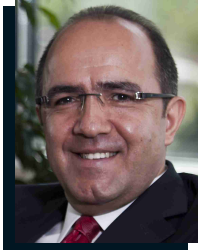
Erkan Akdemir
Avea

Erol Bilecik
Index

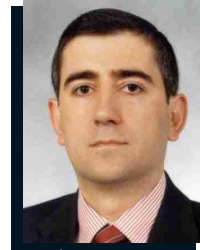
Filiz Doğan
Oracle

Güngör Kaymak
Bimsa

Hasan Süel
Vodafone

İbrahim Özer
Toshiba

İlker Kuruöz
Türkcell

Mehmet Nalbantoğlu
KoçSistem

Serdar Tunaoglu
Karel

Serdar Urçar
HP

Tahsin Yılmaz
Türk Telekom

Tamer Özmen
Microsoft

Turgut Gürsoy
Lidya Ventures

Ümit Cinalı
Cisco Systems

TÜBİSAD Hakkında

Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), 1979 yılında kurulmuştur. Ülkemizde, bilgi teknolojileri, telekomünikasyon, yeni medya, internet ve tüketici elektroniği alanlarında faaliyet gösteren şirketlerin güçlü ortak sesini temsil etmektedir. Türkiye bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe %95'in üzerinde bir paya sahip olan, 200'e yakın TÜBİSAD üyesi şirket, Türkiye'de yıllık 40 milyar dolarlık ticaret hacmini yönetmektedir.

TÜBİSAD, bilişim sektörüne yönelik; telekomünikasyon, yazılım, bilgi teknolojileri, e-ticaret ve yeni medya gibi alanlarda çalışmalar yapar. Eğitim ve istihdam, yerel katma değer üretimi, teknolojik gelişmeler, hukuksal ve kurumsal altyapının oluşturulması, pazarın büyümesi ve güçlenmesi, sektöre ilişkin sağlıklı veri ve raporların oluşturulması, standartların oluşturulması ve yerleştirilmesi, sektörün ve Türkiye'nin AB ile bütünleşmesi ana konularında 10'a yakın komisyonu ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

TÜBİSAD, Türkiye'de bilgi toplumuna dönüşümü sağlayacak ulusal projeler üretmek, bu projeleri diğer sivil toplum örgütleri, kamu ve özel sektör kuruluşları ve kamuoyu ile paylaşarak tüm kesimlerin desteğini almak suretiyle çalışmalarını yurt çapında yürütmektedir.

TÜBİSAD 2007 yılından beri, Avrupa BT ve tüketici elektroniği sektörünü geliştirmek ve sektörün Avrupa Birliği'nde (AB) ekonomik büyümeye ve sosyal gelişmeye katkısını sağlamak amacıyla faaliyet gösteren DIGITALEUROPE üyesidir. 2003 yılından beri, tüm dünyadan 60 BT derneğinin üye olduğu, dünya BT pazarının yüzde 90'ını temsil eden, dünya BT endüstrisinin sesi olan WITSA (World Information Technology and Services Alliance) üyesidir. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) kurucu dernekleri arasında yer almaktadır.

Misyon

TÜBİSAD olarak temel misyonumuz, bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünü ülkemizin büyümesinin temel bileşeni olarak konumlandırırken, tüm üye şirketlerimizin sürdürülebilir büyümesini evrensel değerlere bağlı kalarak sağlamak ve en üst düzeyde temsil etmektir.

Vizyon

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün sağlıklı gelişmesini ve büyümesini sağlamak TÜBİSAD'ın en öncelikli konusudur. TÜBİSAD'ın temel hedefleri şöyle sıralanabilir;

- Sağlıklı rekabet koşullarının oluşturulması
- Sektörde sürdürülebilir karlılığın ve büyümenin sağlanması
- Katma değerli çözüm ve hizmetlerin toplam sektör gelirleri içindeki payının artırılması
- BT ve Telekomünikasyon alanındaki yakınsamanın desteklenmesi
- TÜBİSAD'ın, üyelerinin potansiyellerini arttırmak için verdiği yüksek kaliteli hizmet ve sunduğu güncel bilgilerle Türkiye'de BT ve Telekomünikasyon alanında öncü sivil toplum örgütü olması
- Bilişim ve Telekomünikasyon sektörünün iç ve dış pazarlarda daha büyük hacimlere ulaşması için gerekli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi
- Devlet bütçesi içinde yer alan Ar-Ge kaynaklarının, sektör şirketleri tarafından kullanılan payının artırılması ve karar mekanizmaları içinde yer alınması
- Yerel mevzuatın AB ve diğer gelişmiş ülkeler ile uyumlu, sektörün gelişimine katkıda bulunacak şekilde düzenlenmesinin sağlanması

Çalışma Komisyonları

- **Bilgi Merkezi Komisyonu - Başkan Mustafa Çağan:**

Türkiye’ de donanım, yazılım, hizmet, iletişim, e ticaret vb bilgi ve iletişim teknolojileri sektörleriyle ilgili pazar büyüklüğü, istihdam, ihracat gibi alanlarda güvenilir bilgi ihtiyacını karşılamak, üye şirketlere ve kamuoyuna doğru bilgi ve raporları sağlamak

- **Kurumsal İletişim ve Üye İlişkileri Komisyonu - Başkan Burak Aydın:** TÜBİSAD’ın kurumsal iletişim faaliyetlerinin yönetilmesi ve üye profiline uygun yeni üye kazanımlarının sağlanması

- **Mevzuat ve Politikalar Komisyonu - Başkan İbrahim Özer:**

Sektörel politikalara etki etmek üzere düzenlemelerde yer almak ve sektör için mevzuat veritabanı oluşturmak

- **Girişim Sermayesi ve Kurumsal Finansman Komisyonu - Başkan Barış Öney:**

Bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründeki mevcut oyunculara ve yeni girişimcilere fon sağlamak, sektörde yatırım yapılmasına imkân sağlayacak düzenlemeler konusunda çalışmalar yapmak

- **Bilgi Teknolojileri Servis ve CIO Komisyonu - eş-Başkan Güngör Kaymak, Adnan Metin, İlker Kuruöz:**

Uluslararası seviyede kabul görecek ve kamu ihalelerine baz teşkil edecek bilgi teknolojileri servis standartlarını oluşturmak, sertifikasyon programlarıyla sunulan servis kalitesinin iyileştirilmesi yönünde girişimlerde bulunmak

- **Dış İlişkiler Komisyonu - eş-Başkan Kemal Cılız, Levent Kızıltan ve Mehmet Nalbantoğlu:** Uluslararası

paydaşlar (DEİK, DigitalEurope) ile ilişkileri yönetmek ve TÜBİSAD’ın dış temsilini gerçekleştirmek, Türkiye’nin ve sektörün uluslararası arenada rekabet gücünü artırmak amacıyla sektör önceliklerini ve stratejilerini belirlemek

- **Telekomünikasyon Komisyonu - eş-Başkan Veli Tan Kırtiş ve Turgut Gürsoy:**

Telekomünikasyon pazarında sürdürülebilir sağlıklı rekabet koşullarının oluşturulması için düzenleyici faaliyetlerde bulunmak, 2023 vizyonu kapsamında telekomünikasyon sektörü yol haritası için bariyer ve büyüme fırsatlarını ortaya koyan raporlar oluşturmak ve kamuoyuna sunmak

- **Yazılım Komisyonu - Başkan Erman Karaca:**

Yazılım sektörünün TÜBİSAD içerisindeki temsilinin kuvvetlendirilmesi, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü pazarında yazılımın payının büyütülmesini sağlamak; korsan yazılım, telif hakları ve yazılım ihracatı gibi konularda raporlar üreterek kamuoyunu bilinçlendirmek

- **Yeni Medya ve e-Ticaret Komisyonu - Başkan Burak Ertaş:**

TÜBİSAD bünyesinde e-ticaret sektörünün temsilini kuvvetlendirerek, sektörün sağlıklı gelişimini desteklemek, e-ticaret ve yeni medyanın sağladığı yeni iş modelleri hakkında farkındalık çalışmaları yürütmek ve ilgili paydaşlarla ilişkileri sürdürmek

- **Eğitim ve İşgücü Komisyonu - eş-Başkan Levent Kızıltan ve Hakan Çevik:**

Sektörün istihdam ihtiyacını ortaya koymak, ihtiyaç duyulan nitelikli işgücü yetiştirilmesini sağlamak üzere üniversiteler ve ilgili kamu paydaşlarıyla çalışmalar yürütmek, mesleki standartları belirlemek ve sertifikasyon süreçlerinin konumlandırılması konusunda ortak payda, güç ve algı birlikteliği oluşturabilmek

01

Görüşler ve Basın Bültenleri

TÜBİSAD, sektör adına oluşan görüş ve önerilerini, Meclis Komisyonlarına, hükümete, diğer devletlere, uluslararası kuruluşlara ve kamuoyuna doğrudan ya da dolaylı olarak basın ve diğer araçlar aracılığı ile ileterek, düşünce ve hareket birliği oluşturmayı hedeflemektedir.

NİSAN 2013 FATİH PROJESİ TÜBİSAD GÖRÜŞÜ

Proje Amacı

FATİH projesi eğitimde “Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi” ana fikri ve açılımı ile eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak, sürdürülebilir kılmak ve süreçte görsel-işitsel kapasiteyi etkin kullanarak bilişim teknolojilerinin yardımı ile daha iyi eğitilmiş, daha fazla araştırma kapasitesine sahip nesiller yetiştirmek amacıyla uygulanması beklenen bir “MEGA” projedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın proje ile ilgili web sitesinde projenin açıklaması özetle aşağıdaki şekilde yer almaktadır:

“Eğitimde FATİH Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla Bilişim Teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde, derslerde etkin kullanımı için; okulöncesi, ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki tüm okullarımızın 570.000 dersliğine LCD Panel Etkileşimli Tahta ve internet ağ altyapısı sağlanacaktır. Aynı zamanda her öğretmenimize ve her öğrencimize tablet bilgisayar verilecektir. Dersliklere kurulan BT donanımının öğrenme-öğretme sürecinde etkin kullanımını sağlamak amacıyla öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilecektir. Bu süreçte öğretim programları BT destekli öğretime uyumlu hale getirilerek eğitsel e-İçerikler oluşturulacaktır. Bu kapsamda Eğitimde FATİH projesi beş ana bileşenden oluşmaktadır. Bunlar:

1. Donanım ve Yazılım Altyapısının Sağlanması
2. Eğitsel e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi
3. Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı
4. Öğretmenlerin Hizmet içi Eğitimi
5. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT Kullanımının

sağlanmasıdır. Eğitimde Fatih Projesi Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülmekte olup, Ulaştırma Bakanlığı tarafından desteklenen bir projedir. 5 yılda tamamlanması planlanmıştır. Birinci yıl ortaöğretim okulları, ikinci yıl ilköğretim ikinci kademe, üçüncü yıl ise ilköğretim birinci kademe ve okul öncesi kurumlarının BT donanım ve yazılım altyapısı, e-İçerik ihtiyacı, öğretmen kılavuz kitaplarının güncellenmesi, öğretmenler için hizmet içi eğitimler ve bilinçli, güvenli, yönetilebilir BT ve internet kullanımı ihtiyaçlarının tamamlanması hedeflenmektedir.

Amaç

e-Dönüşüm Türkiye kapsamında üretilen ve Ülkemizin bilgi toplumu olma sürecindeki eylemleri tanımlayan Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi, Kalkınma Planları, Bakanlığımız Stratejik Planı ve BT Politika Raporunda yer alan hedefler doğrultusunda 2013 yılı sonuna kadar dersliklere BT araçları sağlanarak, BT destekli öğretimin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Gerekçe

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan (2006-2010) Bilgi Toplumu Stratejisi'nde Bilişim Teknolojilerinin Eğitim Sistemimizde kullanımıyla ilgili olarak "Bilgi ve iletişim teknolojileri eğitim sürecinin temel araçlarından biri olacak ve öğrencilerin, öğretmenlerin bu teknolojileri etkin kullanımı sağlanacaktır." hedefi yer almaktadır. Bu kapsamda, Bakanlığımızdan örgün ve yaygın eğitim verilen kurumlarda bilgi ve iletişim teknolojisi altyapısını tamamlanması, öğrencilere bu mekanlarda bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma yetkinliğinin kazandırılması, bilgi ve iletişim teknolojileri destekli öğretim programlarının geliştirilmesi istenmektedir. Bilgi Toplumu Stratejisi'nde ayrıca Bilgi toplumuna dönüşümün sağlanması için Bakanlığımızın görev alanıyla ilgili olarak aşağıdaki hedeflerin gerçekleştirilmesi istenmektedir.

- *Bireylerin yaşam boyu öğrenim yaklaşımı ve e-öğrenme yoluyla kendilerini geliştirmeleri için uygun yapıların oluşumu ve e-içeriğin geliştirilmesi,*
- *Ortaöğretimden mezun olan her öğrencinin temel bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım yetkinliklerine sahip olması,*
- *İnternetin etkin kullanımı ile her üç kişiden birisinin e-egitim hizmetlerinden faydalanması,*
- *Herkese bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme ve kullanma fırsatının sunulması,*
- *Her iki kişiden birinin internet kullanıcısı olması,*
- *İnternet, toplumun tüm kesimleri için güvenilir bir ortam haline getirilmesi*

Ayrıca, Bakanlığımız 2010-2014 Stratejik Planında, Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi temasında yer alan 14. Stratejik amacın birinci stratejik hedefi "Stratejik Hedef 14.1: Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarımızın bölgesel farklılıkları gidermek amacıyla 2014 yılı sonuna kadar tümünün bilişim teknolojilerinden yararlanmasını sağlamak" görevi sorumlu birim olarak Genel Müdürlüğümüze verilmiştir.

Eğitimde Fatih Projesi, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan Bilgi Toplumu Stratejisinde(2006-2010) belirtilen hedefleri karşılamak ve Bakanlığımız tarafından Genel Müdürlüğümüz sorumluluğuna verilen yukarıda belirtilen stratejik hedefi gerçekleştirmek üzere tasarlanmıştır."

2006 yılında DPT tarafından hazırlatılan Bilgi Toplumu Stratejisi içinde yer alan eylemlerin tamamı Türkiye'de temel ve kalıcı bir E-Dönüşüm hedeflemektedir. Yerine getirilen eylemler ve tamamlanan projelerin yanı sıra gerçekleştirilemeyen hedefleri de yaşayarak 2013 senesine gelmiş bulunuyoruz. İlk stratejinin 2010 senesine kadar bir hedef öngördüğü de düşünüldüğünde, sadece stratejinin yenilenmesi gerektiği değil aynı zamanda bazı projelerin yeniden ele alınması ve gözden geçirilmesi gerektiği de zorunlu görünmektedir. FATİH projesi bu açıdan son derece önemli bir proje olarak karşımıza çıkmaktadır.

FATİH projesi, sadece bugünün öğrencilerine iyi bir eğitim ve öğrenim olanağı sağlamakla kalmayacak, iyi eğitilmiş ve bilişim teknolojilerini hayatın tüm alanlarına yayarak yaşamlarını sürdüreceğ genç insanların, aynı zamanda yaşam boyu değer üretmesine de imkan verecektir.

Uyum süreci içinde bulunduğumuz Avrupa Birliği ilk olarak 2000 senesinde “Sayısal Avrupa” dönüşüm programını açıklamıştı. 2010 yılına gelindiğinde ulaşılan hedefleri yeterli göremeyen ve yeterince rekabetçi bulmayan Birlik, bu sefer “Sayısal Ajanda 2020” hedeflerini ortaya koydu. 2020 yılına gelinceye kadar “Akılcı, Sürdürülebilir ve Kapsayıcı” bir büyümeyi öngören bu stratejinin en önemli esaslarından biri de aynen FATİH projesinde öngörülen “etkin bilişim ve İnternet teknolojileri kullanımı” ve “yaşam boyu öğrenilebilir- eğitilebilir” bireyler yetiştirmektir.

FATİH, ülke genelinde tüm öğretmenlerin ve öğrencilerin bağlanabilirliği ile bugüne kadar düşünölmeyecek düzeyde katılımcılığı sağlayabilecek ve inovasyon ve paylaşımcılık konularında büyük gelişmeleri beraberinde getirebilecektir.

Proje’yi hem Türkiye açısından bakarak, hem de Dünya ölçeğinde güçlü 10 ekonomi içinde olma hedefini öngörüsünden yola çıkarak çok önemli buluyor ve “Bilişim Sanayicileri ve İş İnsanları” olarak hedefleri açısından sonuna kadar destekliyoruz.

II. Proje Yönetiřimi

TÜBİSAD, proje paydaşlarını aşağıdaki şekilde görmektedir:

Öğrenciler
Öğretmenler
Okul İdaresi
Aileler

Bu paydaşlar, FATİH projesinin doğal eko-sistemini oluşturmakla birlikte bu MEGA projenin hayata geçirilmesini ve sürdürülebilirliğini sağlayacak olanlar da bilişim sektörü firmalarıdır. FATİH, bugüne kadar klasik yöntemlerle üretim yapan eğitim içeriği ve baskı sektörlerini kaçınılmaz olarak sayıllaştıracak ve bilişim sektörü oyuncularını haline getirecektir.

Görüşten hareketle TÜBİSAD’ın da projenin paydaşlarından birisi olmasını ve ortaya koyacağı görüşler ve destekle sürecin gerçekleşmesine doğru katkıda bulunacağına inanıyoruz.

Gençlerin eğitilmesi ile ortaya çıkacak kaynak havuzu, gelecekteki istihdamı kolaylaştırmakla kalmayacak “Türkiye 2023” hedefleri içinde yer alan 160 Milyar \$ öngörölmüş bilişim sektörü büyüklüğünün gerçekleşmesine de bir araç olacaktır.

Önerilerimiz:

- Paydaşların; düzenli toplantılar, odak grupları, sosyal medya gibi ortamlar aracılığı ile sürece dahil edilmeli/tutulmalı
- Endüstri oyuncularının “ortak aklına” dayalı ve herhangi bir firmayı veya ürünlerini kayırmayacak görüşlerinden yararlanılmalı,
- Paydaşları ve vatandaşları süreçle ilgili düzenli bilgilendirecek bir iletişim stratejisi ve uygulaması planlamalı
- Dünyadaki benzer uygulamalardan yararlanılmalı, BT sektörleri gelişmiş ülkeler yanında bilhassa ülkemiz gibi gelişmekte olan Brezilya, Arjantin, Hindistan gibi ülkelerdeki uygulamalardan yararlanılmalı.

III. Proje Yönetimi

Kamuda proje yönetimleri uzun yıllardan bu yana en fazla sıkıntı çekilen konulardan biridir. Şartnameler ne kadar iyi tanımlar yaparsa yapsın, uygulamalarda zaman içinde çıkan farklılıklar nedeniyle istenilen düzeyde gerçekleştirilemeyen projeler veya işveren ve yükleniciler arasında anlaşmazlıklara neden olabilmektedir.

Proje sahiplerinin projelerde tarafsız bölgede kalabilmelerini sağlamak, yıpranmalarını engellemek ve süreci başarıyla tamamlamak için “proje yönetimi” yapacak profesyonel kadroların olmasını temin etmek projelerin olumlu sonuçlandırılmasına katkıda bulunabilir.

Profesyonel bir şekilde yönetim işlevini gerçekleştirecek bir proje ofisi oluşturulduğu takdirde:

- İş planı ve zaman yönetimi,
- Finansalların yönetimi,
- Sağlayıcılarla kontratların yönetimi
- Paydaşların yönetimi,
- Risk ve sorunların yönetimi,
- Performans yönetimi ve raporlama,

işlevlerinde kolaylık sağlanacaktır.

Proje ofisi aynı zamanda bugüne kadar ilgili birimler tarafından başarıyla ortaya konmuş olan proje içeriklerinin, bilişim sektörü dinamiklerini de içine katarak daha zengin hale gelmesini sağlayacak, “sürdürülebilirlik” konusunda avantaj temin edecektir.

IV. Proje Performansının Ölçülmesi

2023 vizyonundaki önemli araçlardan birisi olarak FATİH’in eğitim sisteminde beklenen dönüşüm gerçekleştirip-gerçekleştirmede, PISA skorlarında iyileşme sağlayıp-sağlamadığı ve doğru alan/hizmetlere yatırım yapılıp-yapılmadığı da dikkatle izlenmelidir.

Yukarıda belirtilen proje işlevlerinin tümünün uygun biçimde yerine getirilmesi için bu yetkinliklere haiz dış kaynak firmalarından yararlanmak üzere bir "dış kaynak stratejisinin" de olmasında fayda görülmektedir.

V. TÜBİSAD'ın Proje'nin Ana Başlıkları Hakkındaki Görüşleri

TÜBİSAD, FATİH Projesi için değişik toplantılarla sunulan ve web ortamlarından yayınlanan verilerden hareketle proje bileşenlerine baktığı zaman aşağıdaki ana başlıkları görmekte ve değerlendirmektedir:

1. Ürün

Ürün başlığı altında öncelikle ve ana kalemler olarak Tablet, Akıllı Tahta ve bu bileşenleri destekleyecek İşletim Sistemi görülmektedir.

Teknoloji altyapılarını geliştirmiş ve bunu ekonomik alanda da faydaya dönüştürmüş olan gelişmiş ülke pratiklerine bakıldığında yaratılan ekonomik değer, kısa vadede sadece üretim tabanlı olsa bile orta ve uzun vadede katma değer olduğu bilinmektedir. Bu katma değeri oluşturacak olan ana yetkinlik Ar-Ge ve tasarım yetkinliklerinden geçmektedir.

Tablet, Akıllı Tahta ve bu ürünlerin İşletim Sistemi konusunda "yerli katma değer" veya "yerli üretim" için ABD, Tayvan, Singapur gibi ülkelerin bulunduğu düzeye bir proje süresi kadar kısa bir süre içinde gelmek ve bahis konusu ürünlerin tamamını üretmek mümkün olmayacağı için yapılması gereken şey öncelikle mümkün olduğu kadar Ar-Ge yetkinliklerimizi artıracak, tasarım yapabilecek ve komponentler bazında da mümkün olduğu kadar üretim yetkinliğini geliştirecek planları yapmaktır.

Bu ürünlerin bütünü için "yerli üretim" planı ise stratejik bir plan çerçevesinde ele alınmalı, sadece pil, bazı teknik parçalar ve özel entegre devre dizaynı, gömülü yazılım ve yonga olarak düşünülmemelidir. Belli bir dönem içinde işlemci yongası, yarı iletken veya bellek gibi ana parçaları Türkiye'de üretecek ve buna yerli katma değeri entegre edecek oyuncuların çıkması teşvik edilmeli, geleceğin pazarlarını oluşturacak coğrafyalar için üretim tesislerini kurmaları sağlanabilmelidir.

Bu kadar büyük bir satın almadan pay almayı düşünen ana üreticiler düşünüldüğünde de (değişik tablet, akıllı tahta ve işletim sistemi üreticileri) FATİH projesini kullanacak öğretmen, öğrenci ve içerik üreticileri bakımından ve de ayrıca yönetecek kişiler açısından verimliliği sağlamak ve üretilecek yazılım ve içeriklerin taşınabilirliğini temin etmek açısından mutlaka bir standart ara yüz geliştirilmelidir. Bu standart ara yüz donanım ve işletim sistemi bağımsız olmayı temin edebilecek ve ulusal yazılımların da, uluslararası yazılımların da çalışmasına izin verebilecektir.

Ürünlerin, üretim aşamasına gelindiği andan itibaren yerel kalmaması için teknolojinin uluslararası kabul edilebilecek standartlar doğrultusunda seçilmesi ve Ar-Ge ve geliştirmelerin bu yaklaşımlar açısından yapılması çok önemli görülmektedir.

2. Yerli Yazılım

"Yerlileştirme" ya da "Yerli Üretim" konusunda değişik endüstri oyuncuları içinde buldukları konumlardan veya ülkemizdeki durumlarından yola çıkarak farklı görüşler ortaya koyabilirler.

Burada önemli olan konu ülkede gelişecek olan yapının, uluslararası rekabete açılacak bilgi birikimini yaratması gerekliliğidir.

Daha sonra başlıkları detaylandırılacak olan diğer yazılım ve eğitim içeriklerinde mutlaka ticari beceri de düşünülmesi ve yapılacak tercihlerin sadece Türkiye ve Türkiye'deki projeler düşünülerek karara dönüştürülmeyecek olması son derece önemlidir. Örneğin seçilecek bir ürün/sistem (sistem ki-yazılım, uygulama, vb olabilir) sadece lokal olarak kalırsa uzun dönemde çok maliyetli hale gelebilir. Eğitim içeriği dışında yerli düşünülen her madde mutlaka uluslararası kabul görebilecek nitelikte olmalı ve mutlaka ticarileştirme opsiyonları ile birlikte değerlendirilmelidir.

3. Eğitim

Öğretmenlerin Eğitimi, Öğrencilerin Eğitimi ve Eğitim İçeriği, seçilecek ürünlerin başarı düzeyini sağlayacak en önemli maddelerdendir.

Öğretmenlerin, seçilecek altyapıların kullanımında öğrencilerden geride olmamaları için mutlaka çok iyi eğitilmeleri gerekmektedir. Bu eğitimlerin kalitesi ve sürekliliği sadece yerinde eğitimlerle sağlanamaz. Neredeyse bir milyona yaklaşan eğitimci kadrosunun çok iyi eğitilmesi ve bu eğitimlerin belli periyotlarda tazelenmesi için "e-eğitim" ve "uzaktan eğitim" olanaklarından yararlanılmalıdır. Okullara çekilecek geniş bant altyapıları ve kurulacak bilgisayarlar-tabletler anında veya istenilen zamanlarda bu eğitim olanaklarını ve içeriklerini kullanmaya izin vermelidir.

Öğrencilerin eğitiminde bu olanaklardan öğretmen gözetiminde yararlanmaları ve eğitimin yerinde verilmesine alternatif olarak uzaktan eğitimle sağlanması hem maliyetleri düşürecek, hem de yeknesaklığı ve eğitim kalitesinin artmasını sağlayacaktır.

Seçilecek ürünlerle ve uzaktan katılım ile öğretmenlerin de içerik üretmesi, aynı zamanda Bakanlıkta da yıllardan beri oluşmuş olan bilgilerin sisteme katılması mümkün olabilecektir.

4. Sistemler ve Yönetim Yazılımları

Kurulması ve çalıştırılması beklenen devasa altyapı düşünüldüğünde:

- İletişim altyapısı ve yönetimi
- Kimlik tanıma ve doğrulama
- Bilgi paylaşımı
- Sınıf yönetimi
- Eğitim yönetimi sistemi
- Mobil cihaz yönetimi

- Güvenlik
- Streaming
- Veri merkezleri ve yönetimi
- Yazılım ve içerik indirme merkezi

gibi başlıklar önem kazanmaktadır.

Maddelerin her birinde yerli yazılımlar ile ilgili fırsatlar görülmekle birlikte daha önce belirttiğimiz "rekabetçi olabilme ve uluslararası pazarlarda" etkinlik açısından değişik faktörleri de göz önünde tutmak gerekmektedir.

Bu maddelerin her biri ile ilgili olarak "geliştirilecek, kurulacak veya hazır" aşamalarında bulunan ulusal ve uluslararası seçenekler vardır. Ancak önemli olan konu değişik kaynak ve üreticilerden gelebilecek olan ve de her birisi muhtemelen bu ölçekteki büyüklüklerde henüz sınanmamış olan donanım ve yazılımların entegrasyonu ve yönetimi olarak karşımıza çıkacaktır.

Ürünlerin seçimi kadar birlikte çalışabilirliğinin de önemli olduğunu göz ardı etmemek gerekecektir. Boyutları ve maddi ölçeği itibariyle son derece büyük olan yatırımların beklene performansı ve faydayı üretmesi için öncelikle "birlikte çalışabilirlik" konusunda "Pilot" uygulamalar yapılması ve geniş çaplı alıma sonrasında geçilmesi önem arz etmektedir.

5. MEB Süreçlerinin Dönüşümü

Projenin büyüklüğü ve yaratacağı e-dönüşüm etkisi sadece okullarla sınırlı değildir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın bugüne kadar "kağıt" ve "klasik" yöntemlerle yönettiği tüm süreçlerinin, eğitim altyapısında gerçekleşecek bu sayısal ortam sonrası yeni süreçlerle yapılandırılması çok önemli konulardan birisi olan "eğitim içeriği tanımı ve kontrolü" gibi bir yaklaşımın "Talim Terbiye" başlığı altında nasıl sayısallaşacağına belirlenmesini de beraberinde getirecektir.

6. Rekabetçilik ve İhracat Olanakları

FATİH Projesi'nin getireceği yetkinlik gelişiminin, ülke sınırları içerisinde kalması küçük bir fayda olacaktır.

Yapılması gereken şey, yapılacak tüm seçimlerde rekabet edebilecek ve uluslararası pazarlara çıkabilecek nitelikte ürün ve hizmetlerin tercih edilmesi olacaktır.

Bu da ürünlerde ve özellikle tablet ve akıllı tahtalarda yeni nesil iletişim teknolojilerinin kullanımını önemli kılmaktadır.

Sadece ülkemize özel ürünler yerine Dünya'da kabul görebilecek komponent, yarı iletken yazılımlar ve donanımları (ASIC-Application Specific Integrated Circuit) ve firmware üretebildiğimiz ve tasarım ve Ar-Ge becerilerimizle birleştirebildiğimiz takdirde ortaya çıkacak ürünlerin diğer ülkeler sunumunda proje içinde yer alabilecek çok uluslu şirketlerin uluslararası satış gücünden yararlanmak da mümkün olabilecektir.

7. Haksız Rekabetin Önlenmesi

Ülkemiz daha önceleri başlatılan ama mevcut siyasi iktidar döneminde büyük bir kararlılıkla yönetilen yaklaşımla; Kamu'yu özel sektörle rekabet eden durumdan çıkararak ve özelleştirme projeleri ile olması gereken yere yani "ülke gelişimi için strateji ve politikaları belirleme, kaynakları yaratma" noktasına çekmektedir.

Teknoloji uygulamalarında ise bazı dönemlerde yoğunlaşan aksine bir eğilim söz konusudur. Kamu adına veya kamu destekli bazı kuruluşlar teknoloji ve teknoloji hizmetleri pazarının oyuncularını rolüne soyunmakta, ellerindeki kaynakları özel sektörle rekabet amacıyla rahatça kullanabilmektedir.

Dünya'da gelişmiş ülkelerdeki örneklerin hiç birinde tüm Ar-Ge ve ürün/hizmet geliştirme faaliyetlerinin kamu tarafından yapılmadığı aksine özel sektör dinamizminden yararlandığı bilinen bir gerçektir.

Kamu, bu büyük projenin teknoloji ve özel sektör gelişimine sağlayacağı katkıyı da düşünerek kamu destekli kuruluşların bu ve benzeri projelere ticaret amaçlı yaklaşımını engellemeli; ürün ve hizmet alımlarına olan duhulüne izin vermemelidir.

Kurulum öncesi yapılacak seçimler için de, kurulum sonrası yönetim başlıkları için mutlaka açık rekabeti sağlayacak seçimler yapılmalıdır.

Kurulum sonrası altyapı ve ürün/hizmet sürekliliği amacıyla dönemler halinde (üç ile beş sene arasında değişen) hizmet ihaleleri gerçekleştirilmelidir.

Kurulumlar bittikten sonra problemlerin, arızaların, yedek parça ve ürün değişimlerinin yönetilebilmesi için servis düzeyi anlaşmaları, çağrı merkezleri ve saha destek operasyonlarının baştan düşünülmesi ve ilk fazların hayata geçmesi ile birlikte devreye girmesi gerekmektedir.

MART 2013
T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALARIN YÖNETİMİ KONUSUNDA
YETKİLENDİRİLMİŞ KURULUŞ VE KOORDİNASYON MERKEZİNİN
OLUŞTURULMASINA İLİŞKİN TÜBİSAD GÖRÜŞÜ

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Konusunda Yetkilendirilmiş Kuruluş ve Koordinasyon Merkezinin Oluşturulmasına ilişkin Tebliğ Taslağı'na ilişkin Bilişim Sanayicileri Derneği görüşleri şöyledir.

Değişiklik Önerileri ve Madde Gerekçeleri

Taslak Maddesi

Madde 5- (2) Yetkilendirilmiş kuruluşu oluşturacak üreticilerin yetki almak istedikleri EEE grubunda, yurtiçinde piyasaya sürdükleri toplam miktarın ağırlık cinsinden pazar payının en az %5'ini, birden fazla grupta faaliyet gösterecek olan yetkilendirilmiş kuruluşların ise her bir grup için pazar payının en az %5'ini sağlamaları gerekir.

Değişiklik Önerisi

Madde 5- (2) Yetkilendirilmiş kuruluşu oluşturacak üreticilerin yetki almak istedikleri EEE grubunda, yurtiçinde piyasaya sürdükleri toplam miktarın ağırlık cinsinden pazar payının en az %5'ini, birden fazla grupta faaliyet gösterecek olan yetkilendirilmiş kuruluşların ise her bir grup için faaliyet göstereceği gruplardan en az birinde pazar payının en az %5'ini sağlamaları gerekir.

Gerekçe

Yetkilendirilmiş Kuruluşlar tarafından hizmet verilecek her bir kategoride Pazar payının %5'ini temsil etme şartı aranması, üreticiler açısından birtakım sıkıntıları beraberinde getirecek niteliktedir. Keza birden fazla sektörde faaliyet gösteren bir üretici, ürettiği ana EEE kategorisi nedeniyle dahil olduğu yahut başka nedenlerle dahil olmayı istediği Yetkilendirilmiş Kuruluş diğer bir sektörde %5 barajına ulaşmadığı takdirde, birden fazla Yetkilendirilmiş Kuruluş'a üye olmak ya da tercih ettiği Yetkilendirilmiş Kuruluş dışında bir Yetkilendirilmiş Kuruluş'a üye olmak durumunda kalabilecektir. Örneğin, otomatlar, tıbbi cihazlar gibi kategorilerde üretici sayısı diğer kategorilere göre çok daha az olduğundan, diğer kategorilerde yetkilendirilmiş bulunan Yetkilendirilmiş Kuruluşlar açısından %5 barajını aşmak neredeyse imkansız olacak ve bu nedenle üretim alanlarından yalnız biri bu kategoriler kapsamına giren üreticilerin diğer tüm ürünleri için tek bir Yetkilendirilmiş Kuruluş'a üye olmaları yeterli olsa bile, bu kategorilerdeki ürünleri açısından ikinci bir Yetkilendirilmiş Kuruluş üyeliği kaçınılmaz hale gelecektir.

Bu nedenlerledir ki Bakanlık tarafından yayımlanmış bulunan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nde tek bir ambalaj kategorisi için aranan temsiliyet payı ile tüm ambalaj kategorileri için aranan temsiliyet payı arasında bir ayrıma gidilmesi uygun bulunmuştur. Bu çerçevede önerimiz, Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak birden fazla kategoride hizmet verilmesi halinde, asgari temsiliyet payı şartının bu kategorilerden yalnız biri için öngörülmesi olacaktır.

Buna ek olarak, AEEE kategorileri arasında, karışıklığa sebep olabilecek 10 adet olan “EEE Kategorileri” ile 6 adet olan “EEE Toplama Kategorileri” arasındaki farkın da Tebliğ kapsamında net bir şekilde ortaya konulmasının ve Tebliğ’de “EEE grubu” şeklinde yapılan atıfların “EEE Kategorileri”ne mi yoksa “EEE Toplama Kategorileri”ne mi ilişkin olarak yapıldığının netleştirilmesinin önem arz edeceği kanaatindeyiz. Aksi takdirde gerek yetkilendirilme sürecinde, gerekse yükümlülüklerin yerine getirilmesi sürecinde birtakım karışıklıklar yaşanması kaçınılmaz olacaktır. Yetkilendirilmiş Kuruluşlar’ın temsiliyet paylarına ilişkin önerimiz ise, sınıflandırmanın daha kapsamlı olan “EEE Toplama Kategorileri” esas alınarak yapılması olacaktır. Bu çerçevede yetkilendirme, yalnız (i) buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları, (ii) bunların dışında kalan büyük beyaz eşyalar, (iii) televizyon ve monitörler, (iv) bunlar dışındaki Bilişim ve telekomünikasyon ve tüketici ekipmanları, (v) aydınlatma ekipmanları, ve (vi) küçük ev aletleri, elektrikli ve elektronik aletler, oyuncaklar, spor ve eğlence ekipmanları, izleme ve kontrol aletleri kategorilerine göre yapılmalıdır.

Taslak Maddesi

MADDE 6- (1) Yetkilendirmiş kuruluş başvurusunda bulunacaklar;

- a) Kuruluşun temsil ettiği üreticilerin listesini, her üreticinin elektrikli ve elektronik eşya kategorilerine göre yıllık olarak piyasaya sürdüğü ağırlık cinsinden EEE miktarını,
- b) Kuruluş ile üreticiler arasında imzalanan taahhütlerin/sözleşmelerin ıslak imzalı birer nüshasını

(5) Yetkilendirilmiş kuruluş yapısında ve pazar payında herhangi bir değişiklik olması halinde Bakanlığın bilgilendirilmesi zorunludur. Yetkilendirilmiş kuruluş pazar payının düşmesi halinde Tebliğin 8 inci maddesi uyarınca işlem yapılır.

Değişiklik Önerisi

MADDE 6- (1) Yetkilendirmiş kuruluş başvurusunda bulunacaklar;

- a) Kuruluşun temsil ettiği üreticilerin *Madde 5.2’de belirtilen oranın karşılandığını gösterir* listesini, *bu kapsamdaki* her üreticinin elektrikli ve elektronik eşya *toplama* kategorilerine göre yıllık olarak piyasaya sürdüğü ağırlık cinsinden *toplam* EEE miktarını,
- b) Kuruluş ile üreticiler arasında imzalanan *matbu sözleşme örneğini taahhütlerin/sözleşmelerin ıslak imzalı birer nüshasını*,

(5) Yetkilendirilmiş kuruluşun–yapısında ve pazar payının *Madde 5(2)’de belirtilen oranın altına düşmesi da herhangi bir değişiklik olması* halinde Bakanlığın bilgilendirilmesi zorunludur. Yetkilendirilmiş kuruluş pazar payının düşmesi halinde Tebliğin 8 inci maddesi uyarınca işlem yapılır.

Gerekçe

Yetkilendirilmiş Kuruluş’un üyelerin tamamının başvuru öncesi süreçte belirlenememesi söz konusu olabilecektir. Hükmün amacı, Yetkilendirilmiş Kuruluş’un Madde 5.2’de belirtilen oranda temsiliyete sahip olduğunu teyit etmek olduğundan, önerimiz bu oranı temsil eden üyelere ilişkin bilgilerin Bakanlığa sunulmasının yeterli bulunması yönündedir.

Yetkilendirilmiş Kuruluş tarafından her bir üyeyle akdedilen sözleşmenin ıslak imzalı kopyasının Bakanlığa sunulması operasyonel açıdan ciddi bir yük getireceğinden, Yetkilendirilmiş Kuruluş'un tüm üyelerle akdettiği matbu sözleşmenin ibrazının bu kapsamda yeterli görülmesi önerilmektedir.

Yetkilendirilmiş Kuruluş'un bu sıfatla faaliyetlerini gerçekleştirmesi, temsiliyet payının Bakanlık tarafından onaylanmasına tabidir. Ancak bir kez Yetkilendirilmiş Kuruluş olarak faaliyete geçildikten sonra, temsiliyet payının sürekli bir şekilde takibi ve bu oranda yaşanan olumlu, olumsuz, önemli, önemsiz her türlü değişikliğin Bakanlığa bildirilmesi Yetkilendirilmiş Kuruluş'un faaliyetlerinin olağan akışına aykırı olacak ve hem üreticilere hem de Yetkilendirilmiş Kuruluş'lara karşılanması güç bir yükümlülük getirecektir. Bu nedenle bildirim yalnız Tebliğ'de öngörülen temsiliyet payının altına düşmesi halinde yapılmasının düzenlenmesi önerilmektedir.

Taslak Madde

MADDE 7- (1) Yetkilendirilmiş Kuruluşların görev ve yetkileri şunlardır;

a)Temsil edeceği üreticiler adına toplama, geri dönüşüm/geri kazanım yükümlülükleri ile Yönetmelikten kaynaklanan üretici yükümlülüklerini yerine getirmek.

Değişiklik Önerisi

MADDE 7- (1) Yetkilendirilmiş Kuruluşların görev ve yetkileri şunlardır;

a)Temsil edeceği üreticiler adına toplama, geri dönüşüm/geri kazanım yükümlülükleri ile Yönetmelikten kaynaklanan üretici yükümlülüklerini *den işbu maddede belirtilenleri* yerine getirmek.

Gerekçe

Bu maddede Yetkilendirilmiş Kuruluşlar'ın hangi üretici sorumluluklarını yerine getireceği Atık Elektrikli ve Elektronik Ekipmanların Kontrolü Yönetmeliği ("AEEE Yönetmeliği")'ne atıfta bulunularak sınırlı sayıda olacak şekilde listelenmelidir. Keza AEEE Yönetmeliği kapsamında üreticilere doğrudan Yetkilendirilmiş Kuruluş tarafından yerine getirilmesi mümkün olmayacak etiketleme ("AEEE Yönetmeliğine Uygun" ibaresi ve AEEE sembolü kullanımı gibi) gibi yükümlülükler de getirilmiş bulunmaktadır. AEEE Yönetmeliği'nde belirtilen yükümlülüklerden tam olarak hangilerinin Yetkilendirilmiş Kuruluş'a devredilebileceğinin Tebliğ kapsamında düzenlenmesi, ileride bu kapsamda yaşanabilecek anlaşmazlık ve uyuşmazlıkların önüne geçecektir.

Taslak Madde

Madde 8- (1) Yetkilendirilmiş kuruluşun pazar payını sağlayamaması halinde Bakanlık, pazar payının sağlanmadığı tarihten itibaren en fazla bir yıla kadar pazar payının yeniden sağlanması için süre verir. Yetkilendirilmiş kuruluş, bu durumu üyesi olan üreticilere bildirir.

Değişiklik Önerisi

Madde 8- (1) Yetkilendirilmiş kuruluşun pazar payını sağlayamaması halinde Bakanlık, pazar payının sağlanamadığı tarihten itibaren en fazla bir yıla kadar pazar payının yeniden sağlanması için süre verir. Yetkilendirilmiş kuruluş, bu durumu *bir hafta içerisinde* üyesi olan üreticilere bildirir.

Gerekçe

Yetkilendirilmiş Kuruluşlar tarafından yapılması öngörülen üye bildiriminin gerçekleştirilmesi için makul bir süre öngörülmesinin sağlıklı olacağı düşünülmektedir.

Taslak Madde

Madde 9- (3) Koordinasyon merkezinin kurulum ve işletim maliyetleri üreticiler tarafından piyasa koşullarına göre belirlenecek üyelik kayıt aidatı ve senelik aidatları ile karşılanır. Yetkilendirilmiş kuruluşlar kendi bünyesine giren üreticiler adına toplu halde aidat ödemesi yaparlar.

(4) Üreticiler, koordinasyon merkezi kurulduktan sonra bu merkeze üye olmadan piyasaya EEE süremez.

(5) Koordinasyon merkezi faaliyetlerine oluşturulacak bir danışma kurulunca destekte bulunulur. Danışma kurulunda üretici temsilcileri, yetkilendirilmiş kuruluş yöneticileri, Bakanlık temsilcileri, atık sektör temsilcileri ve tüketici derneklerinden yetkililer yer alır.

Değişiklik Maddesi

Madde 9- (3) Koordinasyon merkezinin kurulum ve işletim maliyetleri üreticiler tarafından *temsil ettikleri kategorilerdeki pazar paylarına ve piyasaya sürdükleri EEE miktarına göre piyasa koşullarına göre* belirlenecek üyelik kayıt aidatı ve senelik aidatları ile karşılanır. Yetkilendirilmiş kuruluşlar kendi bünyesine giren üreticiler adına toplu halde aidat ödemesi yaparlar.

(4) Üreticiler, koordinasyon merkezi kurulduktan sonra *bir ay içerisinde* bu merkeze üye olmadıkları takdirde olmadan piyasaya EEE süremez.

(5) Koordinasyon merkezi faaliyetlerine oluşturulacak bir danışma kurulunca destekte bulunulur. Danışma kurulunda üretici temsilcileri, yetkilendirilmiş kuruluş yöneticileri, Bakanlık temsilcileri, atık sektör temsilcileri ve tüketici derneklerinden yetkililer yer alır.

Gerekçe

Mevcut metinde yer alan “piyasa koşulları” ifadesi net değildir. Koordinasyon Merkezi'nin kurulum ve işletim maliyetlerini karşılamak için uygulanacak aidatlar üreticiler tarafından her bir kategoride piyasaya sürdükleri EEE ağırlığı ve pazar payları oranında belirlenmelidir. Böylece her bir kategoriye hakkaniyetli temsiliyet sağlanabilecektir. Her bir kategorideki ürünler arasında ciddi boyutlarda ağırlık farkı olduğu için, EEE ağırlıklarının yanı sıra her bir kategorideki pazar payı oranları da dikkate alınmalıdır. Örneğin piyasa lideri bir cep telefonu şirketi piyasa payı düşük olan bir beyaz eşya üreticisinden ağırlık olarak daha az EEE sunar. Bu

kapsamda piyasaya sürülen EEE ağırlık ve pazar payları her bir kategoride ayrı olarak hesaplanmalıdır.

Üreticilere, Koordinasyon Merkezi kurulduktan sonra üyelik için Geçici Madde 2’de belirtilen sürenin bu hükme yansıtılması önerilmektedir.

Halihazırda sektörün ilgili taraflarından oluşan bir kuruluş olan Koordinasyon Merkezi içerisinde, yapısı, yetki görev ve sorumlulukları belirli olmayan bu tip bir oluşuma gerek bulunmayacağı mütalaa edilmektedir.

Taslak Madde

Madde 10- 1) Koordinasyon merkezinin görev ve yetkileri şunlardır;

- e) Yetkilendirilmiş kuruluşlardan ve yetkilendirilmiş kuruluş yapısına girmeyen üreticilerden aylık olarak piyasaya sürülen EEE ürün grupları ve miktarları hakkında bilgi almak ve buna ilişkin kayıtları tutmak,
- h) Bakanlıkla beraber her yıl, bir önceki yıl yurtiçinde piyasaya sürülen EEE miktarına göre üreticilerin ve yetkilendirilmiş kuruluşların pazar payını belirlemek.
- l) Getirme merkezlerinde biriken bir toplama grubunun alınması talebi kendisine iletdikten sonra belirlediği yetkilendirilmiş kuruluş veya üretici tarafından en fazla 96 saat içerisinde bu atıkların alınmasını sağlayarak, çevre lisanslı işleme tesislerinde geri kazanımı veya bertarafını sağlamak.
- n) Getirme Merkezlerinde ve dağıtıcılarda biriken AEEE’lerin gönderileceği çevre lisanslı işleme tesislerini ilgili yetkilendirilmiş kuruluş/ üretici ile birlikte belirlemek.
- o) Yönetmeliğin 15 inci ve 16 ncı maddelerinde verilen toplama hedefleri ile geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerinin hesaplanmasında kullanılmak üzere AEEE’lerin ortalama ağırlıklarını belirlemek.
- p) Her yıl Şubat ayı sonuna kadar Yönetmelik Ek-1/B’de yer alan EEE ürün gruplarının her biri için kilogram başına toplama, taşıma, işleme ve idari maliyetleri kapsayacak atık yönetim maliyetini hesaplamak. Maliyet hesaplamasında çevre lisanslı işleme tesisleri ile işbirliği yapmak. Belirlenen atık yönetim maliyetini ilgili taraflara duyurmak.

Değişiklik Önerisi

Madde 10- 1) Koordinasyon merkezinin görev ve yetkileri şunlardır;

- e) Yetkilendirilmiş kuruluşlardan ve yetkilendirilmiş kuruluş yapısına girmeyen üreticilerden yıllık aylık olarak piyasaya sürülen EEE ürün grupları ve miktarları hakkında bilgi almak ve buna ilişkin kayıtları tutmak,
- h) Bakanlıkla beraber her yıl, bir önceki yıl yurtiçinde piyasaya sürülen EEE miktarına göre üreticilerin ve yetkilendirilmiş kuruluşların *her bir toplama kategorisindeki* pazar payını belirlemek.
- l) Getirme merkezlerinde biriken bir toplama grubunun alınması talebi kendisine iletdikten sonra belirlediği yetkilendirilmiş kuruluş veya üretici tarafından en fazla 96 saat bir hafta içerisinde bu atıkların alınmasını sağlayarak, çevre lisanslı işleme tesislerinde geri kazanımı veya bertarafını sağlamak.

n) Getirme Merkezlerinde ve dağıtıcılarda biriken AEEE'lerin gönderileceği çevre lisanslı işleme tesislerinin listesini ilgili yetkilendirilmiş kuruluş/ üreticilere bildirmek ile birlikte belirlemek.

o) Yönetmeliğin 15 inci ve 16 ncı maddelerinde verilen toplama hedefleri ile geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerinin hesaplanmasında kullanılmak üzere AEEE'lerin ortalama ağırlıklarını belirlemek.

p) Her yıl Şubat ayı sonuna kadar Yönetmelik Ek-1/B'de yer alan EEE ürün gruplarının her biri için kilogram başına toplama, taşıma, işleme ve idari maliyetleri kapsayacak atık yönetim maliyetini hesaplamak. Maliyet hesaplamasında çevre lisanslı işleme tesisleri ile işbirliği yapmak. Belirlenen atık yönetim maliyetini ilgili taraflara duyurmak.

Gerekçe

Aylık raporlama, hem üreticiler hem de Yetkilendirilmiş Kuruluşlar açısından ciddi bir iş yükü getirecek ve operasyonları yavaşlatacaktır. Bu nedenle raporlamanın yılda bir kez yapılması önerilmektedir.

Pazar paylarının, her bir üretici ve yetkilendirilmiş kuruluş için AEEE Yönetmeliği'nde yer alan kategoriler özelinde belirlenmesinin, fiili durumu yansıtmak açısından daha sağlıklı olacağı düşünülmektedir.

Özellikle ulaşımın zor olduğu bölgelerde 96 saatlik süre oldukça kısa olacaktır. Bakanlık tarafından öngörülen süreçle uyumu mümkün kılmak adına 96 saatlik söz konusu sürenin bir haftaya çıkarılması önerilmektedir.

Koordinasyon Merkezi'nin amacı, Yetkilendirilmiş Kuruluş ve üreticilerin süreç içerisindeki koordinasyonunu sağlamak olduğundan, Koordinasyon Merkezi'nin görevleri arasında da standartlar çerçevesinde yetkilendirilmiş bulunan lisanslı işleme tesislerinin listesinin Yetkilendirilmiş Kuruluşlar ve üreticilerle paylaşımı, Yetkilendirilmiş Kuruluş ve üreticilere bu çerçevede bilgi verilmesi olmalıdır.

AEEE'lerin ortalama ağırlıklarının hesaplanması, çok çeşitli, irili ufaklı yüzlerce ürün üzerinde bu şekilde bir çalışma yapılması uygulamada oldukça güç olacak ve sıkıntı yaratacaktır. Bu nedenle bu hükmün tamamen metinden kaldırılması önerilmektedir.

Atık yönetim maliyeti, fiili olarak söz konusu maliyete katlanan Yetkilendirilmiş Kuruluş ve üreticiler tarafından belirlenmelidir.

Taslak Madde

Madde 12- 2) Koordinasyon merkezi tarafından her yıl Şubat ayı sonuna kadar Yönetmelik Ek-1/B'de yer alan EEE ürün gruplarının her biri için kilogram başına toplama, taşıma, işleme ve idari maliyetleri kapsayacak atık yönetim maliyeti hesaplanır. Maliyet hesaplamasında koordinasyon merkezi tarafından işleme tesisleri ile işbirliği yapılır. Belirlenen atık yönetim maliyeti koordinasyon merkezi tarafından yayınlanır.

Değişiklik Önerisi

Madde 12- 2) Koordinasyon merkezi tarafından her yıl Şubat ayı sonuna kadar Yönetmelik Ek-1/B'de yer alan EEE ürün gruplarının her biri için kilogram başına toplama, taşıma, işleme ve idari maliyetleri kapsayacak atık yönetim maliyeti hesaplanır. Maliyet hesaplamasında koordinasyon merkezi tarafından işleme tesisleri ile işbirliği yapılır. Belirlenen atık yönetim maliyeti koordinasyon merkezi tarafından yayınlanır.

Gerekçe

Atık yönetim maliyeti, fiili olarak söz konusu maliyete katlanan Yetkilendirilmiş Kuruluş ve üreticiler tarafından belirlenmelidir.

Taslak Madde

GEÇİCİ MADDE 1– Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirtilen toplama hedeflerine birinci yıl ulaşamaması durumunda, üreticilerin gerekçeleri Bakanlıkça makul bulunursa, ulaşılan toplama oranı bir defaya mahsus olmak üzere kabul edilebilir. Ancak üreticilerin veya yetkilendirilmiş kuruluşların takip eden ilk yılda sağlamaları gereken toplama hedeflerine ilaveten eksik kalan miktarı % 10 fazlasıyla toplamaları zorunludur. Bu yılda da öngörülen hedeflere ulaşamadığı takdirde Yönetmeliğin 25 inci maddesi hükmü uygulanır.

Değişiklik Önerisi

GEÇİCİ MADDE 1– Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirtilen toplama hedeflerine birinci yıl ulaşamaması durumunda, üreticilerin gerekçeleri Bakanlıkça makul bulunursa, ulaşılan toplama oranı bir defaya mahsus olmak üzere kabul edilebilir. Ancak üreticilerin veya yetkilendirilmiş kuruluşların takip eden ilk yılda sağlamaları gereken toplama hedeflerine ilaveten eksik kalan miktarı % 10 fazlasıyla toplamaları zorunludur. Bir sonraki Bu yılda da öngörülen hedeflere ulaşamadığı takdirde Yönetmeliğin 25 inci maddesi hükmü uygulanır.

Gerekçe

Toplama hedefleri, 2013 yılından itibaren senelik olarak öngörülmüştür. Ancak Yetkilendirilmiş Kuruluş ve Koordinasyon Merkezi'nin kurulması ve hem Yetkilendirilmiş Kuruluşlar hem de bu kapsamın dışındaki üreticiler tarafından AEEE yönetim sürecinin tamamlanması ancak 2013'ün ikinci yarısında gerçekleşebilecektir. Bu nedenle, geçiş dönemine özel olarak bir defaya mahsus olmak üzere hedeflere ulaşamaması kabul edilmeli ve özellikle Bakanlık tarafından da haklı bulunan nedenlerle ulaşamayan bu hedefin %10 fazlasıyla toplama gibi yükümlülükler takip eden yıllara aktararak geçiş sürecinin uzatılmasından kaçınılmalıdır.

Taslak Madde

GEÇİCİ MADDE 3- Tebliğin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren üç ay içerisinde Koordinasyon Merkezi kurulamaması halinde Bakanlık geçici bir koordinasyon merkezi kurulmasını sağlar.

Değişiklik Maddesi

GEÇİCİ MADDE 3- Tebliğin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren üç altı ay içerisinde Koordinasyon Merkezi kurulamaması halinde Bakanlık geçici bir koordinasyon merkezi kurulmasını sağlar.

Gerekçe

Koordinasyon Merkezi'nin kurulabilmesi, öncelikli olarak Yetkilendirilmiş Kuruluş kurulma süreçlerinin tamamlanmasına, akabinde de bu Yetkilendirilmiş Kuruluşlar arasında ve Yetkilendirilmiş Kuruluşlar'la kapsam dışı kalmayı tercih eden üreticiler arasında anlaşmalar sağlanmasına tabidir. Bu süreçlerin tamamının üç ay içerisinde gerçekleştirilmesi oldukça zor görünmektedir. Bu nedenle, Koordinasyon Merkezi'nin tesisi sürecinin altı ay olacak şekilde revizyonu önerilmektedir.

EKİM 2012
T.C. SANAYİ BAKANLIĞI
TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN
TASARISI TASLAĞI HAKKINDA TÜBİSAD GÖRÜŞÜ

MADDE 2- (3) Taraflardan birini tüketicinin oluşturduğu sözleşmelerle ilgili diğer kanunlarda düzenleme olması bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engellemez.

MADDE 2- (3) *Taraflardan birini tüketicinin oluşturduğu sözleşmelerle ilgili diğer kanunlarda düzenleme olması bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engellemez.*

Özel kanunlar ile düzenlenen ve müteşebbislerin ilgili idari kurum ve kuruluşların denetim ve gözetimi altında faaliyet gösterdiği piyasalarda; bu Kanunun ve ilgili Yönetmeliklerin uygulanmasına ilişkin olarak; Bakanlık görevlerini özel kanunlar ile düzenlenen piyasalarda denetim ve düzenleme yetkisine sahip ilgili bağımsız idari kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon halinde yürütür.

Taslak metinde yer alan “Taraflardan birini tüketicinin oluşturduğu sözleşmelerle ilgili diğer kanunlarda düzenleme olması bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engellemez” hükmü özel kanunlara düzenlenen piyasalarda uygulama açısından ciddi sıkıntılara mahal verebilecektir.

Bilindiği üzere özel kanunlarla düzenlenen ve bağımsız idari otoritelerce denetim ve gözetim gerçekleştirilen piyasalarda faaliyet gösteren firmaların tüketicilerle olan ilişkileri yine bu özel kanunlarla ve ilgili idari otorite kararlarıyla, sunulan hizmetlerin özellikleri göz önünde bulundurularak detaylı olarak düzenlenebilmektedir. Bu duruma en iyi örnek olarak 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu (EHK) ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) verilebilecektir.

EHK ve EHK esas alınarak hazırlanmış olan Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği’nde abonelik sözleşmeleri, haksız şartlar, tüketicilerin hakları ve bunun gibi hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmekte olup bu hususlarla ilgili regülasyon yetkisi BTK’ya verilmiş durumdadır. Taslak metinde yer alan hükmün kaldırılmaması halinde, elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren firmalar aynı hususla ilgili olarak hem EHK hem de Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (TKHK) hükümlerine uymak durumunda kalacaklardır.

EHK ve BTK düzenlemeleri ile tüketicilere sunulan hizmetlerde tüketicinin korunmasına ilişkin süreçler detaylı olarak düzenlenmiş bulunup, bazı konularda (örnek olarak taslak metin kapsamında mesafeli sözleşme olarak değerlendirilebilecek katma değerli hizmetlerin -logo, melodi- satış süreçleri) her iki mevzuat arasında farklı hükümler yer alabilmektedir. Bu durumda ilgili düzenlemelerden birine uyan sağlayıcının diğer düzenlemeye uyması mümkün olmayabilecektir. **“Bu sebeple mevzuata uyum için gerekli önlemleri alan ve süreçleri uygulayan bir sağlayıcı diğer mevzuat hükümleri karşısında yükümlülükleri yerine getirmemiş konuma düşebilecek ve idari yaptırımlara maruz kalabilecektir.”**

Aynı konuyla ilgili olarak **“aynı hukuki yarara yönelik”** iki düzenlemenin eş zamanlı olarak uygulanmaya çalışılması da aynı olay için sağlayıcıya **“mükerrer yaptırım uygulanması”** sonucunu doğurabilecektir. Mevcut uygulamada sağlayıcıların tüketicilerle olan ilişkileri kapsamında; sözleşme metinleri, kampanya içerikleri ve benzeri konularda ilgili kurumlardan görüş ve/veya onay alması söz konusu olmaktadır. Bu doğrultuda aynı konuyla ilgili iki ayrı düzenleme bulunması durumu, **ilgili kurumun kendi mevzuatı kapsamında verdiği onayın veya değişiklik talebinin diğer kurumun mevzuatına aykırılık teşkil etmesi durumunu ortaya çıkarabilecektir.**

Metinde yer alan “diğer kanunlarda düzenleme olması bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engellemez” hükmü uygulamada ayrıca; “aynı anda aynı olayı düzenleyen iki yasal düzenlemenin yürürlükte bulunması durumunda, hükümlerinin mahiyeti itibariyle herkese veya her olaya uygulanması mümkün olan genel kanun karşısında belli kişilere veya belli olaylara uygulanan özel kanun hükümlerinin öncelikli olarak uygulanması”na ilişkin hukuk ilkesini de uygulanamaz hale getirebilecek mahiyettedir.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle metinde yer alan “diğer kanunlarda düzenleme olması bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engellemez” hükmünün çıkartılması ve bunun yerine regüle edilen piyasalarda Bakanlığın görevlerini bağımsız idari kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon halinde yürütmesine ilişkin hükmün yer verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

MADDE 3- (1)

d) İmalatçı/Üretici: Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere tüketiciye sunulmuş olan mal ya da bu malların hammaddelerini yahut ara mallarını üretenler ile mal üzerine markasını, unvanını veya herhangi bir ayırt edici işaretini koyarak kendisini imalatçı olarak gösteren gerçek veya tüzel kişiyi,

MADDE 3- (1)

d) İmalatçı/Üretici: Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere tüketiciye sunulmuş olan mal ya da bu malların hammaddelerini yahut ara mallarını üretenler ile açıkça üreticisi belirtilmeksizin mal üzerine markasını, unvanını veya herhangi bir ayırt edici işaretini koyarak kendisini imalatçı olarak gösteren gerçek veya tüzel kişiyi,

Özellikle tüketici elektroniği kapsamındaki mallarda, bu cihazlar kullanılarak sunulan hizmetlerin veya bu cihazlarla bağlantılı malların satışında, çeşitli kampanyalar veya bütünleşik mal ve hizmet sunumu kapsamında, firmaların malların üzerine malın üreticisi/imalatçısı olmadıkları halde markalarını yerleştirmeleri uygulamada sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Bu tür durumlarda mal üzerinde malın imalatçısı/üreticisi ile birlikte bahsedilen şekilde bütünleşik ürünü/hizmeti sunan veya kampanyayı düzenleyen firmanın da markasına “tanıtım, bütünleşik mal/hizmet algısı yaratma” amaçlarıyla yer verilmektedir. Bu kapsamda söz konusu mallarla ilgili olarak üretici/imalatçı yükümlülükleri uygulamada malları gerçekten üreten firmalar yerine getirilmektedir. Markasına yer verilen

firmalar ise TKHK kapsamında üretici/imalatçıya yüklenen yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile ilgili herhangi bir organizasyonel ve hukuki altyapıya sahip değildirler.

Yukarıda açıklanan sebeplerle, aynı mal üzerinde üretici/imalatçı dışında bütünleşik ürünü/hizmeti sunan veya kampanyayı düzenleyen firmanın da markasına yer verildiği durumların kapsam dışında bırakılması amacıyla madde metnine “açıkça üreticisi belirtilmeksizin” şeklinde bir ekleme yapılmasının uygun olduğu düşünülmektedir.

MADDE 4- (2)

Sözleşmede belirtilmiş olmadıkça, tüketiciden, faiz, masraf, komisyon, teminat ve benzeri ödeme talep edilemez; sözleşmede öngörülen koşullar, sözleşme süresi içerisinde tüketici aleyhine değiştirilemez. Bankacılık sözleşmelerinde ise hiçbir suretle tüketicilerden kredi kartı üyelik ücreti, hesap işletim ücreti, dosya ücreti, ipotek fek ücreti vb. isimler altında herhangi bir bedel alınamaz.

MADDE 4- (2)

Sözleşmede belirtilmiş olmadıkça, tüketiciden, faiz, masraf, komisyon, teminat ve benzeri ödeme talep edilemez; sözleşmede öngörülen koşullar, kapsamı sözleşme ile belirtilmedikçe sözleşme süresi içerisinde tüketici aleyhine değiştirilemez. Bankacılık sözleşmelerinde ise hiçbir suretle tüketicilerden kredi kartı üyelik ücreti, hesap işletim ücreti, dosya ücreti, ipotek fek ücreti vb. isimler altında herhangi bir bedel alınamaz.

Abonelik ilişkisi çerçevesinde verilen hizmetlere ilişkin sözleşmeler doğaları gereği belirli bir süreye bağlı olmamakta veya uzun süreli olmakta olup, tarafı bulunduğu süre içerisinde pek çok etkene tabi olarak koşullarında değişiklik yapılmasını gerektirmektedirler. Bu gibi uzun süreli hizmet alımlarında sözleşmenin bir tarafının elinden sözleşmenin şartlarını kendisine bağlı olmayan vergi oranı artışı ya da yeni vergi ihdası gibi sebepler veya hizmet koşullarının değiştirilmesi, yeni hizmetlerin sunulması gibi koşullar söz konusu olduğunda günün gereklerine uygun olarak güncelleme imkânının alınması uygun olmayacaktır. Söz konusu değişiklikler mevcut uygulamada kullanıcılara uygulamaya geçilmeden önce bildirildiğinden tüketici mağduriyetinden de bahsedilmesi olanaklı görülmemektedir. Bu doğrultuda “değişikliklerin ne kapsamda yapılacağına sözleşme ile belirlenmesi” durumunun maddeye istisna olarak eklenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Tüketici sözleşmelerindeki haksız şartlar

MADDE 5- (1) Müteşebbisin, tüketiciyle müzakere etmeden sözleşmeye dahil ettiği, tüketicinin menfaatine aykırı sözleşme şartları haksız şart olarak nitelendirilir. Müteşebbis ile tüketici arasında kurulan sözleşmelerde yer alan haksız şartlar yazılmamış sayılır.

Tüketici sözleşmelerindeki haksız şartlar

MADDE 5- (1) Müteşebbisin, tüketiciyle müzakere etmeden sözleşmeye dahil ettiği, *tarafının sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde iyi niyet kuralına aykırı düşecek biçimde tüketici aleyhine dengesizliğe neden olan* tüketicinin menfaatine aykırı sözleşme şartları haksız şart olarak nitelendirilir. Müteşebbis ile tüketici arasında kurulan sözleşmelerde yer alan haksız şartlar yazılmamış sayılır.

Taslağın 5. Maddesinde haksız şartlarla ilgili hükümler düzenlenmekte olup, maddede yer alan hükümler mevcut TKHK'da yer alan haksız şartlar hükümler ile karşılaştırıldığında, taslakta hükümlerin orantısız bir biçimde müteşebbislerin aleyhine değiştirildiği görülmektedir. Bu kapsamda haksız şart koşulu "iyi niyet kuralına aykırı düşecek biçimde tüketici aleyhine dengesizliğe neden olan" yerine "menfaatine aykırı" olarak değiştirilmiş, taslak içerisinde "menfaat" tanımı yapılmamış veya menfaat durumu herhangi bir kritere bağlanmamıştır. ***Bu doğrultuda mal/hizmetin bedelinin ödenmesi, mal/hizmetin temini için tüketici tarafından verilmesi gereken bilgiler de dahil olmak üzere tüketiciye herhangi bir şekilde yükümlülük yükleyen herhangi bir hüküm doğal olarak tüketicinin menfaatine aykırı olacak ve yine aynı şekilde tüketiciye yükümlülük yükleyen herhangi bir hüküm "haksız şart" olarak değerlendirilebilecektir.*** Haksız şartların düzenlenmesinin temel sebebinin tüketicinin müzakere etme gücünden yoksun olduğu ve/veya tüketicinin tecrübesiz olduğu durumlarda tüketicinin mağduriyetinin engellenmesi olduğu düşünüldüğünde taslak düzenleme ile bu amacın ötesine geçildiği düşünülmektedir.

Haksız şartlarla benzer bir düzenleme olan Borçlar Kanunu kapsamındaki "genel işlem koşulları" düzenlemesinde de genel işlem koşulları "sözleşmenin yapılması sırasında düzenleyenin karşı tarafa, bu koşulların varlığı hakkında açıkça bilgi verip, bunların içeriğini öğrenme imkânı sağlaması ve karşı tarafın da bu koşulları kabul etmesi" halinde yazılmış ve geçerli sayılmaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda sözleşme hükümlerinin haksız şart sayılabilmesi için somut şartların ortaya koyulması, bu doğrultuda mevcut TKHK'da yer alan şartlara madde metninde yer verilmesinin uygun olduğu düşünülmektedir.

İsmarlanmamış mal ve hizmetler

MADDE 7- (1) İsmarlanmamış malların teslimi veya hizmetlerin sunulması durumunda müteşebbis, tüketiciye karşı herhangi bir hak ileri süremez. Bu hallerde tüketicinin sessiz kalması, sözleşmenin kurulmasına yönelik kabul beyanı olarak yorumlanamaz. Tüketicinin malı geri göndermek veya muhafaza etmek gibi bir yükümlülüğü yoktur.

İsmarlanmamış mal ve hizmetler

MADDE 7- (1) İsmarlanmamış malların teslimi veya hizmetlerin sunulması durumunda müteşebbis, tüketiciye karşı herhangi bir hak ileri süremez. Bu hallerde tüketicinin sessiz kalması, sözleşmenin kurulmasına yönelik kabul beyanı olarak yorumlanamaz. Tüketicinin malı geri göndermek veya muhafaza etmek gibi bir yükümlülüğü yoktur. *Tüketicinin talep ettiği malın dışında bir malın satıcı tarafından hata ile tüketiciye teslim edildiği durumlarda, tüketici hata ile teslim edilen malı muhafaza edecektir.*

Mevcut uygulamada kargo firmaları tarafından gerçekleştirilen hatalı teslimatlar sebebiyle tüketicilere zaman zaman yanlış mal teslimatı yapılması söz konusu olmaktadır. Bu tür durumlarda tüketicinin mağduriyetinin engellenebilmesini teminen malın değiştirilinceye kadar tüketici tarafından muhafazasının sağlanması gerekmektedir.

Ürün ve hatalı ürün

MADDE 8- (1) Başka bir taşınırın veya taşınmazın parçasını da oluştursa her türlü taşınır ve enerji ürün olarak kabul edilir. Bütün hal ve şartlar dikkate alındığında kendisinden haklı olarak beklenen güvenliği sunmayan ürün hatalı sayılır. Bu değerlendirme yapılırken özellikle ürünün piyasaya arz şekli, makul kullanım biçimi ve piyasaya sürüldüğü an dikkate alınır.

Ürün ve hatalı ürün

MADDE 8- (1) Başka bir taşınırın veya taşınmazın parçasını da oluştursa her türlü taşınır ve enerji ürün olarak kabul edilir. Bütün hal ve şartlar dikkate alınarak endiğinde kendisinden haklı olarak beklenen güvenliği sunmayan ilgili kurum ve uluslararası düzeyde kabul gören kuruluşlarca belirlenen güvenlik kriterlerini karşılamayan ürün hatalı sayılır. Bu değerlendirme yapılırken özellikle ürünün piyasaya arz şekli, makul kullanım biçimi ve piyasaya sürüldüğü an dikkate alınır.

Taslakta yer alan hatalı ürün tanımına, 99/34/EC sayılı Direktif ile değiştirilen 85/374/EEC sayılı Avrupa Birliği Direktifi'nde yer alan tanıma uygun olarak madde metninde yer verilmiş bulunduğu görülmektedir. Madde içerisinde yer alan tanım ilgili Avrupa Birliği Direktifleri'ne uygun olmakla birlikte, ülkemizdeki uygulama düşünüldüğünde olası uyumsuzluklarda her olayda ayrıca "kendisinden beklenen güven" şartının kapsamının belirlenmesi gerekecektir. Bu doğrultuda olası uyumsuzluklarda, konuyla ilgili uzman bilirkişi bulunmasının çoğu zaman oldukça zor olması ve yorum farklılıklarının yaşanmaması amacıyla hatalı ürün ile ilgili olarak net bir kriter belirlenmesi ve bu doğrultuda uluslararası standartlara atıf yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Sorumluluk

MADDE 9- (1) Hatalı üretilen bir ürünün, bir kişinin ölümüne veya yaralanmasına veya bir malın zarar görmesine sebep olması halinde, bu ürünün üreticisi doğan zarardan kusuru aranmaksızın sorumlu tutulur. Mala gelen zararlarda, ancak hatalı ürün dışındaki bir malın zarar görmesi ve bu malın zarar görenin kişisel kullanımına veya tüketimine mahsus bir mal olması halinde bu Kanun uyarınca tazminat borcu doğar.

Sorumluluk

MADDE 9- (1) Hatalı üretilen bir ürünün, bir kişinin ölümüne veya yaralanmasına veya bir malın zarar görmesine sebep olması halinde, bu ürünün üreticisi doğan zarardan kusuru aranmaksızın oranında sorumlu tutulur. Mala gelen zararlarda, ancak hatalı ürün dışındaki bir malın zarar görmesi ve bu malın zarar görenin kişisel kullanımına veya tüketimine mahsus bir mal olması halinde bu Kanun uyarınca tazminat borcu doğar.

Mevcut TKHK'da yer almayan ve taslak ile düzenlenen "hatalı ürün" kavramında 99/34/EC sayılı Direktif ile değiştirilen 85/374/EEC sayılı Avrupa Birliği Direktifi'nde yer alan düzenlemeye uygun olarak hatalı üründen kaynaklanan zararlarda üreticinin sorumluluğu kusursuz sorumluluk olarak belirlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında ise sorumlu tutulabilme için "zarar görenin üründeki hatayı, uğradığı zararı ve hata ile zarar arasındaki nedensellik bağıını ispat etmesi" şartı ortaya konulmuştur.

Madde ile ortaya konulan sorumluluk yapısı mehz Direktife uygun olarak hatalı ürün ile zarar arasındaki nedensellik bağı üzerine kurulmuş olmakla birlikte; hatalı ürünün kullanılmasından dolayı ortaya çıkacak zarar sadece ürünün hatalı olmasından kaynaklanmayabilecek aynı zamanda ürünün ne şekilde kullanıldığına göre de değişebilecektir. Şöyle ki, kişisel olarak kullanılacağı öngörülerek piyasaya sunulan bir ürünün birden çok kişi tarafından kullanılması, ev kullanımı için öngörülen bir ürünün iş için kullanılması ve benzeri kullanım kapsamının değiştirildiği durumlarda; “üründeki hata, uğranılan zarar ve hata ile zarar arasındaki nedensellik bağı” değişmemekle birlikte, kullanıcının kullanım kapsamını değiştirmesi ve kendi kusuru doğrultusunda hatalı ürünü daha fazla zarar verecek kapsamda kullanması sebebiyle zararın boyutu değişebilecektir. Bu sebeple hatalı ürünle ilgili sorumluluk yapısının kusursuzluk sorumluluk olarak değil kusur sorumluluğu olarak belirlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Sorumluluğun azaltılması veya kaldırılması

MADDE 11-(1) Zararın, üründeki bir hata ile bir üçüncü kişinin fiili veya ihmalinden ileri gelmiş olması üreticinin sorumluluğunu etkilemez; üreticinin üçüncü kişiye rücu hakkı saklıdır.

Sorumluluğun azaltılması veya kaldırılması

MADDE 11-(1) Zararın, üründeki bir hata ile bir üçüncü kişinin fiili veya ihmalinden ileri gelmiş olması, *zararın ortaya çıkmasından önce üründeki hata ile ilgili üretici tarafından tüketicilere yönelik bilgilendirme yapılmış olması durumu istisna olmak üzere* üreticinin sorumluluğunu etkilemez; üreticinin üçüncü kişiye rücu hakkı saklıdır.

Uygulamada hatalı ürünlerde bulunan hatanın üretici tarafından tespit edilmesi durumunda tüketicilere bildirimde bulunarak ürünün toplatılması süreçleri uygulanmaktadır. Bu şekilde bir bildirim yapılmasına rağmen satıcılar tarafından ürünün satışına devam edilmesi halinde hatalı ürün sebebiyle zarar doğması ihtimali bulunacaktır; ancak böyle bir durumda gerekli önlemler almak adına tüketicilere bildirimde bulunan ve toplama işlemine başlayan üreticinin sorumlu tutulması kanaatimizce uygun olmayacaktır. Bu doğrultuda maddeye istisna hükmünün eklenmesi önerilmektedir.

Birden fazla sorumlunun var olması

MADDE 12- (3) Ürünün gerçek üreticisinin belirlenemediği durumlarda, makul bir süre içinde üreticiyi ya da ürünü kendisine sağlayan kişinin kim olduğunu bildirmedeği takdirde, ürün için tedarikte bulunan her sağlayıcı üretici gibi sorumlu tutulur. İthal edilen ürünlerde ithalatçının kimliğinin belirtilmediği durumlarda, ürünün tedarikçisi olan her sağlayıcı da üretici gibi sorumlu olur.

Birden fazla sorumlunun var olması

MADDE 12- (3) Ürünün gerçek üreticisinin belirlenemediği durumlarda, makul bir süre içinde üreticiyi ya da ürünü kendisine sağlayan kişinin kim olduğunu bildirmedeği takdirde, ürün için tedarikte bulunan her sağlayıcı üretici gibi sorumlu tutulur. İthal edilen ürünlerde ithalatçının

kimliğinin belirtilmediği durumlarda, ürünün tedarikçisi olan her sağlayıcı da üretici gibi sorumlu olur.

Hatalı ürünlerle ilgili sorumluluk zincirinin belirlendiği 12. Maddenin 2. fıkrasında, ithalatçının da üretici gibi sorumlu olacağı belirlenmişken; 3. Fıkrasında ayrıca üreticinin belirlenmediği durumlarda aynı ürünü satan diğer tedarikçilerin de sorumlu olacağı belirtilmiş olması kanaatimizce uygulamada ciddi sıkıntılara sebebiyet verebilecektir. Bilindiği üzere bir malı ithal etmek için üretici ile dağıtım veya tek satıcılık anlaşması yapılması zorunlu olmayıp, üreticinin malı sattığı üçüncü kişiler veya bunların mal sağladığı üçüncü kişilerden de malların temin edilerek ithal edilmesi mümkündür. Bu tür durumlarda mal temin edilen üçüncü kişiler genellikle üreticiden farklı ülkelerde mukim olmakta ve kendilerine satılan mallar ile Türkiye'ye satılan mallar arasında hem özellikler açısından hem de üretim serisi açısından farklılıklar olabilmektedir. Bu doğrultuda söz konusu hüküm ile üretici ile doğrudan anlaşma yaparak mal ithal eden bir müteşebbis, gri ithalat kapsamında getirilen malların hatalı ürün kapsamında olması halinde bu ürünlerden de sorumlu hale gelecek ve kusuru, kontrolü ve engelleme imkanı bulunmadığı bir durumdan sorumluluğu tesis edilmiş olacaktır. Kanaatimizce ticaret alanında hukuk güvenliği açısından ciddi sakıncalar yaratabilecek bu hükme madde metninde yer verilmemesi uygun olacaktır.

Ayıplı mal

MADDE 16- (1) Satıcı, malı satış sözleşmesine uygun olarak tüketiciye teslim etmekle yükümlüdür. Sözleşmeye konu malın, tüketiciye teslimi anında, taraflarca kararlaştırılmış olan örnek ya da modele uygun olmaması veya objektif olarak sahip olması gereken özellikleri taşımaması halinde sözleşmeye aykırı dolayısıyla ayıplı olduğu kabul edilir. Özellikle;

- a) Ambalajında, etiketinde, tanıtma ve kullanma kılavuzunda ya da reklam ve ilanlarında yer alan,
- b) Satıcı tarafından bildirilen veya teknik düzenlemesinde tespit edilen niteliğe aykırı olan,
- c) Muadili olan malların kullanım amacını taşımayan,
- ç) Tüketicinin makul olarak beklediği faydaları azaltan veya ortadan kaldıran maddi, hukuki veya ekonomik eksiklikler içeren mallar ayıplıdır.

(4) Teslim anından itibaren altı ay içinde ortaya çıkan ayıpların, teslim anında var olduğu kabul edilir. Bu durumda malın ayıplı olmadığına ispatı satıcıya aittir. Bu karine, malın veya ayıbın niteliği ile bağdaşmıyor ise uygulanmaz.

(5) Malın ayıplı olduğunun anlaşılması durumunda tüketici, ücretsiz onarım, malın ayıpsız misli ile değiştirilmesi, ayıp oranında bedelden indirim veya sözleşmeden dönme haklarından birini satıcıya karşı kullanmakta serbesttir. Satıcı, tüketicinin tercih ettiği bu talebi yerine getirmekle yükümlüdür.

(7) Tüketicinin, ücretsiz onarım veya malın ayıpsız misli ile değiştirilmesi haklarından birini seçmesi durumunda bu talep, malın niteliği ve tüketicinin bu malı kullanma amacı dikkate alındığında, makul sayılabilecek bir süre içinde ve tüketici için ciddi sorunlar doğurmayacak şekilde gerçekleştirilmelidir. Her halükarda bu süre, talebin satıcıya, imalatçıya veya

ithalatçıya yöneltilmesinden itibaren otuz günü geçemez. Ancak, bu Kanunun 32 nci maddesi uyarınca çıkarılan yönetmelik eki listede yer alan mallara ilişkin ücretsiz onarım süresi,

yönetmelikte belirlenen azami tamir süresini aşamaz. Aksi takdirde tüketici diğer seçimlik haklarını kullanmakta serbesttir.

(8) Tüketicinin sözleşmeden dönme veya ayıp oranında bedelden indirim hakkını seçtiği durumlarda, ödemiş olduğu bedelin tümü veya bedelden yapılan indirim tutarı derhal tüketiciye iade edilir.

(10) Kanunlarda veya taraflar arasındaki sözleşmede daha uzun süreli bir sorumluluk öngörülmemeyen hallerde, ayıplı maldan sorumluluk, ayıp daha sonra ortaya çıkmış olsa bile, malın tüketiciye teslim tarihinden itibaren iki yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Bu süre konut veya tatil amaçlı taşınmaz mallarda beş yıldır ve taşınmazın teslim anında işlemeye başlar. Ancak satıcı, imalatçı veya ithalatçı, ayıbı tüketiciden hile ile gizlemişse zamanaşımı süresinden faydalanamaz.

Ayıplı mal

MADDE 16- (1) Satıcı, malı satış sözleşmesine uygun olarak tüketiciye teslim etmekte yükümlüdür. Sözleşmeye konu malın, tüketiciye teslimi anında, taraflarca kararlaştırılmış olan örnek ya da modele uygun olmaması veya objektif olarak sahip olması gereken özellikleri taşıması halinde sözleşmeye aykırı dolayısıyla ayıplı olduğu kabul edilir.

Özellikle;

- a) Ambalajında, etiketinde, tanıtma ve kullanma kılavuzunda ya da reklam ve ilanlarında yer alan,
- b) Satıcı tarafından bildirilen veya teknik düzenlemesinde tespit edilen niteliğe aykırı olan,
- c) Muadili olan malların kullanım amacını taşımayan,
- ç) Tüketicinin makul olarak beklediği faydaları azaltan veya ortadan kaldıran maddi, hukuki veya ekonomik eksiklikler içeren mallar ayıplıdır.

(4) Teslim anından itibaren altı ay 30 gün içinde ortaya çıkan ayıpların, teslim anında var olduğu kabul edilir. Bu durumda malın ayıplı olmadığına ispatı satıcıya aittir. Bu karine, malın veya ayıbın niteliği ile bağdaşmıyor ise uygulanmaz.

(5) Malın ayıplı olduğunun anlaşılması durumunda tüketici, *ayıbı tespit etmesinden itibaren otuz gün içerisinde ayıbı satıcıya bildirmesi şartıyla*, ücretsiz onarım, malın ayıpsız misli ile değiştirilmesi, ayıp oranında bedelden indirim veya sözleşmeden dönme haklarından birini satıcıya karşı kullanmakta serbesttir. Satıcı, tüketicinin tercih ettiği bu talebi yerine getirmekle yükümlüdür.

(7) Tüketicinin, ücretsiz onarım veya malın ayıpsız misli ile değiştirilmesi haklarından birini seçmesi durumunda bu talep, malın niteliği ve tüketicinin bu malı kullanma amacı dikkate alındığında, makul sayılabilecek bir süre içinde ve tüketici için ciddi sorunlar doğurmayacak şekilde gerçekleştirilmelidir. Her halükarda bu süre, talebin malın satıcıya, imalatçıya veya

ithalatçıya tarafından teslim alınmasından yöneltilmesinden itibaren doksan günü geçemez. Ancak, bu Kanunun 32 nci maddesi uyarınca çıkarılan yönetmelik eki listede yer alan mallara

ilişkin ücretsiz onarım süresi, yönetmelikte belirlenen azami tamir süresini aşamaz. Aksi takdirde tüketici diğer seçimlik haklarını kullanmakta serbesttir.

(8) Tüketicinin sözleşmeden dönme veya ayıp oranında bedelden indirim hakkını seçtiği durumlarda, ödemiş olduğu bedelin tümü veya bedelden yapılan indirim tutarı *en fazla 15 gün içerisinde derhal* tüketiciye iade edilir.

(10) Tüketici, malın teslimi tarihinden itibaren otuz gün içerisinde ayıbı sağlayıcıya bildirmekle yükümlüdür. Kanunlarda veya taraflar arasındaki sözleşmede daha uzun süreli bir sorumluluk öngörülmemeyen hallerde, ayıplı maldan sorumluluk, ayıp daha sonra ortaya çıkmış olsa bile, malın tüketiciye teslim tarihinden itibaren iki yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Bu süre konut veya tatil amaçlı taşınmaz mallarda beş yıldır ve taşınmazın teslim anında işlemeye başlar. Ancak satıcı, imalatçı veya ithalatçı, ayıbı tüketiciden hile ile gizlemişse zamanaşımı süresinden faydalanamaz.

Taslağın 16. Maddesinin birinci fıkrasında ayıplı mal tanımı yapılmış olup ayrıca malın ayıplı mal olarak kabul edileceği durumlar özel olarak belirtilmiş bulunmaktadır. Belirtilen durumlar içerisinde yer alan “muadili olan malların kullanım amacını taşımayan” kriterinin, özellikle tüketici elektroniği kapsamında ürünler için uygulanabilir bir ayıplı mal kriteri olmadığı düşünülmektedir. Şöyle ki, tüketici elektroniği ürünleri fonksiyonları bakımından üst başlıklar altında toplanabilmekte ancak bu ürünlerin özellikleri ve konfigürasyonları çok büyük farklılıklar arz edebilmektedir. Örnek vermek gerekirse “akıllı telefon” kategorisine girebilecek telefonların bir kısmında wi-fi özelliği bulunurken bir kısmında bu özellik bulunmamaktadır; yine aynı telefonların işlemci türleri ve hızları arasında büyük farklılıklar bulunabilmektedir. Hepsi akıllı telefon olarak tanımlanabilecek ve bu kapsamda akıllı telefon olarak “muadil sayılabilecek” bu telefonlar özellikleri ve konfigürasyonları sebebiyle farklı fiyatlara satılmaktadırlar. Taslakta yer alan hüküm doğrultusunda; farklı fiyatlara sahip bu telefonlarda, daha ucuz olan ve wi-fi özelliği olmayan bir ürünün, muadili olan bir başka telefonda bulunan wi-fi özelliğine sahip olmadığı ve bu sebeple wi-fi ağlarda kullanılma amacını karşılamadığı sebebiyle “ayıplı” olarak tanımlanması gibi bir sonuç ortaya çıkabilecektir.

Yukarıda sayılan sebepler ile b bendinde yer alan “satıcı tarafından bildirilen veya teknik düzenlemesinde tespit edilen niteliğe aykırı” kriterinin ayıplı mallarla ilgili tüm çerçeveyi geniş bir şekilde karşılayacağı düşüncesi ile c bendinin taslaktan çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen 6 aylık sürenin ise çok uzun olduğu, dolayısıyla ayıplı malın iade sürecinin kötü niyetli kişiler tarafından sahtecilik ve suistimale çok açık hale gelebileceği düşünülmektedir. Özellikle artan akıllı telefon sayısı ve buna bağlı telefonlara indirilebilen uygulamalar dikkate alındığında cihazda kullanımla oluşabilecek pek çok arıza meydana gelebilmektedir. 6 aylık süre kullanıcı kaynaklı arızaların iade taleplerini arttıracak,

ve aslında kullanıcı kaynaklı arızaların ayıplı mal olarak değerlendirilmesine yol açabilecektir. Bu nedenle bu sürenin 6 ay yerine 30 gün olarak değiştirilmesi önerilmektedir. Ayrıca, satıcı

aleyhine olan bu karinenin taraflar arasında açık şekilde eşit işlem şartlarını bozduğundan kaldırılması gerektiği düşünülmektedir.

Maldaki ayıbın giderilmesi, ayıbın tüketici kusurundan kaynaklanan bir arıza mı yoksa ayıp mı olduğunun doğru bir şekilde tespit edilebilmesi amaçlarıyla maldaki ayıbın tüketici tarafından tespit edilmesinden itibaren belirli bir süre içerisinde ayıbın satıcıya bildirilmesinin sağlanmasında fayda olduğu düşünülmektedir.

Tüketicinin seçimlik haklarını kullandıktan sonra üretici tarafından taleplerinin “makul sayılabilecek bir süre içinde” ve “tüketici için ciddi sorunlar doğurmayacak şekilde” yerine getirileceği düzenlenmiştir. Tüketici için ciddi sorunların neler olduğu göreceli ve kişinin ihtiyaçlarına bağlı olarak değişen bir nitelikte olduğundan, tüketici hakem heyetleri tarafından farklı kararların ortaya çıkmasına neden olabilecektir. Keyfi olarak yorumlanmaya açık olan ve objektif kriterlere dayanmayan ifadenin madde metninden çıkarılması önerilmektedir. Teknolojik ürünlerin büyük oranda yurtdışından ithal edildiği ve orijinal yedek parça imalatının sınırlı olduğu ve tamir esnasında yedek cihaz temini gibi uygulamaların da mevcut olduğu değerlendirildiğinde; cihazların tamirine ilişkin olarak belirlenen 30 günlük süre yeterli olmayacağından, bu sürenin doksan günden az olmamak üzere belirlenmesi teklif edilmektedir.

Ücretsiz onarım veya ayıpsız misli ile değiştirme haklarının kullanılmasında satıcının yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için malı teslim almış olması şarttır. Bu sebeple hakların yerine getirilmesi için gereken sürenin hesaplanmasında da malın teslim tarihinin belirlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bedel ya da indirim tutarının tüketicilere “derhal” iade edileceği düzenlenmiştir. Sayıca büyük miktarda tüketiciye hizmet sunan firmalar bakımından bu sürecin birkaç gün içerisinde sonuçlandırılması olanak dâhilinde olmadığından, 15 günden az olmamak üzere bir süre belirlenmesi ya da ifadenin “mümkün olan en kısa sürede” şeklinde kaleme alınması önerilmektedir.

Taslakta yürürlükteki TKHK’dan farklı olarak tüketicinin 30 gün içerisinde ayıbı bildirme yükümlülüğü kaldırılmıştır. Hakkın kötüye kullanılmasının önlenmesini teminen mevcut Kanun’un 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesinde yer alan 30 günlük sürenin eklenmesi önerilmektedir.

Ayıplı hizmet

MADDE 17- (5) Tüketicinin sözleşmeden dönme veya ayıp oranında bedelden indirim hakkını seçtiği durumlarda, ödemiş olduğu bedelin tümü veya bedelden indirim yapılan tutar derhal tüketiciye iade edilir. Ücretsiz onarım veya hizmetin yeniden görülmesinin seçildiği hallerde, hizmetin niteliği ve tüketicinin bu hizmetten yararlanma amacı dikkate alındığında, makul sayılabilecek bir süre içinde ve tüketici için ciddi sorunlar doğurmayacak şekilde bu talep sağlayıcı tarafından yerine getirilir. Her halükarda bu süre talebin sağlayıcıya

yöneltilmesinden itibaren otuz günü geçemez. Aksi takdirde tüketici diğer seçimlik haklarını kullanmakta serbesttir.

(6) Kanunlarda veya taraflar arasındaki sözleşmede daha uzun süreli bir sorumluluk öngörülmemeyen hallerde, ayıplı hizmetten sorumluluk, ayıp daha sonra ortaya çıkmış olsa bile, hizmetin ifası tarihinden itibaren iki yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Ancak sağlayıcı ayıplı tüketiciden hile ile gizlemişse zamanaşımı süresinden faydalanamaz.

Ayıplı hizmet

MADDE 17- (5) Tüketicinin sözleşmeden dönme veya ayıp oranında bedelden indirim hakkını seçtiği durumlarda, ödemiş olduğu bedelin tümü veya bedelden indirim yapılan tutar derhal tüketiciye iade edilir. Ücretsiz onarım veya hizmetin yeniden görülmesinin seçildiği hallerde, hizmetin niteliği ve tüketicinin bu hizmetten yararlanma amacı dikkate alındığında, makul sayılabilecek bir süre içinde ve tüketici için ciddi sorunlar doğurmayacak şekilde-bu talep sağlayıcı tarafından *sağlayıcıya bildirim yapılmasından itibaren en fazla 15 gün içerisinde derhal* yerine getirilir. Her halükarda bu süre talebin sağlayıcıya yöneltilmesinden itibaren otuz günü geçemez. Aksi takdirde tüketici diğer seçimlik haklarını kullanmakta serbesttir.

(6) *Tüketici, hizmetin ifa edildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde bu ayıplı sağlayıcıya bildirmekle yükümlüdür.* Kanunlarda veya taraflar arasındaki sözleşmede daha uzun süreli bir sorumluluk öngörülmemeyen hallerde, ayıplı hizmetten sorumluluk, ayıp daha sonra ortaya çıkmış olsa bile, hizmetin ifası tarihinden itibaren iki yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Ancak sağlayıcı ayıplı tüketiciden hile ile gizlemişse zamanaşımı süresinden faydalanamaz.

Ayıplı mallar ile ilgili görüşlerimizle paralel bir şekilde ayıplı hizmetlerle ilgili hükümlerde de değişiklik yapılması önerilmektedir.

Taksitle satış sözleşmeleri

MADDE 18- (2) Taksitle satış sözleşmesi yazılı olarak kurulmadıkça sözleşme geçerlilik kazanmaz.

(3) Tüketici, sözleşmenin bir nüshasının kendisine teslim edildiği tarihten itibaren yedi gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin taksitle satış sözleşmesinden cayma hakkına sahiptir. Cayma hakkının kullanıldığına dair bildirim bu süre içinde müteşebbise yöneltilmiş olması yeterlidir. Cayma hakkı konusunda tüketicinin bilgilendirildiğini ispat yükü müteşebbise aittir. Tüketici, malın mutata kullanımı sebebiyle meydana gelen değişiklik ve bozulmalardan sorumlu değildir.

Taksitle satış sözleşmeleri

MADDE 18- (2) Taksitle satış sözleşmesi *kağıt üzerinde veya diğer bir kalıcı veri saklayıcısı ile yazılı olarak kurulmadıkça sözleşme geçerlilik kazanmaz.*

(3) Tüketici, sözleşmenin bir nüshasının kendisine teslim edildiği tarihten itibaren yedi gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin taksitle satış

sözleşmesinden cayma hakkına sahiptir. Cayma hakkının kullanıldığına dair bildirim bu süre içinde müteşebbise yöneltilmiş olması yeterlidir. Cayma hakkı konusunda tüketicinin

bilgilendirildiğini ispat yükü müteşebbise aittir. Tüketici, malın mutata kullanımı sebebiyle meydana gelen değişiklik ve bozulmalardan sorumlu değildir.

Taslak düzenlemenin genelinde işlemlerin kağıt ortamında veya elektronik ortamda yapılabilmesine ilişkin bir çerçeve belirlenmiş durumdadır. Bu doğrultuda taksitli satış sözleşmesinin de elektronik ortamda yapılabilmesi için metinde değişiklik yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Taksitli satış kurgularının amacı peşin fiyat karşılığı mal veya hizmetlerden yararlanamayan tüketicilere parçalar halinde ödeme yapma avantajı sağlanması için müteşebbisler tarafından ürün ya da hizmetin tüm bedelinin tahsil edilememesi riski üstlenilerek hizmetlerden yararlanma imkânı sağlanmasıdır. Müteşebbislerin bu imkânı sağlamanın bir başka gerekçesi ise sürekli bir hizmet ilişkisi kurulmasıdır. Tarafların karşılıklı olarak fayda elde ettiği söz konusu kurguya, Taslak ile getirilen düzenlemelerin tatbik edilmesi halinde taraflar arasındaki denge tüketici lehine hakkaniyet ile bağdaşmayacak şekilde bozulmaktadır.

Düzenleme ile müteşebbislere getirilen ağır yükümlülükler bu türden hizmetlerin yürütülemez hale getirilmesine yol açacaktır. Bu doğrultuda satıcı/sağlayıcılar açısından bir malı/hizmeti taksitle satmanın peşin satışa göre çok daha büyük riskler getireceği bir durum söz konusu olacak ve satıcı/sağlayıcılar taksitle satış yapmayı tercih etmeyeceklerdir. Sonuç olarak bu durum tüketicinin aleyhine bir durumun oluşmasına sebebiyet verecektir. Borçlar Kanunu'nun taksitle satışa ilişkin düzenlemelerinde de cayma hakkı tesis edilmiş olmakla beraber, cayma hakkı malın teslim edilmemiş olmasına ve cayma parası ödenmesi şartına bağlanmış durumdadır.

İşyeri dışında yapılan sözleşmeler

MADDE22- (1) Müteşebbis ve tüketici arasında:

.....

(c) mal ve hizmetlerin tüketiciye tanıtımı ya da satışı amacıyla müteşebbis tarafından düzenlenen bir gezi esnasında yapılan sözleşmeler işyeri dışında yapılan sözleşmeler olarak kabul edilir.

İşyeri dışında yapılan sözleşmeler

MADDE22- (1) Müteşebbis ve tüketici arasında:

.....

(c) mal ve hizmetlerin tüketiciye tanıtımı ya da satışı amacıyla müteşebbis tarafından düzenlenen bir gezi esnasında yapılan sözleşmeler işyeri dışında yapılan sözleşmeler olarak kabul edilir. *Fuar, panayır, stant gibi satış ve hizmet sunumu mekânları ile müteşebbislerin satım zincirindeki ara satıcıların işyerlerinde yapılan sözleşmelere bu hüküm uygulanmaz.*

Mehaz düzenleme olan 2011/83/EC sayılı Direktif ile yapılan “müteşebbislerin sürekli olarak faaliyet gösterdiği perakende satış yapılan taşınmazlar ile müteşebbislerin olağan olarak faaliyet gösterdiği perakende satış yapılan taşınırılar” şeklindeki işyeri tanımına uygun olarak ve mevcut TKHK’deki düzenleme korunarak madde metninde değişiklik yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Mesafeli sözleşmeler

MADDE 23- (4) Tüketici ondört gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin sözleşmeden cayma hakkına sahiptir. Cayma hakkının kullanıldığına dair bildirim bu süre içinde müteşebbise kağıt üzerinde veya diğer bir kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile yazılı olarak yöneltilmiş olması yeterlidir. Müteşebbis cayma bildirimini kendisine ulaştığı tarihten itibaren en geç ondört gün içerisinde almış olduğu bedeli ve tüketiciyi borç altına sokan her türlü belgeyi ona hiçbir masraf yüklemeksizin iade etmekle yükümlüdür. Cayma hakkı konusunda tüketicinin bilgilendirildiğini ispat yükü müteşebbise aittir. Tüketici, cayma hakkı konusunda gerektiği şekilde bilgilendirilmezse cayma hakkı süresi, cayma süresinin bitimini izleyen bir yılsonunda sona erer. Tüketici, malın mutata kullanımı sebebiyle meydana gelen değişiklik ve bozulmalardan sorumlu değildir.

Mesafeli sözleşmeler

MADDE 23- (4) Tüketici ondört yedi gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin sözleşmeden cayma hakkına sahiptir. Cayma hakkının kullanıldığına dair bildirim bu süre içinde müteşebbise kağıt üzerinde veya diğer bir kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile yazılı olarak yöneltilmiş olması yeterlidir. Müteşebbis *sözleşme konusu hizmetin ve/veya malın sunulmasından kaynaklanan vergi ve/veya vergi benzeri mali yükümlülükler ile hizmet sunumunda cayma hakkının kullanılmasına kadar geçen sürenin tüm hizmet süresine oranı doğrultusunda tüketicinin hizmetten faydalanması karşılığında tahakkuk edecek ücretler hariç olmak üzere hizmet satışına ilişkin sözleşmelerde cayma bildirimini kendisine ulaştığı tarihten itibaren, mal satışına ilişkin sözleşmelerde ise tüketicinin gönderdiği malı teslim almasından itibaren* en geç ondört gün içerisinde almış olduğu bedeli ve tüketiciyi borç altına sokan her türlü belgeyi ona hiçbir masraf yüklemeksizin iade etmekle yükümlüdür. Cayma hakkı konusunda tüketicinin bilgilendirildiğini ispat yükü müteşebbise aittir. Tüketici, cayma hakkı konusunda gerektiği şekilde bilgilendirilmezse cayma hakkı süresi, cayma süresinin bitimini izleyen bir yılsonunda sona erer. Tüketici, malın mutata kullanımı sebebiyle meydana gelen değişiklik ve bozulmalardan sorumlu değildir. Malın mutata kullanımı sebebiyle mal bedelinde azalma gerçekleşirse *satıcı mal bedelindeki azalmayı, cayma hakkının kullanılması ile tüketiciye ödenecek bedel iadesinden mahsup edebilir.*

Yürürlükteki TKHK kapsamındaki mevcut uygulamada, tüketicilere sağlanan cayma hakkı, pek çok tüketici tarafından kötüye kullanılmakta, herhangi bir şarta bağlı olmadan hakkın kullanılabilmesi ve malın mutata kullanımı sebebiyle meydana gelen değişiklik ve bozulmalardan sorumlu olunmaması, kötü niyetli tüketiciler tarafından “malın 7 gün süre ile ücretsiz olarak kullanılması” sonucunu doğurabilmektedir. Kötü niyetli kullanıcılar sebebiyle özellikle küçük boyuttaki elektronik ticaret firmaları çok ciddi finansal risklerle karşılaşmakta, pek çok firma için ise cayma hakkı elektronik ticaret pazarına giriş için ciddi bir bariyer oluşturmaktadır. Hal böyleyken cayma hakkının kötü niyetli kullanımları azaltıcı önlemler

alınarak yeniden düzenlenmesi yerine sürenin on dört güne çıkartılması; kötü niyetli kullanıcı sayısını ve kullanım kapsamını arttıracak ve firmaların zararını dönülemez noktalara getirebilecektir. Bu sebeple madde metninde değişiklik yapılarak en azından mevcut durumun korunmasının elzem olduğu düşünülmektedir.

Mehaz AB Yönergesi olan 2011/83/EU'nun mesafeli satışlara ilişkin düzenlemeleri kapsamında; cayma hakkını kullanan tüketicilerin yükümlülüklerini düzenleyen 14'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasına benzer şekilde cayma hakkı kullanılabildiği kadar tüketicinin kullanımlarının ücretlendirileceği belirtilmektedir. Mehaz düzenleme ile paralel olarak madde metninde de değişiklik yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Uygulamada, mal satışlarında tüketicinin cayma hakkını kullanmasından sonra, satıcının tüketicinin edimi olan mal bedelini geri iade etmesine rağmen tüketicinin satıcının edimi olan malı geri iade etmediği veya satıcının ilgili satışla ilgili ağır zararına yol açacak şekilde geç veya eksik iadede bulunduğu görülmektedir. Uygulamada satıcıların söz konusu kişileri takip etmesi mal bedeline göre çok daha fazla maliyetli süreçleri gerektirdiği için malların geri alınmasının mümkün olmadığı durumlarla sıklıkla karşılaşabilmektedir. Bu sebeple satıcının ödeme yükümlülüğünün malın teslim alınmasından itibaren başlayacağı düzenlenmiştir.

Abonelik sözleşmeleri

MADDE 27- (5) Müteşebbis, fesih bildiriminden itibaren on beş gün içinde tüketici tarafından ödenmiş olan ücretin geri kalan kısmını kesinti yapmaksızın iade etmekle yükümlüdür.

Abonelik sözleşmeleri

MADDE 27- (5) Müteşebbis, fesih bildiriminden itibaren on beş gün içinde, *tüketicilere bilgi verilmiş olması şartıyla süreye bağlı taahhüt ve kampanyalar ile hizmetin sunulmasından kaynaklanan vergi ve/veya vergi benzeri mali yükümlülükler istisna olmak üzere* tüketici tarafından ödenmiş olan ücretin geri kalan kısmını kesinti yapmaksızın iade etmekle yükümlüdür.

Abonelik sözleşmeleri kapsamında sunulan hizmetlerde, tüketicilere sağlanan indirimler ve özel koşullar, tüketicilerin taahhütleri veya firmaların geliştirdikleri kampanyalar doğrultusunda gerçekleştirilebilmektedir. Söz konusu indirimler ve özel koşullar, taahhüt ve kampanyalar doğrultusunda oluşturulan mali öngörüler neticesinde planlanmakta, maliyetler ile ücretler ise bu öngörüler doğrultusunda bütçelendirilmektedir. Bu doğrultuda söz konusu taahhüt ve özel koşulların yerine getirilmemesi halinde firmaların maliyetlerinin altında satış yapma riski ortaya çıkabilecektir. Bu sebeplerle madde metninde değişiklik yapılarak kıst ücret uygulamasına istisna durumlar belirlenmiştir.

Tanıtma ve kullanma kılavuzu

MADDE 30- (1) Tüketicinin kullanımına sunulan mallarının tanıtım, kullanım, kurulum, bakım ve basit onarımına ilişkin Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzuyla gerektiğinde uluslararası sembol ve işaretleri kapsayan etiketle satışa sunulması zorunludur. Tanıtım ve kullanıma ilişkin hususların, malın üzerinde de yer alması halinde, yazılı ve sesli ifadelerin Türkçe olması zorunludur.

(3) Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzlarının hazırlanması sorumluluğu imalatçı ve ithalatçıya, tüketiciye verilmesi ve teslim edildiğinin ispat sorumluluğu ise satıcıya aittir.

Tanıtma ve kullanma kılavuzu

MADDE 30- (1) Tüketicinin kullanımına sunulan mallarının tanıtım, kullanım, kurulum, bakım ve basit onarımına ilişkin Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzuyla gerektiğinde uluslararası sembol ve işaretleri kapsayan etiketle satışa sunulması zorunludur. Tanıtım ve kullanıma ilişkin hususların, malın üzerinde de yer alması halinde, yazılı ve sesli ifadelerin Türkçe olması zorunludur.

(3) Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzlarının hazırlanması sorumluluğu imalatçı ve ithalatçıya, tüketiciye verilmesi ve teslim edildiğinin ispat sorumluluğu ise satıcıya aittir.

Mal üzerinde yer alan tanıtım ve kullanıma ilişkin hususlar çoğunlukla malın üretim safhası içerisinde malın bir parçası olacak şekilde mala iliştilmekte veya malın dış cephesi üzerine kabartma yöntemiyle yazılmaktadır. Malın çalışması için gerekli olan ara yüz de dahil olmak üzere ilgili yazılımların çoğu ise çoğunlukla donanım içerisinde gömülü olarak yer almaktadır. Mal üzerinde yer alan tanıtım ve kullanıma ilişkin hususların Türkçe olmasına ilişkin bir yükümlülük karşısında, ithal edilen malların üretim bantlarında değişiklik yapılması gerekecek ve bu durum tüketici fiyatlarına doğrudan olumsuz etki edecektir. Mevcut durumda kullanım kılavuzlarının Türkçe hazırlanma yükümlülüğü bulunup, kanaatimizce tüketiciler kullanım kılavuzları ile mala ilişkin tüm bilgilere erişebilmekte ve yeterli derecede bilgilenebilmektedirler. Bu sebeple kullanım kılavuzu ile gerekli koruma sağlanırken, tüketici fiyatlarına etki ederek tüketicinin aleyhine bir sonuç doğurması muhtemel olan söz konusu yükümlülüğün madde metninden çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Tanıtma ve kullanım kılavuzları ürün paketleri içerisinde yer almakta olup pratikte bunların tüketiciye teslim edildiğinin delilinin oluşturulması ve bu doğrultuda ispat edilebilmesi mümkün değildir, bu sebeple ilgili yükümlülüğün maddeden çıkartılması gerektiği düşünülmektedir.

Tüketici hakları belgesi

MADDE 31- (2) Bu belgenin tekemmül ettirilerek tüketiciye verilmesi ve tüketiciye teslim edildiğinin ispat sorumluluğu satıcıya aittir.

(3) Tüketicinin yasal hakları saklı kalmak kaydıyla, müteşebbis mal veya hizmete ilişkin ilave taahhütte bulunabilir. Ancak ilave taahhüt süresince, bedelinin iadesi, değiştirilmesi, onarılması, bakımının yapılması ve benzer hususlarda tüketiciden ek bir masraf talep edilemez. Müteşebbis, bu taahhüdünün yanı sıra ilgili reklam ve ilanlarında yer alan ifadelerle de bağlıdır.

Tüketici hakları belgesi

MADDE 31- (2) Bu belgenin tekemmül ettirilerek tüketiciye verilmesi ve tüketiciye teslim edildiğinin ispat sorumluluğu satıcıya aittir.

(3) Tüketicinin yasal hakları saklı kalmak kaydıyla, müteşebbis mal veya hizmete ilişkin ilave taahhütte bulunabilir. Ancak ilave taahhüt süresince, bedelinin iadesi, değiştirilmesi,

onarılması, bakımının yapılması ve benzer hususlarda tüketiciden ek bir masraf talep edilemez. Müteşebbis, bu taahhüdünün yanı sıra ilgili reklam ve ilanlarında yer alan ifadelerle de bağlıdır.

Tüketici hakları belgesinin pratikte tüketiciye teslim edildiğinin delilinin oluşturulması ve bu doğrultuda ispat edilebilmesi mümkün değildir, bu sebeple ilgili yükümlülüğün maddeden çıkartılması gerektiği düşünülmektedir.

Tüketici ve müteşebbis arasında, çoğu zaman tüketicinin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ek hizmetlerin sunulmasına yönelik anlaşmalar yapılabilmektedir. Bu hizmetlerin bedelsiz bir şekilde karşılanması mümkün olmayacağından söz konusu hizmetlerin bedelleri mal fiyatları içine yansıtılmak zorunda kalacak, bu doğrultuda ek hizmetleri talep etmeyen tüketiciler de malları yüksek/yansıtılmış bedel üzerinden almak zorunda kalacaklardır.

Satış sonrası hizmetler

MADDE 32- (2) Bir malın arızalanması durumunda o malın yetkili servis istasyonlarındaki tamir süresi, yönetmelikle belirlenen azami süreyi geçemez.

Satış sonrası hizmetler

MADDE 32- (2) Bir malın arızalanması durumunda o malın yetkili servis istasyonlarındaki tamir süresi, yönetmelikle belirlenen azami süreyi geçemez. *Malın tamir süresi malın tüketici tarafından teslimi tarihinden itibaren başlar.*

Bir malın tamirin yapılabilmesi için malın teslim alınmasının elzem olması sebebiyle, malın tamir süresinin başlamasının da malın teslimi şartına bağlanması gerektiği düşünülmekte olup, madde metninde bu yönde değişiklik yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Ceza hükümleri

MADDE 46- (17) Bu Kanuna göre idari yaptırımların uygulanması diğer kanunlar gereğince uygulanacak idari yaptırım kararları ile yapılacak işlemleri engellemez.

Ceza hükümleri

MADDE 46- (17) Bu Kanuna göre idari yaptırımların uygulanması diğer kanunlar gereğince uygulanacak idari yaptırım kararları ile yapılacak işlemleri engellemez.

Maddenin 17'nci fıkrasında bu kanuna göre idari yaptırımların uygulanmasının diğer kanunlar gereğince uygulanacak idari yaptırım kararları ile yapılacak işlemleri engellemeyeceği öngörülmektedir. Aynı suçtan iki kez cezalandırmanın mümkün olmadığı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ülkemiz yüksek yargı içtihatları ile yerleşmiş bulunan evrensel bir hukuk ilkesi olup, bu durum söz konusu temel hukuki ilkeyi köklü şekilde zedeleyecektir. İzah edilen nedenlerle aşağıdaki hükmün Taslak'tan çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

EKİM 2012
T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI
ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ 2013 YILI MEVZUAT REVİZYON
ÇALIŞMALARINA TÜBİSAD GÖRÜŞLERİ

T.C. Ekonomi Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü tarafından B.19.0.ÜGD.0.05.01 sayılı 2013 Yılı Mevzuat Revizyon Çalışmaları ile 2012/8, 2012/9, 2012/10, 2012/11, 2012/14, 2012/15 ve 2012/16 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğlerinin revize edilmesine yönelik çalışmaları başlatılmıştır.

Bilindiği üzere ülkemizdeki ürün güvenliğine ilişkin denetim fonksiyonu; 765/2008/AT sayılı Ürünlerin Pazarlanmasıyla İlgili Akreditasyon ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Gereklere Belirleyen Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Regülasyonu ve 2001/95/AT sayılı Genel Ürün Güvenliği Direktifi baz alınarak oluşturulmuş mevzuatla tanımlanan “piyasa gözetimi ve denetimi” kapsamında gerçekleştirilmektedir.

Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki uygulama örnekleri de göz önünde bulundurularak ülkemizdeki ürün güvenliğine ilişkin “piyasa gözetimi ve denetimi” uygulamasına bakıldığında; uygulamanın malların piyasaya sürülmesinden sonra piyasa gözetimi ve denetimi ile ilgili yetkilendirilmiş kurumlar tarafından gerçekleştirilecek denetim faaliyetlerinden ziyade ithalat aşamasında gerçekleştirilen ve gümrük idarelerince gerçekleştirilen denetim faaliyetlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Denetim faaliyetlerinin ithalat aşamasında gerçekleştirilen ve gümrük idarelerince gerçekleştirilen denetim faaliyetlerinde yoğunlaşması; malların piyasaya geç girmesine, denetim maliyetlerinin yükselmesine ve bu doğrultuda dolaylı olarak tüketicinin diğer ülkelerdeki tüketicilere nazaran yeni ürünlere geç erişilmesi, hizmet kalitesi ve ürün fiyatları gibi çeşitli konularda zarar görmesine sebep olmaktadır.

Yukarıda belirtilen açıklamalar doğrultusunda Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğlerinin genelinde; “piyasa gözetimi ve denetimi” uygulamasında, ithalat sırasında gerçekleştirilecek denetim faaliyetlerinden ziyade, malların piyasaya sürülmesinden sonra piyasa gözetimi ve denetimi ile ilgili yetkilendirilmiş kurumlar tarafından gerçekleştirilecek denetim faaliyetlerinin tercih edilmesi yönünde değişiklikler yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

EKİM 2012
T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI
HAKKINDA TÜBİSAD GÖRÜŞÜ

Haberleşme özgürlüğü Anayasa ile güvence altına alınmış bir bireysel haktır. Bu anlamda, mobil ve sabit telekomünikasyon işletmecilerinin sundukları ses, kısa mesaj, veri iletişimi, altyapı sistemlerinin kurulumu ve işletilmesi gibi hizmetler büyük önem arz etmektedir. Tüketiciler bu hizmetlere ülkemizde sunulmaya başlandığı tarihten bu yana çok büyük ilgi göstermiştir ve hâlihazırda bu hizmetleri çok yoğun olarak kullanmaktadırlar. Oluşan kamu faydası itibarı ile tüketiciler için bu hizmetler artık gündelik hayatın vazgeçilmez bir parçası haline dönüşmüş durumdadır.

Bu hizmetler, tüketicilere sunulan nihai iletişim hizmetlerinin yanında, Ulaşım, Sağlık, Finans, Enerji vb. stratejik sektörler sağladığı altyapı hizmetleri ile de ülke ekonomisi genelinde verimliliği ve istihdamı da artırarak büyük katkı sağlamaktadır. Buna ilaveten, iletişim altyapısı ile vatandaşlarımızın ve kurumların “bilgiye erişim” imkânı küresel ölçekte sağlanmakta olup, Bilgi Toplumu idealimizin hayata geçmesi için sosyal ve kültürel bir görev de büyük bir başarı ile yerine getirilmektedir.

Tüm bu veriler ışığında değerlendirildiğinde, iletişim sektöründe sunulan hizmetlerin sürekliliği ve yeni teknolojiler doğrultusunda gelişiminin sağlanması Ülkemiz ekonomik ve sosyal menfaatleri açısından çok büyük önem arz etmektedir. Bu kritik misyonun ifasını teminen sektöre ilişkin strateji ve politikaların belirlenmesi Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı’nın, söz konusu strateji ve politikaların hayata geçirilmesi ise Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun yetki ve sorumluluğundadır. Anılan yetki ve sorumluluklar kapsamında Bakanlık ve Kurum tarafından elektronik haberleşme sektörüne ilişkin birincil ve ikincil yasal düzenleme çerçevesi belirlenmiştir. Bu yasal çerçeve ile tenakuz eden herhangi bir yasal düzenlemenin yukarıda izah edilen hususlar göz önünde tutulduğunda sektöre ciddi zarar vereceği aşikârdır.

TESPİTLER VE RİSKLER

İlgili Kanun tasarısı ile sabit ve mobil haberleşme sektörü doğrudan ve dolaylı olarak etkilenecektir. Tasarının 5. Maddesinin 14’üncü Fıkrası ve 5. Maddenin 28’inci fıkralarında yer alan yeni düzenlemeler ile bir kısım riskler ortaya çıkmaktadır.

Anayasaya Aykırılık

Bilindiği üzere, yerel yönetimler Anayasanın 127. maddesinde yer alan tanımına göre; “*mahalli ve müşterek nitelikli*” hizmetlerin sunulması amacıyla kurulmuşlardır. Elektronik haberleşme hizmetleri ise mahalli ve müşterek nitelikli hizmetler değildir. Bu hizmetlerin “mahalli” tek

boyutu, hizmet için gerekli olan alt yapı tesislerinin, doğal olarak belli yerlerde ve belli teknik esaslar dahilinde tesis edilmesi zorunluluğudur. Bu nedenledir ki; elektronik haberleşme

hizmetleri için, münhasıran bu sektörü ülke düzeyinde düzenlemek ve denetlemekle görevli ayrı bir kamu tüzel kişisi (kamu kurumu) kurulmuştur. Bu hizmetin bazı yönleri ile yerel boyutları da olmakla beraber, bu durum kesinlikle hizmeti “yerel” hale getirmeyeceği gibi bu alanda düzenleme yetkisinin yerel idarelere devrini de haklı kılmaz.

Rekabete Aykırılık

Söz konusu düzenlemeler, sektörde faaliyet gösteren işletmecilerin yatırımlarını özellikle Belediye sınırları içerisindeki faaliyetleri açısından olumsuz etkileyecektir. Bu düzenlemeler ile büyükşehir belediyelerinin kamu kaynağını ve gücünü kullanacağı, üstelik hiçbir geçiş hakkı ödemediği altyapı oluşturabileceği ve bir işletmeci sıfatını lisans sözleşmesi ve yetkilendirme sistematığından bağımsız kazanabileceği de dikkate alındığında sektördeki rekabet olumsuz yönde etkilenecektir. Bu durumda işletmecilerin yatırımları sekteye uğrayacaktır. Bu düzenlemeler, sektörü regüle eden Kurum ve mevzuattan bağımsız olarak münferit ve keyfi ve aynı zamanda rekabeti bozucu uygulamalara sebep olabilecektir.

Yetki Karmaşası

5809 Sayılı Kanununun 1 ve 2. maddeleri ışığında, elektronik haberleşme sektöründe düzenleme ve denetleme yoluyla etkin rekabetin tesisi, tüketici haklarının gözetilmesi, ülke genelinde hizmetlerin yaygınlaştırılması, kaynakların etkin ve verimli kullanılması, haberleşme altyapısı, şebeke ve hizmet alanında teknolojik gelişimin ve yeni yatırımların teşvik edilmesi ve bunlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacı etrafında, elektronik haberleşme hizmetlerinin yürütülmesi ve elektronik haberleşme altyapısı ve şebekesinin tesisi ve işletilmesi ile her türlü elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerinin imali, ithali, satışı, kurulması, işletilmesi, frekans dahil kıt kaynakların planlaması ve tahsisi ile bu konulara ilişkin düzenleme, yetkilendirme, denetleme ve uzlaştırma faaliyetlerinin yürütülmesi bu kanunda belirtilen istisnalar dışında 5809 Sayılı Kanuna tabidir.

5809 Sayılı Kanununun 5, 6 ve 8. maddeleri uyarınca, bu sektörde Bakanlık strateji ve politika belirlerken, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, (Kurum) Bakanlığın strateji ve politikaları da dikkate alarak, elektronik haberleşme hizmeti verilmek ve/veya elektronik haberleşme şebekesi veya alt yapısı kurmak ve işletmek isteyen şirketleri yetkilendirmekte sektörü düzenlemekte ve denetlemektir. Tasarı ile Büyükşehir Belediyelerine verilen yetkiler yukarıdaki düzenlemelerle doğrudan çelişebilecek, sektörün düzenlenmesi ve denetlenmesine ilişkin mevzuat hükümleri ise Belediyelere tanınan bu yetkilerle devre dışı kalabilecektir.

Kamu Kaynakları İsrافی

Borulama altyapılarının herhangi bir istasyon tanımı içerisine sığmadığı açıktır. Bu nedenle bunlar için bir yer seçim belgesi verilip verilmeyeceği uygulamada ciddi sorunlara yer açacak olup Tasarıda belirlenen “elektronik haberleşme altyapısı için gereken tesisleri yapmak” hükmü dikkate alındığında fiber altyapıların münhasıran Belediye tarafından yapılacağı

sonucu çıkmaktadır. İş bu maddede gereken tesisleri “yaptırmak” ile ilgili bir yetki verilmediğinden belediyeler bu altyapıları kendi imkanları ile yapmak zorunda olduğu anlamı çıkabilmektedir. Bir çok belediyenin bu tür teknik altyapıları yapma konusunda bilgi ve deneyim eksikliği dikkate alındığında alt yapı yatırımları için zaman, emek, para israfı yaşanması olasıdır. İdarelere söz konusu altyapıları yapma yetkisi vermek teknik olarak kullanıma uygun olmayan ve/veya belli bir standardı olmayan birden fazla birbiri ile uyumsuz, altyapıların kurulması sonucunu doğurabileceğinden ve bu durumun verilecek hizmetlerin kalitesini ve kesintisizliğini doğrudan etkileyeceğinden aslında hizmet alan tüm tüketicileri de olumsuz etkilemesi muhtemeldir.

Teknik İmkansızlık

Elektronik haberleşme istasyonlarına yer seçimi, yapılan hizmetin doğası gereği işletmecilerin birbirlerinden farklı elektronik haberleşme şebekeleri kullandıkları dikkate alındığında şebekenin özelliklerine bağlı olarak her işletmeci tarafından ayrı ayrı planlanarak gerçekleştirilmesi gereken son derece teknik ve uzmanlık isteyen bir konudur. Bu nedenle Belediyelerin yer seçimi hususunda değerlendirme yapmaları teknik olarak mümkün değildir.

RİSKLER :

- 5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa aykırı uygulamalar ortaya çıkacaktır.
- 655 Sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı uygulamalar ortaya çıkacaktır.
- Regüle edilen bir sektörde bu regülasyon ve yetkili kurumun devre dışı kalması sonucu ortaya çıkacaktır.
- Gerek ücret gerekse izin noktasında herhangi bir standardizasyona gidilemeyecek ve belirsizlik oluşacaktır.
- Belediyeler tarafından yapılacak altyapılar farklılık arz edecek, yeknesaklık sağlanamayacak ve bu nedenle kamu kaynakları israf olacaktır.
- Güvenlik sertifikası olsa bile belediyeler tarafından kent ve yapı estetiği kriterleri öne sürülerek yer seçim belgesi gereksiz olarak verilmeyebilecektir. Kent ve yapı estetiği uygulayana göre değişen subjektif bir tanımdır. Aynı şekilde Bilgi Teknolojiler ve İletişim Kurumu (BTK)'nun vermiş olduğu Güvenlik Sertifikalarının hukuki bir işlevi kalmayabilecektir.
- Bununla birlikte BTK tarafından düzenlenmiş Hizmet Kalitesi Yönetmeliği yükümlülükleri de zaman içerisinde tam anlamı ile uygulanamamaya başlayacaktır.
- Taslak madde bu hali ile kanunlaşırca Büyükşehir Belediyeleri de altyapı yapabileceklerinden mevcut yetkilendirme ile altyapı hizmeti veren işletmeciler rekabet edemez duruma gelecektir. Altyapı için kazı izinlerini belediyelerden aldıkları düşünüldüğünde bu izinler sorun olmaya başlayacaktır. Kaldı ki hâlihazırda bile Büyükşehir belediyeleri ile kazı izni konusunda sorunlar yaşanabilmektedir.

Bu hususlara istinaden, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 5. Maddesinin 14. Ve 28. fıkralarına ilişkin olarak çekincelerimiz ve bu çekincelerin giderilmesine yönelik önerilerimiz aşağıda yer almaktadır.

ÖNERİLER:

1. ÖNERİMİZ:

Önceliğimiz Büyük Şehir Belediye Kanunu'nda elektronik haberleşme sistemleri ve alt yapısına dair 655 Sayılı KHK çerçevesinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın yetkili olduğunun açıkça düzenlendiği bir madde eklenerek, **taslağın 5. Maddesinin 14. ve 28. Fıkralarının tamamıyla çıkarılması ve yerine aşağıda yer alan taslak metindeki maddenin eklenmesidir.**

“Elektronik haberleşme sistemleri ve altyapılarının kurulumu ve işletmesine dair, 655 Sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilidir.”

2. ÖNERİMİZ:

Yukarıdaki çerçevede 1. önerimizin kabul edilmemesi halinde;

2.1 Taslakta yer alan 5. Maddenin 14. fıkrasının metinden tamamıyla çıkarılmasını önermekteyiz.

2.2 Taslakta yer alan 5. Maddenin 28. fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini önermekteyiz.

“Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili diğer mevzuata göre kuruluş izni verilen alanda tesis edilecek elektronik haberleşme istasyonlarına, elektronik haberleşme hizmetinin gerekleri dikkate alınarak müracaattan itibaren yedi gün içinde yer seçim belgesi vermek ve bu belge karşılığında üst sınırı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenen ücreti almak. Bu ücret büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tarafından alınır. Yedi gün içinde cevap verilmeyen müracaatlarda, süre sonunda ilgili tesis ve altyapılar için yer seçim belgesi verilmiş kabul edilir. Yer seçim belgesi alınarak tesis edilen elektronik haberleşme alt yapıları için ayrıca yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni aranmaz. Bu yetki büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tarafından kullanılır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce kurulumu yapılmış olan elektronik haberleşme sistemleri ve altyapısı için bu Kanunda öngörülen gereklilikler yerine getirilmiş sayılır.”

AĞUSTOS 2012
T.C. MALİYE BAKANLIĞI
YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLAR İLE İLGİLİ
TÜBİSAD GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

1985 yılında Katma Değer Vergi'sinin çıkışı ile birlikte Ödeme Kayıt Edici Cihazlar (ÖKC), tüketicilerin alışverişi karşılığında satış fişini basmak, fiş kopyalarını saklamak, işletmelerin satışlarını ve vergi toplamlarını kayıt etmek amaçlı kullanılmaktadır. Günümüzde teknolojinin geldiği noktada bu cihazların da teknolojileri güncellenerek Maliye Bakanlığı'nın, mükelleflerin ve tüketicilerin birçok yeni beklentisini karşılayabilmesi, mükelleflere ve tüketicilere katma değerli hizmetler sunması mümkündür. ÖKC ler ile ilgili mali kanunu son yıllarda uygulamaya alan ülkelerde, ÖKC lerin ilgili birimlere bağlanarak mükelleflerin satış ve vergi toplamlarını göndermesi standart bir uygulama haline gelmiştir. En yaygın ama toplanması ve kontrolü en zor vergi türü olan KDV ile ilgili uygulamalarda teknolojiden faydalanarak devletin kontrol ve denetim fonksiyonlarını kolaylaştırmak, maliyetleri düşürmek giderek önem kazanmaktadır. 11 Nisan 2012 tarihli ve devamında 06 Haziran 2012 tarihli resmi gazetelerde yayımlanan 69 ve 70 seri numaralı tebliğler "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar (ÖKC)" nin özelliklerini ve geçiş sürecini tarif etmektedir. Tebliğler ve Taslak Teknik Kılavuz incelendiğinde mevcut ÖKC lerin, küçük ama yetenekli ve emsallerine göre çok yüksek güvenlik standartlarına sahip, bilgisayar mimarisinde cihazlar ile değişeceği anlaşılmaktadır. Yeni nesil ÖKC lerden istenen donanım ve yazılım özelliklerine sahip olan cihazlar ile gelinecek nokta, ülkemiz ve ÖKC ler ile ilgili mali regülasyona sahip diğer ülkeler açısından birçok fırsatı içinde barındıran güçlü bir vizyon ortaya koymaktadır. Tüm ÖKC ler bilgisayar tabanlı mimarileri ile büyük bir ağ olarak Maliye Bakanlığı'na ve ÖKC üreticilerine bağlı, yüksek güvenlik standartlarında hizmet vereceklerdir. Bakanlık bu ağı etkin yöneterek kontrol ve denetim fonksiyonlarını icra ederken, farklı mükellef, ürün ve sektörler için özel uygulamaları hayata geçirebilecektir. Mükellef ve tüketiciler açısından ise yeni katma değerli hizmetlere kolay ve uygun maliyetle ulaşmak mümkün hale gelecektir. Belirtilen fırsatları hayata geçirmek ve devletin vergi gelirlerini artırmak açısından çok önemli ve değerli bir projenin ortaya konduğu açıktır.

Gelinen noktada;

- Teknik Kılavuzun henüz sonuçlanmamış olması,
- POS Entegre ÖKC ile ilgili uygulamadaki zorluklar,
- Yeni Nesil ÖKC ler için ihtiyaçları aşması muhtemel güvenlikle ilgili yüksek beklentiler, projenin hayata başarı ile geçmesinin önündeki riskler olarak görülmüştür.

Yeni Nesil ÖKC ile ilgili Değerlendirmeler:

Teknik Kılavuz:

69 Seri no'lu tebliğ Madde 1a' da belirtilen Teknik Kılavuz henüz taslak aşamasında olup, resmi olarak yayımlanmamıştır. Teknik Kılavuz'da açıklığa kavuşturulmamış maddeler üretici firmaların yeni nesil ÖKC tasarımlarını tamamlayabilmelerini engellemektedir. Bu nedenle Teknik Kılavuz'un tüm teknik detaylara açıklık getirecek şekilde titizlikle çalışılarak ivedilikle

yayınlanması, dünyada mali ülkelerde emsali bulunmayan yeni nesil ÖKC lerin sağlıklı bir şekilde tasarlanması ve uygulamaya alınabilmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Söz konusu vizyon ancak bu öncü ve kritik teknik altyapı ile hayata geçebilecektir.

Taslak Teknik Kılavuz'da belirtildiği hali ile yeni nesil yazar kasaları iki farklı ürün tipi olarak değerlendirilmektedir.

1. Basit / Bilgisayar Bağlantılı ÖKC (Birbirinden donanım, yazılım ve uygulama olarak farklı olan bu iki ürün teknik özellikler açısından tek bir grup altında toplanmıştır. Bu gruptaki kasaların uygulama aşamasındaki müşteri ihtiyaçları göz önüne alınarak Teknik Kılavuz'da, detay teknik ayrıştırmanın yapılmasının gerekli olacağı öngörülmektedir.)
2. EFT-POS Özelliği olan ÖKC (İlk kez tanımlanan bu tip, kısaca POS Entegre Yeni Nesil Yazar Kasa olarak adlandırılabilir.)

POS Entegre ÖKC ile ilgili Zorluklar:

POS Entegre ÖKC ler çeşitli teknik ve idari nedenlerden ve uygulamalardaki zorluklardan ötürü başka mali regülasyona sahip ülkeler tarafından bugüne kadar tanımlanmadığı gibi, bir iki istisna hariç, üreticiler tarafından da pazara sunulmamıştır. Bankaların kullandıkları EFT-POS cihazları yine bankacılık kredi kartları uluslararası güvenlik standartlarına (PCI, EMV vb.) haiz olması gereken cihazlardır. Ülkemizde bu cihazların mülkiyeti bankalara ait olup, gerekli güvenlik standartlarını sağlamak, bunları sahada sürekli kılmak, servis hizmetlerini yürütmek bankaların sorumluluğundadır. Yeni POS Entegre ÖKC lerde üç konudaki önemli zorluk dikkat çekicidir:

1. POS Entegre ÖKC kullanım zorunluluğu mobil EFT-POS kullanılan işletmeler için 01.07.2013 tarihinde başlayacağından ve şu aşamada Teknik Kılavuz hazır olmadığı ve kılavuzdaki özelliklere haiz onaylı bir cihaz bulunmadığı için bankalar mevcut Mobil EFT-POS yatırımlarını mecburen farklı değerlendirme ve yeni yatırım yapmama noktasına gelmişlerdir. Bu sürenin uzamasının ilgili işletmelerde ödemelerin kredi kartından nakde dönmesine neden olacağı öngörülmektedir. Tebliğ'de POS Entegre ÖKC kullanım zorunluluğu olan ve faaliyetlerini seyyar olarak sürdüren işletmeler (kapıda ödeme alan işletmeler) ile restoran, kahvehane gibi yoğun mobil EFT-POS kullanan işletmelerin ayrışmamış olması da banka ve işletmelerin yeni Mobil EFT-POS yatırımlarını ertelemelerine neden olmuştur.

Öncelikle Tebliğ'de yer aldığı hali ile faaliyetlerinde seyyar POS kullanan işletmeler tanımı açık hale gelmeli ve ürün/hizmet satışının yapıldığı yer ile tahsilâtın yapıldığı mekânın aynı olduğu faaliyetler, POS Entegre ÖKC kullanım zorunluluğu kapsamının dışında tutulmalıdır.

2. Yeni nesil POS entegre ÖKC lerin tasarım, üretim ve sahadaki servis uygulamaları zor olduğundan dünyada üreticiler ve tüketiciler için tercih edilen cihazlar olmadıkları görülmektedir. Pazar fiyatlarının, ayrı ayrı normal ÖKC ve EFT-POS cihaz fiyatlarına göre, 2-3 misli yüksek olacağı açıktır. Ülkemizde EFT-POS cihazları çok büyük bir

oranla bankalar tarafından sübvansede edilmekte iken POS entegre ÖKC lerin yüksek fiyatları ve servis hizmetlerindeki yüksek maliyetlerden ötürü sübvansede edilme oranın çok düşük olacağı öngörülmektedir. ÖKC lerde mülkiyet mükellefte olacağı için bankacılık kredi kartları güvenlik standartlarının, özellikle sahada çalışan cihazlarda sürekliliğini sağlamak, bankaların dışında olduğu bir uygulamada mükellef açısından çok olası görünmemektedir. Cihazların sahipliğinin bankalarda olmadığı durum için bu konuya yatırım yapmaları yine olası görünmemektedir. Yıllarca kullanılacak olan POS Entegre ÖKC lerin özellikle PCI güvenlik standartlarına haiz olacak şekilde sahada güncel tutulmaları, üzerinde düşünülmesi gereken bir sorun olarak durmaktadır.

3. ÖKC ler ile ilgili servis hizmet standartları 3100 sayılı kanunda geçtiği hali ile en fazla 72 saatte çözüm şeklinde iken, EFT-POS cihazlarında bu süre bankacılık sektöründeki beklentiler paralelinde aynı günde çözüm olarak gerçekleşmektedir. POS Entegre ÖKC lerde bu standardı aynı günde çözüm olarak gerçekleştirmek –EFT-POS güvenlik anahtarları cihaz açıldığı anda silindiğinden ve ancak, ülkemizde sınırlı sayıda bulunan, güvenli odalarda bu anahtarlar yeniden yüklenebildiği, dolayısıyla müşterinin mekânında veya servisin mekânında tamirat yapılamayacağı için- bozulan cihaz değiştirilmedikçe olası görünmemektedir. EFT-POS lar için hâlihazırda uygulanan cihaz değişimine dayalı servis hizmetinin, mükellefin mali defterini elektronik olarak içinde barındıran ÖKC ler için uygulanabilir olmadığı görünmektedir.

Yeni Nesil ÖKC'ler ile ilgili Güvenlik Standartları

Teknik Kılavuz netleşmemiş olmakla birlikte, Yeni Nesil ÖKC lerin fiziksel güvenliği, iletişim güvenliği ve yazılım güvenliği ile ilgili konularda özellikle EFT-POS cihazları için geçerli olan bankacılık kredi kartları güvenlik standartları ve benzeri yüksek güvenlik standartlarının, ÖKC lerin kullanım amacı ve senaryolarının üstünde güvenlik uygulamalarının istendiği görülmektedir. İhtiyaçların olası üstüne çıkabilecek güvenlik beklentilerinin Yeni Nesil ÖKC lerin tasarım, üretim ve uygulama maliyetlerinin artmasına neden olacağı açıktır ve fayda maliyet değerlendirilmesinin teknik kılavuzla birlikte gözden geçirilmesinin önemli olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, ülkemiz açısından ekonomik değeri çok yüksek olan ve mali ÖKC regülasyonuna tabi diğer ülkelere örnek teşkil edecek ölçekte vizyona sahip bu projeye ilgili tüm paydaşların gereken desteği vermesi gerekmektedir. Ülkemizdeki imalat sanayi, bankacılık sistemi ve hizmet sağlayıcı firmaların gereken kapasiteye ve motivasyona sahip olduğu görülmektedir. Proje ile ilgili riskleri yönetmek açısından;

- Teknik Kılavuz'un, ihtiyaçlara yönelik -sektörün görüşleri alınarak- teknik detayları olabildiğince açık, eksiksiz bir şekilde tanımlanarak hızla yayınlanması gerekmektedir.
- POS Entegre ÖKC nin öngörülen uygulama ile ilgili problemlerden bağımsız olarak, Teknik Kılavuz henüz netleşmediği için, Temmuz 2013 tarihine kadar gerekli onayları almış bir şekilde kullanımı zorunlu tüm mükelleflere ulaşmasının olası olmadığı açıkça

tespit edilmiştir. POS Entegre ÖKC nin saha uygulamaları ile ilgili problemler önemlidir ve ilgili tüm tarafların katılımıyla çözülmesi gerekmektedir. POS Entegre ÖKC den vazgeçilmesi en hızlı çözümdür. Aksi durum için buradaki riskler ve olası uzayacak çözüm süreçleri dikkate alındığında; Yeni Nesil ÖKC lerin EFT-POS cihazları ile uygulamaya bağlı olarak kablolu ve kablosuz bağlantı teknolojileri ile bağlanması, yine isteyen üreticilerin de POS Entegre ÖKC üreterek mükelleflerin kendi ihtiyaçlarına en uygun Yeni Nesil ÖKC yi seçebileceği bir yapının -seyyar işletmelerdeki POS Entegre ÖKC kullanım zorunluluğu kaldırılarak- sağlanması gereği tarafımızca önerilmektedir. Bunun da uygun bulunmaması durumunda; faaliyetlerinde seyyar POS kullanan işletmeler tanımı açık hale gelmeli ve ürün/hizmet satışının yapıldığı yer ile tahsilâtın yapıldığı mekanın aynı olduğu faaliyetler POS Entegre ÖKC kullanım zorunluluğu kapsamının dışında tutulmalı; sadece fişin düzenlendiği mekan ile ödemenin alındığı mekanın ayrı olduğu faaliyetleri yürüten işletmelerde POS Entegre ÖKC zorunluluğu aranmalı ve bu ayrışma açık olarak ilgili tebliğde belirtilmelidir.

- Yeni Nesil ÖKC lerden beklenen güvenlik seviyesinin fayda maliyet analizi dikkate alınarak belirlenmesi ve Teknik Kılavuz'da detaylandırılması gereği de tarafımızca tespit edilmiştir.

Yeni Nesil ÖKC'ler ile ilgili Paydaş Analizi

Yeni Nesil ÖKC tipleri (Basit / Bilgisayar Bağlantılı ÖKC ve EFT-POS Özelliği olan ÖKC) idari uygulamalar, müşteri süreçleri ve teknik açılardan birbirinden oldukça farklıdır. Aşağıda iki ana ürün grubu paydaşlar açısından analiz edilmiştir.

Basit/Bilgisayar Bağlantılı Yeni Nesil Yazar Kasa

Taraf	Konular
Üretici	<ul style="list-style-type: none"> • Artan güvenlik kriterleri yazar kasaların üretim maliyetlerini 50-100 USD civarında artıracaktır. Bunun son kullanıcıya yansması ile 1,9 milyon âdete ulaşan kasa sayısı dikkate alındığında, oldukça yüksek toplam bedellere varılacaktır. • İlgili Tebliğ Madde 1-b' de yer alan Koruma Profili'nin henüz belirli olmaması tasarımların sonuçlandırılmamasına neden olmaktadır. • Üreticilerin yazar kasalara bağlanacağı TSM ile ilgili detaylar ve haberleşme protokolü net değildir. • Üreticinin işleteceği belirtilen TSM yapısında üçüncü tarafların (örneğin perakende zinciri) veriye nasıl erişeceği net değildir.
Banka	<ul style="list-style-type: none"> • Bankalara ait farklı marka model ve iletişim medyasına sahip (mobil, masa üstü) EFT-POS cihazlarının (1,9 milyon âdet) ortak bir protokol ile yazar kasalar ile bağlantılı çalışması sağlanmalıdır.

Servis	<ul style="list-style-type: none"> • Artan güvenlik ile yazar kasalara müdahale zorlaşmıştır, kurulum ve servis maliyetleri artacaktır. • Uzaktan arıza tespiti ve yazılım güncelleme imkânı ile uzaktan servis çağrısı kapatma oranları yükselecektir.
Mükellef	<ul style="list-style-type: none"> • Cihaz satın alma fiyatları, servis hizmet bedelleri artacak yeni gelen iletişim maliyetleri birlikte mükellefin toplam sahip olma maliyeti artacaktır. • 2015 sonuna kadar tahmini olarak 1,7 milyon basit tip ve 90 bin bilgisayar bağlantılı kasa yeni nesil olanları ile değişmek durumundadır. Değişimin mükellefe toplam maliyeti 800 milyon USD olarak öngörülmektedir. • EFT POS bağlantılı çalışma senaryosunda hangi durumlar için EFT POS cihazının bağlantısız (örneğin müşteri fatura isterse, yazar kasa bozulduğunda, vb.) çalışabileceği belirlenmelidir.
Maliye Bakanlığı	<ul style="list-style-type: none"> • Sahadaki cihazlardan veri toplama ve işleme operasyonu önem kazanmaktadır. • Denetim kolaylaşacak ve toplanan KDV rakamı artacaktır.
Onay Mercii	<ul style="list-style-type: none"> • Koruma profili ile ilgili onay süreçleri net değildir. • Aynı dönemde yazar kasa üreticileri farklı marka model yeni nesil kasalarına onay almak isteyeceği öngörülerek gerekli insan kaynağı ve altyapı yatırımlarının yapılması önem arz etmektedir.

POS Entegre Yeni Nesil Yazar Kasa

Taraf	Konular
Üretici	<ul style="list-style-type: none"> • İlgili Tebliğ Madde 1-b' de yer alan Koruma Profili'nin henüz belli olmaması tasarımları sonuçlandırılmamasına neden olmaktadır. • Üreticilerin yazar kasalara bağlanacağı TSM ile ilgili detaylar ve haberleşme protokolü net değildir. • Üreticinin işleteceği belirtilen TSM yapısında üçüncü tarafların (örneğin perakende zinciri) veriye nasıl erişeceği net değildir. • Uygulama tarihi tüm teknik detaylar açıklığa kavuştuktan sonra belirlenmelidir. Üreticilerin öngörüsü Teknik Kılavuz'un detayları belli olduktan sonra 18 ay içerisinde ancak satışa hazır olunabileceğidir. • Üreticilere yeterli süre verilerek rekabet ortamı tesis edilmelidir. • Yeni ürünün fiyatı Basit Yazar Kasaya göre çok daha pahalı olacaktır. (Sadece PCI sertifikasyon maliyetleri 50K - 100K Euro'ya ulaşmakta ve bankacılık yazılımları geliştirme, güncelleme maliyetleri ek olarak gelmektedir.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Yeterli pazar büyüklüğü öngörülemediği için uluslararası üreticilerin bu yeni ürüne yatırım yapmaması olasıdır. • Yazar kasa üreticilerinin banka yazılımlarını geliştirmeden ve devamında yazılım güncellemeleri ile ilgili yatırımları yapmadan ürünü satamayacak olmaları, bu yatırımların çok yüksek olması gibi temel sebeplerden ötürü ürüne yatırım yapmamaları olasıdır.
Banka	<ul style="list-style-type: none"> • Bankalar 2012 yılı itibarı ile 2 milyona yakın EFT-POS cihazının sahibidir. Bu büyüklüğün sadece cihaz olarak değeri 320 milyon USD olarak öngörülmektedir. Cihaz değeri dışında ürünlerin üzerinde koşan banka, düzenleyici ve üreticilerin uygulamalarının bedelleri hariç arıza-bakım ve saha destek hizmetleri kapsamında bankalar yıllık 40milyon USD' nin üzerinde bu cihazlar için para harcamaktadır. • Bankalar kredi kartı cirolarını çok güvenli bir şekilde elde etmekte ve saklamaktadırlar (minimum 10 yıl). Bankalar hizmet verdikleri iş yerlerinin (mükelleflerin) kredi kart cirolarını düzenli olarak Maliye Bakanlığı' na bildirmektedir. • Kartlı ödeme sistemleri üzerinden herhangi bir vergi kaçağı olamayacağı gibi vergi kaçırmaya teşebbüs eden mükelleflerin tespiti çok hızlı olabilmektedir. • Bankalar; büyük yatırımlar ile ayakta tuttukları bu cihazların mülkiyeti yazar kasa ile entegre oldukları durumda mükellefe geçeceği için, POS özelliği yeni nesil kasaları finanse etmeyeceklerdir. • Yazar kasaların kullanımındaki olası risk vergi kaybı biçiminde devletinken, EFT- POS larda ise risk müşteri ve bankanıdır. • Banka uygulamaları ve kampanyaları, serbest rekabet ortamı ve pazar gereksinimlerinden dolayı hızlı ve sürekli olarak değişmektedir. Banka uygulaması ve yazar kasa arasındaki protokolün değişmesi onay sürecinin tekrarlanmasını gerektirecektir. Buradaki uzamalar banka, mükellef ve üreticileri zor durumda bırakabilecektir. • Çoklu banka uygulamaları nasıl çalışacağı (güvenlik/key-yazılım yüklemesi) açık değildir.
Servis	<ul style="list-style-type: none"> • Yazar kasa arızaları genellikle mükellefin yerinde veya servis lokasyonunda en fazla 72 saat içinde çözülmektedir. EFT-POS arızaları ise ortalama 7 saat içinde değişim yapılarak çözülmektedir. • POS alanında her türlü donanım değişikliği "Güvenli Oda"da "key" yüklemesi gerektirir. Türkiye' de güvenli oda sayısının 10 adedi geçmediği bilinmektedir. • POS entegre yazar kasa servisinin hangi paydaşlar/kurumlar tarafından verileceği net değildir. • POS servis firmalarının yazar kasa servis yetkinliğine ve yetkili servis onayına sahip olmaları ve/veya yazar kasa servis firmalarının POS servis yetkinliğine sahip olmaları gerekecektir.

Mükellef	<ul style="list-style-type: none"> • Bankaların sübvansiyon etmek istememeleri ve servis hizmetleri EFT-POS standartlarından ötürü çok fazla artacağı için toplam sahip olma maliyeti birkaç misline çıkacaktır (Bu tip kasa için fiyat 600 EUR olarak duyurulmuştur.). • Cihazların sahipliği yazar kasa mükellefinde olacağından özellikle bankacılık kredi kartı standartlarının sahada çalışan cihazlar için güncelliğinin korunması mükelleflerin üzerinde olacaktır. Bu uygulanabilir görülmemektedir. • Mobil POS cihazları sık kaybolan, çalınan ve arızalanan cihazlar olup bu tip yazar kasalar çok yüksek fiyatlarından dolayı mükellef tarafından zorunlu sektörler tarafından tercih edilmeyecektir. • Mükellefin bu cihazı hiç almaması durumunda nakit tahsilât artacaktır.
Müşteri	<ul style="list-style-type: none"> • Yazar kasa alanında vergi kaybı biçiminde olası risk devletindir, POS alanında ise risk müşteri ve bankanıdır.
Maliye Bakanlığı	<ul style="list-style-type: none"> • Mobil EFT-POS yerine bu tip yazar kasayı almak yerine EFT-POS kullanmamayı tercih edecek mükellef olacağı ve bunun da nakit tahsilâtı arttıracığı öngörülmektedir.
Onay Mercii	<ul style="list-style-type: none"> • EFT-POS entegrasyonundan dolayı bu tip kasa ile ilgili Bakanlık dışında regülasyon VISA, MC, AMEX, JCB gibi firmalar ve PCI & EMV gibi uluslararası kural koyucular tarafından da şekillendirilecektir. Bu kurallar yaklaşık 100 ülke için ortak koyulur ve ülke bazında ayrıcalık tanınmaz. Bu kurumların çıkaracağı yeni kurallar tekrar onay süreçlerinin çalışılmasını gerektirecektir.

TEMMUZ 2012
BAKANLAR KURULU'NUN
YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARINA
İLİŞKİN KARARINA DAİR TÜBİSAD GÖRÜŞÜ

Bakanlar Kurulu'nun "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"ı ("**Karar**") 19 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yürürlüğe girmiştir. Kararın temel amaçları; katma değeri yüksek yatırımların yönlendirilmesi, yatırım ortamında bölgesel farklılıkların giderilmesi, üretim ve istihdamın artırılması, uluslararası rekabet gücünü artıracak yatırımların özendirilmesi faaliyetlerinin desteklenmesi olarak özetlenebilir.

Kararın amaçları dikkate alındığında katma değeri yüksek yatırımların özendirilmesinin en önde tutulan hedef olduğu göze çarpmaktadır. Bilindiği üzere bilgi ve iletişim teknolojilerine ve bu sektöre yatırım yapılması; hem ülke ekonomisine hem ülkede faaliyet gösteren her bir sektör grubunun rekabet edebilirliğine ve verimliliğine en yüksek katkıyı sağlamaktadır. Bu nedenle bilgi ve iletişim teknolojilerine ve bu sektöre yapılacak yatırımların teşvik edilmesi, Karardaki diğer amaçlarla birlikte "yüksek katmadeğer yaratılması"nı sağlayan en etkin araçlardan biri olacaktır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü, ekonomiye sağlayabileceği doğrudan katkının yanında, tüm sektörlerle olan yatay etkisinin oluşturduğu verimlilik artışı ve istihdam yaratma potansiyeli ile Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde kritik bir öneme sahiptir. Özellikle yenilikçi ve katma değeri yüksek yapısı, düşük sabit sermaye yatırımı ihtiyacı ile stratejik bir önem arz etmektedir. Dolayısıyla bilgi ve iletişim teknolojilerine ve bu sektöre yapılacak yatırımların geniş bir ölçekte desteklenmesi, Karar ile amaçlanan dönüşüm sürecini yakalamaya yönelik en etkin adım olacaktır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımları; teknoloji odaklı mal ve hizmet üreterek bu mal ve hizmetleri diğer sektörlerle yayacak insan kaynağının oluşturulmasını ve insan kaynağının kendini sürekli yenilemesini zorunlu kılmaktadır. Söz konusu insan kaynağının oluşturulması Ülkemizin Bilgi ve iletişim teknolojileri kaynaklı mal ve hizmet üretimlerinde merkez üssü konumuna getirebilecektir.

13.06.2012 Tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2023 Türkiye İhracat Strateji ve Eylem Planında, Küresel ekonomik sisteme entegrasyonla birlikte ihracat artışına dayalı büyüme ihtiyacının kaçınılmaz olduğu belirtilmekte; teşvik sisteminin dinamik bir anlayışla hazırlanması, yatırım havzalarının oluşturulması, lokomotif sektörlerin desteklenmesi hedefleri vurgulanmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün Strateji Eylem Planında belirtilen ve desteklenmesi gereken lokomotif sektörlerin başında geldiği; yarattığı katmadeğerler göz önünde bulundurulduğunda bilimsel bir gerçeklik olarak kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar incelendiğinde 2023 Türkiye İhracat Strateji ve Eylem Planında belirtilen yaklaşımının bu kararın temelinde esas alındığı gözlemlenmektedir.

Durum böyle olmakla birlikte 2023 Strateji Eylem Planında belirtilen hedeflere ulaşılmasında bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün lokomotif etkisinin ve bu etkinin Karara yansıtılmasında gerekli mekanizmaların Karar içerisinde konumlandırılmasında eksikliklerin olduğu tespit edilmektedir. Bu nedenle ilgili Kararın ruhunu yansıtan gerekçelerin ışığında Kararda değişiklik yapılarak bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün dinamiklerine uygun teşvik ve desteklerin belirlenmesinin ve bu desteklerden sektörün en etkin şekilde yararlandırılmasının sağlanması gerektiği düşünülmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörüne sağlanacak destekler belirlenirken sektörün faaliyet alanlarının; bilginin toplanmasında, işlenmesinde, depolanmasında, ağlar aracılığıyla bir yerden bir yere iletilmesinde kullanılan teknolojiler başta olmak üzere yazılım, donanım ve bu kapsamda sunulacak hizmetler ile dijital oyunlar, elektronik ticaret veya elektronik ticarete aracılık faaliyetlerinin kapsam içerisinde bulundurulması gerektiği göz önünde bulundurulmalıdır.

Derneğimiz Karardaki bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarına yönelik desteklerin genişletilmesinin, mevcut teşvik sisteminin etkisini oldukça güçlendireceğini düşünmektedir. Örneğin çağrı merkezleri tarafından verilen hizmetlerde vergi muafiyeti ve indirimler sağlanması ile uluslararası ve ulusal iletişim ve ses taşıma maliyetlerinde avantaj sağlanarak bu hizmetlerin yurtdışına taşınmasına engel olunacaktır.. Benzer şekilde sağlanacak desteklerle bulut bilişim hizmetlerinin Ülkemizde sunulması teşvik edilecek ve bu hizmetler nedeniyle oluşan ithalat girdileri azaltılacaktır. Donanım ve yazılım temininde dolaylı maliyetlerin azaltılması, istihdamın arttırılması, enerji tasarrufu sağlayan çevreci teknolojilerin teşviki bu kapsamda desteklenecek alanlar olarak sıralanabilir.

Derneğimiz, bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının kendine özgü özellikleri de dikkate alınarak **teşvik ve desteklerle ilgili aşağıda yer alan önerilerin hayata geçirilmesini ve bu çerçevede ilgili mevzuatta değişikliklerin yapılmasını hayati ve kritik görmektedir;** :

1. Kararda yer alan “**bölgesel teşvik uygulamaları**” incelendiğinde, Kararın 2B ekinde belirtilen iller itibarıyla, karşılarında numaraları belirtilen sektörlerin; gümrük vergisi muafiyeti, Katma Değer Vergisi istisnası, vergi indirimi, sigorta primi işveren hisse desteği, yatırım yeri tahsisi başta olmak üzere pek çok teşvik ve destekten yararlanması öngörülmektedir. Kararın 2A ekinde ise bölgesel teşviklerden yararlanacak **sektörler** yer almaktadır. Bu sektörler arasında Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü veya sektör yatırımlarının yer almadığı görülmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe yürütülen faaliyetlerin de bölgesel desteklerden faydalanabilecek sektörler arasında yer alması, sektörel büyümeye ve yatırımların Ülke çapına yayılmasında önemli bir etkiye sahip olacaktır. Bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımları yer, makine ve teçhizat yatırımlarından çok **insan faktörünün** ön plana çıktığı yatırımlardır. Bu nedenle bölge ayrımı gözetmeksizin

sağlanacak desteklerden faydalanılabilmesi, **bölgesel anlamda istihdamın artması ve işsizlik oranının düşmesine** önemli katkı sağlayabilecektir.

2. Yukarıda belirtilen gerekçeyle bağlantılı olarak; Kararda öngörülen teşvik sisteminde yararlanılacak destekler ve oranları belirlenirken **yatırım tutarı** dikkate alınmakta ve bu tutar üzerinden teşvik ve destekler belirlenmektedir. Sağlanan bazı desteklerin, **yatırıma katkı tutarı** olarak tanımlanan tutarlara ulaşılmasına kadar sağlanacağı belirtilmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının önemli bir kısmı yukarıda belirtildiği üzere insan faktörünün ön plana çıkması nedeniyle, başlangıç yatırım tutarının düşük olabileceği yatırımlardır. Bu yatırımlarda sonraki süreçlerde katlanılan maliyetlerin yatırım süreci maliyetlerinden yüksek olduğu bilinmektedir. Bu nedenle sürdürülebilir bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının sağlanabilmesi için; verilen desteklerin ilk yatırım tutarı ile sınırlandırılmaması önerilmektedir.
3. Karar'da 3 no'lu ekte sayılan yatırım konularında belli tutarda yatırımların "**büyük ölçekli yatırımlar**" olarak kabul edileceği ve belirli desteklerden yararlanacağı kararlaştırılmıştır. Büyük ölçekli yatırımlar; motorlu kara taşıtlarının imalatı yatırımları, ilaç üretimi yatırımları, elektronik sanayi yatırımları vb. yatırımlar olarak sınırlı sayıda ifade edilen yatırımlardır. Büyük ölçekli yatırımlar için sağlanan desteklerden yararlanabilmek için ise asgari 50 Milyon TL yatırım tutarı öngörülmüştür. Bu tutar yatırım konusuna göre 200 Milyon TL'ye kadar çıkabilmektedir.

Oysa bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımları, ortaya çıkardığı değer açısından yüksek ekonomik öneme sahip olmakla birlikte, büyük ölçekli yatırımlar için kararlaştırılan tutarda yatırımı gerektirmeyebilmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarını desteklemek açısından, **büyük ölçekli yatırım konuları arasında bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının yer alması**, bu yatırımlar açısından Ülkemizi cazip bir pazar haline getirecektir. Ancak bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının büyük ölçekli yatırımlar arasında yer alması durumunda, asgari yatırım tutarının, yerli yatırımcıların rekabet gücünü de dikkate alacak şekilde, makul bir oran olarak belirlenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda bilgi ve iletişim teknoloji yatırımlarının sermaye büyüklüğünden çok sağladığı istihdamın ön plana çıktığı dikkate alınmalı; bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının "büyük ölçekli yatırım" olarak değerlendirilmesinde dikkate alınacak kriter, sermaye miktarından çok, istihdam sayısı olarak değerlendirilmelidir. Bu kriterle ilgili olarak bilgi ve iletişim teknoloji yatırımlarının büyük ölçekli yatırım olarak değerlendirilmesi için makul bir yatırım tutarı belirlenmeli; ikinci bir kriter olarak bu **makul sermaye tutarına ulaşılmasa dahi istihdam sayısı dikkate alınarak büyük ölçekli yatırımlara sağlanan teşvik ve desteklerden yararlanılmasına olanak sağlanmalıdır**. Bu imkanın tanınması bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarında hızlı bir artış yaşanmasının önünü açacaktır.

4. Karar'ın 17. maddesinde “**öncelikli yatırım konuları**” belirlenmektedir. Öncelikli yatırım konularında yapılacak yatırımların 5. bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabileceği düzenlenmektedir. İlk, orta ve lise eğitim yatırımları, belli bölgelerde yapılacak turizm yatırımları, test merkezleri ve rüzgar tüneli yatırımları, şehir içi yük taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları vb. yatırımlar öncelikli yatırım konuları arasında sayılmaktadır. Öncelikli yatırımlar arasında bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarına yer verilmemektedir. Oysa 2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem planında Dünya ihracat stratejisinde yaşanan değişime vurgu yapılmakta ve teknolojik önceliklerin önemine işaret edilmektedir. Yeni yatırımların yapılmasını teşvik etmek amacıyla desteklerin sağlanması rekabet gücünü arttıracak gibi belirlenen stratejik öncelik ve hedeflerin gerçekleştirilebilmesinde de önemli etkiye sahip olacaktır. Bu bakımdan öncelikli yatırım konuları arasında bilgi ve iletişim sektörü yatırımlarının yer almasının 2023 Stratejik hedeflerinin gerçekleştirilmesinde önemli etkiye sahip olacağı değerlendirilmektedir.
 5. Teşvik sisteminin değişmesi nedeniyle dikkate alınması gereken bir diğer konu, önceki teşviklerden yararlananların durumudur. Yeni teşvik sistemi 2012 yılı itibarıyla yapılacak yeni yatırımlar için teşvik öngörmektedir. Bu aşamada önceki teşvik sistemi ile ortaya çıkan kazanımların korunmasında hassasiyet gösterilmesi gerekliliği doğmaktadır. 5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla (“5084 Sayılı Kanun”) sağlanan teşvik sistemi ile ortaya çıkan kazanımların kaybedilmesi, bu teşviklerden yararlananlar için bir kayıp olarak ortaya çıkacaktır. Bu nedenle 5084 Sayılı Kanun döneminde teşviklerden yararlanmaya başlayanlar için, yeni teşvik sisteminin daha lehe koşullar ortaya çıkarmadığı durumlarda, 5084 Sayılı Kanunla sağlanan teşviklerden yararlanmaya devam edebilme imkanının en azından belirli süreyle tanınması yararlı olacaktır. Aksi halde 5084 Sayılı Kanunla sağlanan teşviklere dayalı olarak gerçekleşen yatırımlar için ciddi bir tehdit oluşabilecektir.
-

TEMMUZ 2012
T.C. KALKINMA BAKANLIĞI
BİLGİ TOPLUMU STRATEJİSİNİN YENİLENMESİNE İLİŞKİN KAPSAM
DOKÜMANINA DAİR TÜBİSAD GÖRÜŞÜ

T.C. Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi tarafından oluşturulan Bilgi Toplumu Stratejisi kapsam dokümanında sekiz ana eksen oluşturulmuş ve bu ana eksenler altında politika ve stratejiler belirtilmiştir. Her bir ana eksen altında konunun bütünsel olarak ele alındığı ve ana eksenler arasında uyumun sağlanmasına olanak veren bir yaklaşımın izlendiği gözlemlenmiştir. Bu bağlamda içerik olarak kapsam dokümanında yer verilen politika, strateji ve hedeflerin ana çerçeve olarak mevcut ve muhtemel beklentileri karşılama noktasında etkinliği ortadadır.

Ancak kapsam dokümanının en hassas ve özellikli unsuru; dokümanda öngörülen bütünsel bakış açısının politika, hedef ve stratejilerin evrensel yaklaşımla yerleştirilmesi ve uygulanabilir hale getirilmesi gereğidir. Ülkemizde bilgi toplumuna yönelik temel politika ve stratejilerin ortaya konulduğu ana metinler olan kalkınma planları ile yıllık programların bugüne etkileri dikkate alındığında, bu metinlerin, benzer bütünsel yaklaşımla ele alındıkları ve genel itibari ile kamuoyunun beğenisini kazandıkları bilinmektedir. Bu metinler ile ilgili olarak başarılı olunan ve hayata geçirilebilen çalışmalar irdelendiğinde görülmektedir ki altyapısı oluşturulan, regülasyon ve kurumsal yapılanma modeli oluşturulan ve düzenleyici etki analizleri gerçekleştirilen çalışmaların hayata geçirilmesi ve başarı sağlanması oldukça yüksek olasılık olarak ortaya çıkmaktadır. Aksi halde politika hedef ve stratejiler, yazılı metinler olarak kalmakta, gerek kamusal gerekse sektörel anlamda Ülkemiz ekonomisine önemli bir katkı sağlayacak oluşumlar halini alamamaktadır. Altyapı, regülasyon, yapılanma, model ve analiz çalışmaları olmaksızın ortaya konulan önerilerin hayata geçirilmesi mümkün olmayacağı gibi, bu durum kapsam dokümanında öngörülen bütünsel yaklaşımla da örtüşmeyecektir.

Bilgi toplumu politika ve stratejileri dünyanın önde gelen ekonomilerinde orta ve uzun vadeli planlar dahilinde ekonomik büyümenin ana unsurları olarak dikkate alınmaktadır. Bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde gelecekte ortaya çıkması muhtemel teknolojiler ve teknik yenilikler çok yakından takip edilmektedir. Muhtemel gelişmeler ve gelecek öngörülerini doğrultusunda yatırımlar yapılmakta ve hedefler belirlenmektedir. Bu yatırım ve hedeflerin orta ve uzun vadede kaçınılmaz şekilde dünyanın en büyük ve güçlü ekonomileri arasında yer almanın şartı olduğu bilinmektedir. Ancak gelişen teknolojiler göstermektedir ki bu sadece kamusal yatırım ve çalışmalarla sağlanabilecek veya sürdürülebilecek bir süreç değildir. Bu noktada kamusal otorite olarak Ülkesel politika ve stratejilerin uluslararası kabuller doğrultusunda oluşturulması, bireysel ve sektörel yatırımların ve girişimciliğin teşvik edilmesi, rekabet koşullarının güçlendirilmesi, yerli oluşumların yatırım ve faaliyet koşullarında kamusal desteğin sağlanması ve aynı zamanda uluslararası oluşumların Ülkemizde faaliyette bulunabilmesi ve katma değer oluşturabilmesi için cazip koşulların oluşturulması önem taşımaktadır.

Böylece bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün gelişmesinin önündeki engeller aşılabilecek, stratejik sektör özelliği taşıyan bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün ülke ekonomisine olan katkısı önemli ölçüde arttırılabilecektir.

2023 Türkiye ihracat Stratejisi ve Eylem Planında 500 Milyar Dolar ihracat hedeflendiği dikkate alındığında; sektörler arası yatay etkiye sahip bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün ihracat hedeflerinin gerçekleştirilebilmesinde stratejik öneme sahip olduğu değerlendirilmektedir. Aynı şekilde bilgi Teknolojileri sektörü büyüklüğünün 2023 yılında 160 Milyar Dolar olmasının hedeflendiği dikkate alındığında; bu hedefe ne şekilde ulaşılabileceğine yönelik somut ve uygulanabilir aksiyon adımlarının belirlenmesi yukarıda belirtilen bakış açısı çerçevesinde önem taşımaktadır. Özellikle katma değerli hizmetler, çağrı merkezi hizmetleri, yazılım hizmetleri ve destek hizmetleri başta olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün gelişimi için atılacak adımlar, oluşturulacak yapılar ve yapılanma, bu yapılar ve yapılanma için öngörülen hedefler, altyapı ve regülasyon çalışmaları ile model ve analiz çalışmalarının bilgi toplumu strateji dokümanında yer alması Derneğimiz tarafından oldukça önemsenmektedir. Böylece bilgi toplumu stratejinin oluşturulması aşamasında, bu strateji çalışmasının uygulanabilir ve takip edilebilir hedeflerinin gerçekleştirilebilmesine yönelik önemli bir adım atılmış olacağı değerlendirilmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri ürünlerinin yerli firmalarca üretimi ile sektörel araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerini teknik ve maddi açıdan desteklemek, teşvik amacıyla getirilmiş düzenlemelerden, bireyler de dahil her ölçekte oluşumun yararlanabilmesine olanak sağlamak, kuluçka merkezlerini desteklemek, ülkemizde üretim ve hizmet sunulmasına teşvik edecek bilgi toplumu faaliyetine özgü teşvikler oluşturmak; konjonktürel olarak orta ve uzun vadeli ekonomik büyüme stratejisinin en doğru aracı olarak değerlendirilmektedir. Teknoloji üreten firmaların ülke ekonomilerinde oldukça önemli bir paya sahip olduğu pek çok ülke örneği, son yıllarda oldukça dikkat çekmektedir.

Yeni ve farklı sabit ve mobil telekomünikasyon hizmetleri, mobil veya elektronik ödeme, e-para uygulamaları, e-ticaret modelleri, M2M gibi bilgi toplumu kapsamında kalan pek çok hizmet ve üretim kanalının yaygınlaştırılması Ülkesel bir politika olarak benimsenmelidir. Bilgi toplumu üretim ve hizmetlerinin yaygınlaştırılması sadece kamusal bir sorumluluk olarak algılanmamalı bireyler de dahil tüm oluşumlar için yeni bir üretim ve hizmet modeli olarak ortaya konulmalıdır. Bu noktada toplumun her kesiminin hizmet alan/veren veya üreten/yararlanan olarak bu süreçlerde yer almasını sağlamaya yönelik faaliyetlerin, strateji ve politikaların ana amacını oluşturmasının önem taşıyacağı değerlendirilmektedir.

Bu doğrultuda kapsam dokümanında yer alan her bir ana başlık içerisinde bütünsel bir yaklaşımla ortaya konulan bakış açısının Ülkemiz için önem taşıdığını bir kez daha vurgulamakta yarar görmekteyiz. Bu bütünsel bakış açısının önümüzdeki yıllarda çıktılar olarak ürün ve hizmet haline dönüştürülebilmesinin en önemli yolunun ise;

1. Her bir ana başlıkta detaylandırılan faaliyetlerin bilgi ve iletişim teknolojileri sektörüne etkileri dikkate alınarak somut ve uygulanabilir projeler halinde kapsam dokümanında veya kapsam dokümanı doğrultusunda oluşturulacak çalışmalarda yer alması,
2. Ortaya konulacak somut ve uygulanabilir projelerinin hukuksal yapılarının, altyapı ve düzenleyici etki analizi çalışmalarının, kurumsal yapılanma model önerilerinin, eşgüdümlü olarak kamusal ve sektörel katılım araçlarının belirlenmesi,
3. Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün gelişimini sağlamak açısından; strateji dokümanında ayrı bir başlık oluşturulması ve bu başlık altında sektörün gelişimi için atılacak adımların yukarıda açıklanan (2 no'lu başlık) uygulanabilir unsurlar belirlenerek ortaya konulması olduğu değerlendirilmektedir.

MART 2012
AR-GE TEŞVİK UYGULAMALARI'NDA YAŞANAN
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ülkemizde Ar-Ge faaliyetleri çeşitli genel ve özel kanunlarla desteklenmektedir.

1. GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ KANUNLARI İLE DÜZENLENEN Ar-Ge İNDİRİMİ:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda "Ar-Ge İndirimi" düzenlenmiştir. Ar-Ge İndirimi, işletmelerin bünyelerinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) harcamalarının % 100'ü¹ oranında hesaplanacak tutarın "Ar-Ge indirimi" adı altında gelir veya kurumlar vergisi matrahından indirilmesi şeklinde uygulanan önemli bir vergisel teşviktir. Ar-Ge indiriminden yararlanılacak harcamaların kapsamı ve uygulamadan yararlanılabilmesi için gerekli belgeler ile usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmış olup, bu yetki 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ile kullanılmıştır. Tebliğin 10.2. bölümünde Ar-Ge indirimine ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

2. 5746 SAYILI Ar-Ge TEŞVİK KANUNU İLE GETİRİLEN VERGİSEL TEŞVİKLER:

5746 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un öngördüğü vergisel ve sigorta teşvikleri şunlardır:

- Ar-Ge İndirimi,
- Ücretliler İçin Gelir Vergisi Stopajı Teşviki,
- Sigorta Prim Desteği,
- Damga Vergisi İstisnası

5746 sayılı Kanun'un getirdiği en önemli yenilik, Ar-Ge teşviklerini projeye dayalı olmaktan çıkarmasıdır. İsteyen ve şartları sağlayan mükellefler "Ar-Ge Merkezi" kurabilir ve teşviklerden projeye bağlı olmadan yararlanabilirler.

AR-Ge merkezleri, Ar-Ge Merkezi belgesinin düzenlendiği; proje bazında desteklerden yararlananlar ise projelere yönelik destek karar yazısının düzenlendiği tarihten itibaren desteklerden yararlanmaya başlayacaklardır.

Bu Kanun'un uygulanmasına ve denetimine ilişkin usul ve esaslar, TÜBİTAK'ın görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan Yönetmelik ile belirlenmiştir. Yönetmelik önemli kısıtlamalar getirmiştir. Vergisel teşvikler için Maliye Bakanlığı, sigorta teşviki için ise Sosyal Güvenlik Kurumu Uygulama Tebliği ve Genelgesi yayımlanmış bulunmaktadır.

¹ İndirim oranı daha önce % 40 idi, 5746 sayılı Kanun'la paralelliği sağlamak için % 100'e çıkarıldı.

5746 sayılı Kanun'da öngörülen "Ar-Ge indirimi", esas itibariyle Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında yer alan "Ar-Ge indirimi" ile aynı niteliktedir. Mükellefler bu iki düzenlemeden birini seçmek ve indirim uygulamasını buna göre yapmak zorundadırlar. Bu seçimlerini değiştiremezler. İki uygulama arasındaki farklılıklar ekli tabloda gösterilmiştir.

İndirim uygulamasının bu şekilde farklılaştırılması mükelleflerin yanlış tercih dolayısıyla teşviklerden yeterince yararlanamamaları riskinin yanısıra, mevzuat karışıklığı vergisel risk de yaratmaktadır. Mükelleflerin bu risklerle ilgili farkındalıklarının yeterli olmadığı gözlemlenmektedir.

Uygulama farklılıklarının ve mevzuat karışıklığının giderilmesi amacıyla tüm düzenlemelerin tek bir kanun içinde toplanması önerilmektedir. Bu durum mükelleflerin hukuki güvenliklerinin de artmasını sağlayacaktır.

Uygulamada yaşanan bazı sorunları şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Yönetmelikte, Ar-Ge indiriminden yararlanan mükelleflerin beyanname ekinde TÜBİTAK onaylı harcama belgelerini ibraz etmeleri istenmektedir. TÜBİTAK görev alanına girmediği gerekçesiyle bu belgeleri onaylamamaktadır. Maliye Bakanlığı'nın bu uygulamada Yeminli Mali Müşavir (YMM) onayını yeterli bulması önerilmektedir.
- Ar-Ge indiriminden yararlanmak için 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu tercih edilmiş ve zamanında müracaat edilmişse, projenin başladığı andan itibaren yapılan tüm harcamalar indirimden yararlandırılmakta iken² aynı harcama için 5746 sayılı Kanun tercih edildiğinde, projenin onaylandığı tarihten sonra yapılan harcamalar indirimden yararlandırılmaktadır. Projenin başladığı tarihten itibaren yapılan tüm harcamalar için indirimden yararlanılabilmesi daha doğru olacaktır. Onay işlemi indirimin uygulanacağı dönemin tayini bakımından önemli olabilir. İlgili Bakanlıkların harcamaların kapsamını belirleme yetkileri vardır, ancak bu şekilde bir sınırlandırma yetkileri yoktur.
- Teşvik uygulamalarını yürüten kurumların düzenlemeleri ve dolayısıyla bazı uygulamaları farklıdır ve bu farklılıkların gerekçeleri net değildir. Örneğin SGK sadece fiili çalışma karşılığı alınan ücretleri teşvikten yararlandırmakta iken, Maliye Bakanlığı Ar-Ge personeline ödenen tüm ücret unsurlarını teşvike konu etmektedir.
- Kısmi zamanlı çalışma halinde teşvikler daraltılmaktadır, bu uygulamanın gerekçeleri net değildir. Kısmi çalışan Ar-Ge personelinin yasal izin süreleri teşvike konu edilmemektedir. Özellikle orta büyüklükteki işletmelerde Ar-Ge personeli birkaç

² Sonradan müracaat hallerinde, başvuru tarihinin içinde bulunduğu geçici vergilendirme döneminin başından itibaren yapılan harcamalar için indirimden yararlanılabilmektedir.

departmanda istihdam edilmekte olduğundan, bu yaklaşım en çok bunları etkilemektedir.

- Maliye Bakanlığı, Ar-Ge harcamalarının proje sonuçlanıncaya kadar aktifte izlenmesi ve proje başarılı bir şekilde sonuçlanır ise amortisman yoluyla itfa edilmesi gerektiği görüşündedir³. Ancak bu yaklaşım başarılı projeleri olumsuz etkileyebilir. Bu durum, harcamaların tamamına yakınının personel harcamalarından oluştuğu durumlarda kabul edilemez sonuçlar yaratır. Bu nedenle, harcamaların yapıldıkları dönem sonu itibariyle amortisman uygulamasına başlanması önerilmektedir. Kaldı ki, Ar-Ge projelerinin amortisman süresi 5 yıl olarak belirlenmiştir. Bu süre çok uzundur. Yazılımlarda olduğu gibi amortisman süresinin 3 yıl olarak değiştirilmesi önerilmektedir.
- Amortisman uygulamasındaki tereddütlerden biri de, oran seçiminin nasıl yapılacağı hususudur. Maliye Bakanlığı, projenin başarılı olduğu her durumda bir iktisadi kıymet oluştuğunu kabul etmektedir. Amortisman oranının oluşan iktisadi kıymetin mahiyetine göre belirlenmesi gerektiği tabiidir. Örneğin proje sonunda yazılım veya makine-teçhizat ortaya çıkmışsa, esas alınacak amortisman oranının buna göre belirlenmesi gerekir. Maliye Bakanlığı 399 no.lu VUK Genel Tebliğinde konu ile ilgili açıklamalara yer vermiştir, ancak açıklamaların net olmaması farklı uygulamalara neden olduğundan netleştirilmesi gerekmektedir.
- Yönetmelikte, Ar-Ge merkezlerinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre kurulan teknoloji geliştirme bölgeleri dışında yer alması gerektiği belirtilerek, bu bölgelerde Ar-Ge Merkezi kurulması engellenmiştir. Oysa Kanunda böyle bir hüküm yer almamaktadır. Yetki maddesi de böyle bir yetki vermediği için hatalı Yönetmelik düzenlemesinin düzeltilmesi önerilmektedir. Teknoparklarda da Ar-Ge Merkezi kurulabilmelidir.
- Sigorta prim desteği uygulaması, her bir çalışan itibariyle beş yılı aşmamak üzere uygulanabilmektedir. Vergi teşvikleri süresiz iken sigorta teşvikinin beş yıl ile sınırlandırılmış olması anlamlı değildir. Süreli uygulama kaldırılmalı, Kanun'un genel uygulama süresine bağlanmalıdır. Diğer taraftan bu durum teşvik uygulamasını pratik olmaktan çıkarmakta, istihdam tercihlerini de etkilemekte, deneyimli personel yerine deneyimsiz personelin işe alınmasına neden olmaktadır.

³ Başarısız sonuçlanan veya tamamlanmasına zorunlu nedenlerle imkân kalmayan projeler için yapılmış olan harcamalar doğrudan gider yazılır.

- Ar-Ge Merkezinde çalıştırılan kişilerin eğitim vb. nedenlerle merkez dışında bulunmaları fiilen merkez dışında çalıştıkları anlamına gelmemektedir.
- Ar-Ge harcaması kabul edilen genel giderlerin kapsamı çok dar tutulmuştur. Ar-Ge Merkezi için bile kabul edilen gider çeşitleri çok sınırlıdır. İşle ilgili seyahat, finansman ve kira giderleri kapsama dâhil edilmelidir.
- Ar-Ge destek personeli kapsamına sekreter vs. girerken finans, satış vs. personelinin girmemesi eksiklidir. Kapsam genişletilmeli, ancak tanım açık bir şekilde yapılmalıdır.
- Ar-Ge Merkezi için gerekli olan 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli çalıştırma şartı özellikle orta ve küçük ölçekli işletmeler bakımından yüksektir. Bu sayının düşürülmesi ve/veya müşterek Ar-Ge Merkezi kurulması imkânı getirilmelidir.
- Tahsil edilen parasal desteklerin hangi tarihte tahakkuk ettiği, yani bu desteklere hangi tarihte hak kazanılmış sayıldığı netleştirilmelidir. Bilindiği gibi 5746 sayılı Kanuna göre, alınan parasal destekler, alındıkları yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulmak zorundadır. Bu tutarların ilgili dönemde yapılan Ar-Ge harcaması tutarının tespitinde de dikkate alınmayacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm, alınan desteklerin Ar-Ge indirim matrahından düşüldükten sonra kalan tutara % 100 indirim oranının uygulanması suretiyle yararlanılacak indirim tutarının hesaplanması gerektiği yönünde anlaşılmaktadır. Alınan desteklerin ilgili olduğu harcamalar ile aynı hesap dönemine denk düşmemesi halinde nasıl bir işlem yapılacağı belirsizdir. Örneğin desteğin alındığı yılda Ar-Ge indirimine esas harcama tutarının destek tutarından düşük olması halinde, indirilemeyen kısmın sonraki dönemlerde izlenip izlenmeyeceği belli değildir. Kanun lafzından böyle bir takibe gerek olmadığı anlaşılmakla birlikte, vergi denetim elemanları farklı görüş taşıyabileceği için konunun açıklığa kavuşturulmasında yararlı olacaktır.
- Projelerin onaylanmaması, yani değerlendirme raporunun olumsuz çıkması halinde, daha önce usulüne uygun olarak yapılmış olan indirimler dolayısıyla tarhiyat yapılmamalı, ret yazısına istinaden düzeltme yapılması ile yetinilmelidir.
- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile doğrudan Ar-Ge yapmayan Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Şirketlerine kuluçka merkezi kurup girişimcileri teşvik etme imkânı tanınmasına rağmen, teknoloji geliştirme bölgeleri kadar istihdam sağlayan ve yazılım da dâhil olmak üzere ürün ve hizmet geliştiren firmaların bünyesinde **oluşturdukları kuluçka merkezlerinin desteklenmesi** mümkün olmamaktadır.

Oysa, büyük ölçekli firmaların Ar-Ge merkezleri bünyesinde yürüttüğü Ar-Ge çalışmalarını iştigal alanındaki KOBİ'ler, girişimciler ve üniversiteler ile birlikte gerçekleştirmesinin özendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'dan yararlanan Ar-Ge Merkezine sahip işletmelerin bünyelerinde girişimciler ve mikro ölçekli KOBİ'lerle Ar-Ge çalışmalarını yürütmek üzere kuracakları **kuluçka merkezlerinin kurulum giderlerinin teşvik kapsamında yer alması ve bu kuluçka merkezlerinde Ar-Ge Merkezi çalışanlarıyla birlikte Ar-Ge projeleri yapan girişimcilerin ve KOBİ personelinin de 5746 sayılı kanun kapsamında sağlanan vergi teşviklerinden yararlandırılması** yerli ürün geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

3. TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU'NA İSTİNADEN UYGULANAN TEŞVİKLER:

Uygulamada Teknopark / Teknokent vs. adlarla anılan Teknoloji Geliştirme Bölgelerindeki Ar-Ge faaliyetleri 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Kanunu ile desteklenmektedir.

Bu Kanun'un geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca bölgede faaliyet gösteren **gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu bölgedeki yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar** 31.12.2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. 6170 sayılı Kanununun 7 nci maddesi ile yapılan değişiklikle, gelir ve kurumlar vergisi istisnası süresi 21.12.2023 tarihine kadar uzatılmıştır.

4691 sayılı Kanununun geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, teknoloji geliştirme bölgelerinde çalışan **araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin** bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2013 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır. Bu nedenle, kapsama giren kişilerin kapsama giren ücretleri üzerinden gelir vergisi ve damga vergisi kesintisi yapılmamaktadır.

6170 sayılı Kanununun 7 nci maddesi ile yapılan değişiklikle, ücret istisnasından, bölgede çalışan **Ar-Ge ve destek personelinin** bu görevleri ile ilgili ücretlerinin yararlandırılacağı hükme bağlanmış ve istisna süresi 21.12.2023 tarihine kadar uzatılmıştır. Böylece 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanuna paralellik sağlanmıştır. Bilindiği gibi, söz konusu Kanun'un 3 üncü maddesinin 2 numaralı fıkrası gereğince, Ar-Ge ve destek personelinin, Ar-Ge faaliyetleri kapsamındaki çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretlerinin % 80'i (doktoralı olanlarda % 90'ı) 31.12.2023 tarihine kadar gelir vergisinden müstesnadır.⁴

⁴ 5838 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 75'inci madde uyarınca, 31.12.2013 tarihine kadar, gelir vergisi stopajı teşvikinden işverenler yararlanacaktır. Geçici 75'inci maddeye göre, Ar-Ge ve destek personelinin, Ar-Ge faaliyetleri kapsamındaki çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin % 80'i (doktoralı olanlarda % 90'ı) verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk ettirilecek vergiden indirilmek suretiyle terkin edilecektir.

Her ne kadar yeni düzenlemede, Ar-Ge ve destek personeline ödenen ücretlerin istisna kapsamına girdiği belirtilerek, araştırmacı ve yazılımcılara yer verilmemiş olsa da bu açıdan bir değişiklik yoktur. Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve yazılımcıların, kapsama giren ücretlerine de eskiden olduğu gibi istisna uygulanacaktır, çünkü yeni düzenlemeye göre Ar-Ge personeli, Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı⁵, yazılımcı⁶ ve teknisyenleri⁷ ifade etmektedir. Ancak Ar-Ge sayılmayan faaliyetlerde görev yapan araştırmacı ve yazılımcılara ödenen ücretler istisnadan yararlanamayacaktır.

Bilindiği gibi, Gelir Vergisi Kanunu (GVK)'nın 5904 sayılı Kanun'la değişik 32 inci maddesi uyarınca, ücretlerin vergilendirilmesinde varsa teşvik amaçlı indirim ve istisnalar, asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra dikkate alınmaktadır.

4691 sayılı Kanun'dan sonra yürürlüğe giren 5746 sayılı Kanunda, Ar-Ge personelinin yanı sıra destek personeline ödene ücretler de gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlandırılmaktadır. Ancak bu kapsamda teşvikten yararlandırılacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam Ar-Ge personeli sayısının % 10'unu geçemez.

6170 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle, destek personeline⁸ Ar-Ge faaliyetleri kapsamındaki çalışmalarını karşılığında ödenecek ücretler de istisna kapsamına alınmıştır. Ancak istisna kapsamındaki destek personeli sayısı, Ar-Ge personeli sayısının % 10'unu aşamayacaktır. Böylece bu açıdan da 5746 sayılı Kanunla paralellik sağlanmıştır.

4691 sayılı Kanunun 6170 sayılı Kanunla değişik geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre, kapsama giren personelin kapsama giren ücretlerine istisna uygulanabilmesi için prensip olarak bölgede fiilen çalışmaları gerekir. Başka bir ifade ile, Ar-Ge ve destek personelinin bölgede fiili çalışmalarının karşılığını oluşturan ücretleri istisna kapsamına girer. Ücreti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını Yönetici denetlemek zorundadır.

Ancak, bölgelerde yer alan girişimcilerin yürüttükleri Ar-Ge projesi kapsamında çalışan **Ar-Ge personelinin**, bölgede yürüttüğü görevle ilgili olarak yönetici şirketin onayı ile bölge dışında geçirmesi gereken süreye ait ücretlerinin bir kısmı gelir vergisi kapsamı dışında tutulacaktır. Kapsam dışında tutulacak ücret miktarı, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak hazırlanacak yönetmelikle belirlenecektir. Yönetici şirketin onayı ile bölge dışında geçirilen

⁵ Araştırmacı, Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları ifade eder.

⁶ Yazılımcı, yazılım olarak tanımlanan süreçte çalışıp program geliştiren, üreten, alanında yeterli deneyime veya eğitime sahip nitelikli personeli ifade eder.

⁷ Teknisyen, mühendislik, fen ve sağlık bilimleri alanında yüksek öğrenim görmüş ya da meslek lisesi veya meslek yüksekokullarının teknik, fen ve sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişileri ifade eder.

⁸ Destek personeli, Ar-Ge faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli ifade eder.

sürenin bölgede yürütülen görevle ilgili olmadığı tespit edilmesi halinde, ziyana uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan ilgili işletme sorumludur.

Bölge dışında Ar-Ge faaliyeti ile ilgili olarak yönetici onayı ile zorunlu olarak geçirilen sürelerle ilişkin ücretlerin de kısmen müstesna tutulması imkânı münhasıran Ar-Ge personeli⁹ ile sınırlıdır. Destek personelinin bölge dışında geçen süreleri gelir vergisi kapsamına girer ve bölgede fiili çalışmanın karşılığını teşkil etmediği için de istisnadan yararlandırılmaz.

Bu düzenleme 12.3.2011 tarihinde yürürlüğe girmiş olmasına rağmen halen Yönetmelik yayımlanmamıştır. Bu nedenle de bölge dışında geçirilen sürelerle ilgili teşvik uygulanamamaktadır.

Teknoparklarla ilgili olarak sayılabilecek sorun ve öneriler şunlardır:

- Teknopark yönetici şirketleri farklı uygulamalar yapabilmektedirler. Örneğin proje kabul süreçleri farklıdır. Bu durum düzeltilmeli, uygulamaya standartlar getirilmelidir.
- Teknoparklarda yürütülen Ar-Ge faaliyetleri de Ar-Ge merkezleri gibi değerlendirilmelidir. Ar-Ge indiriminde projeye dayalı teşvik uygulamasına son verilmeli ya da Teknoparklarda Ar-Ge merkezi kurulmasına izin verilmelidir.
- Kısmi çalışanların durumu netleştirilmelidir.
- Teknoparklarda yürütülen Ar-Ge faaliyeti sonucunda geliştirilen ürünlerin Teknoparklarda üretiminden sağlanan kazançların kurumlar vergisinden istisna edilmesi sağlanmalıdır. Mevcut uygulamada sadece kurum dışına sunulan Ar-Ge faaliyetinden elde edilen gelire istisna uygulanmaktadır. Oysa geliştirilen ürünün satışından elde edilen kazancın da kısmen de olsa istisna edilmesi düşünülmelidir.
- Bölgede yapılan Ar-Ge faaliyetinden sağlanan kazançlar ile Ar-Ge indirimi birbirinin alternatifini teşkil etmektedir. Yani satışından elde edilecek kazançlar için istisna uygulaması tercih edilmişse Ar-Ge indiriminden yararlandırılmamaktadır. Oysa yürütülen projelerin kârlı satılıp satılmayacağı belli olmayabilir. Yüksek kazanç beklentisi ile istisna tercih edilmiş ve indirim uygulanmamış ise kazancın beklenenden düşük olması nedeniyle indirim avantajlı hale gelmesi durumunda düzeltme beyannamesi verilmesine gerek kalmadan sonradan indirimden yararlanılabilmelidir. Mükelleflerce, başlangıçta isabetli tahmin yapılamayacağı, tahmine dayalı teşvik uygulamasının doğru olmayacağı gerekçesiyle, öncelikle indirim uygulanması, ileride satış nedeniyle istisnadan yararlanılmasının tercih edilmesi durumunda da,

⁹Ar-Ge personeli, Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı, yazılımcı ve teknisyenleri ifade eder.

önceden yapılmış olan indirimin cezasız ve faizsiz olarak düzeltilmesine imkân verilmesi isabetli olacaktır.

- KDV Kanunu'nun geçici 20 nci maddesindeki kısmi istisna uygulaması tam istisnaya dönüştürülmeli, Ar-Ge faaliyeti kapsamında yürütülen projelerin satılması işlemleri de istisna kapsamına alınmalıdır.

4. ULAŞTIRMA BAKANLIĞI Ar-Ge FONU

5809 sayılı Kanun ile sektöre ilişkin araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerini teknik ve maddi destek de dâhil olmak üzere teşvik etmek amacıyla oluşturulan kaynak henüz kullanıma açılmamıştır. Söz konusu kaynağın rekabetin yoğun yaşandığı elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren firmaların yeni ürün ve sistemlerin geliştirilmesi için ekosistemleriyle yürüttükleri Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarının desteklenmesi amacıyla ivedilikle kullandırılması önem arz etmektedir.

Kaynağın kullandırılması için ikincil düzenlemeler ile ilgili çalışmaların neticelendirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda Ulaştırma Bakanlığı tarafından "*Elektronik Haberleşme Sektöründe Araştırma, Geliştirme Projelerinin Teşvik ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik Taslağı*" hazırlanarak ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne sunulmuştur.

Ar-Ge için ayrılan kaynağın sektörün gelişimine sağlayacağı katkının en üst seviyede olabilmesi için aşağıdaki hususların dikkate alınmasının fayda sağlayacağı düşünülmektedir:

- Kaynağın sektörün kullanımına açılması için ikinci düzenlemelerin ivedilikle tamamlanması önem arz etmektedir.
- Kaynak ile ürün ve sistem geliştirmenin yanı sıra inovasyon ve girişimciliğin de desteklenmesi sektörün ekosistemi ile birlikte gelişimine katkı sağlayacaktır.
- İkincil düzenlemeler ile özellikle sektördeki büyük firmaların, hem sektörün hem de ülkemizin rekabetçiliğini artırmak üzere üniversiteler, girişimciler ve KOBİ'lerle birlikte araştırma ve geliştirme yapmasının teşvik edilmesinin elzem olduğu düşünülmektedir.

*Bu çalışma, TÜBİSAD Ar-Ge Teşviklerinin Mali Boyutları Çalışma Grubu bünyesinde bulunan aşağıdaki kurumların katkılarıyla, DENET YÖNETİM DANIŞMANLIĞI YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş. tarafından hazırlanmıştır.

SORU	5520 SAYILI KVK MD.10/1-A (1 no.lu KV Genel Tebliği)	5746 SAYILI Ar-Ge FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN (Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği)
Ar-Ge departmanı kurma mecburiyeti var mı?	Evet	Hayır (Teşviklerden Ar-Ge Merkezi olarak yararlanılması halinde Ar-Ge Merkezi kurulması zorunludur.)
Destek personelinin ücretleri Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınabilir mi?	Hayır	Evet (Tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının %10'unu aşmamak şartıyla)
Ar-Ge departmanına tahsis edilmemiş personelin, Ar-Ge faaliyetlerinde kısmi çalışmasına ilişkin ödenen ücretler Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınabilir mi?	Hayır	Evet (Personelin Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ayırdığı zamanın, toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları dikkate alınır)
Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınacak, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet giderlerine ilişkin bir üst sınır mevcut mudur?	Hayır	Evet (Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet giderleri, toplam Ar-Ge harcamalarının %20'si ile sınırlandırılmıştır.)
Ar-Ge faaliyetleri dışında başka faaliyetlerde de kullanılan makine teçhizata ilişkin amortisman giderleri Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınabilir mi?	Hayır	Evet (Söz konusu makine teçhizatın, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kullanıldığı gün sayısına göre hesaplanan tutar dikkate alınır.)
Ar-Ge projesi bazında temin edilen kredilerin finansman giderleri Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınabilir mi?	Evet	Hayır
Ar-Ge indirimi uygulamasında süre sınırı var mıdır?	Hayır	Evet (Bu kanuna göre Ar-Ge indirimi uygulaması 31/12/2023 tarihinde sona ermektedir.)
Ar-Ge harcamalarının aktifleştirilmesi zorunlu mudur?	Evet (Sadece gayrimaddi hakka yönelik harcamaların aktifleştirilmesi zorunludur. Diğerleri doğrudan gider yazılabilir.)	Evet (Ar-Ge harcamalarının tamamı aktifleştirilmek zorundadır. Ancak başarısız sonuçlanan veya tamamlanmasına zorunlu nedenlerle imkân kalmayan projeler için yapılmış olan harcamalar doğrudan gider yazılır.)
Devreden Ar-Ge indirimi izleyen yıllarda kullanılabilir mi?	Evet	Evet
Devreden Ar-Ge indirimi izleyen yıllarda eskalasyona tabi tutulabilir mi?	Hayır	Evet (yeniden değerlendirme oranı ile)
Diğer kurumlardan sağlanan Ar-Ge destekleri fon hesabına alınır mı?	Hayır (Sağlanan destek tutarları ticari kazancın tespitinde gelir olarak dikkate alınır. Faaliyet Teknoparkta yürütülüyorsa alınan destekler için de gelir veya	Evet (Maliyetleri bu tür desteklerden karşılanan Ar-Ge harcamaları ise Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınmaz.)

	kurumlar vergisi istisnasından yararlanır.)	
Ar-Ge merkezlerine ilişkin olarak ilave indirim imkânı var mıdır?	Hayır	Evet (500 ve üzerinde tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerinde o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamasının bir önceki yıla göre artışının yarısı kurum kazancı veya ticari kazancın tespitinde ayrıca indirim konusu yapılır.)
Ar-Ge indirimine ilişkin olarak YMM tasdik raporu gerekli mi?	Evet	Evet (Sadece, Ar-Ge merkezlerinde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde Ar-Ge indiriminin uygulanabilmesi için gerekli)
Ar-Ge indirimine ilişkin olarak yıllık kurumlar vergisi beyannamesi ekinde herhangi bir belge verilmesine gerek var mı?	Hayır	Evet (YMM tasdikine tabi olmayan Ar-Ge indirimi söz konusu ise, beyanname ekinde bazı belgelerin teslim edilmesi gerekir.)

ARALIK 2010
İŞKUR'UN "NİTELİKLİ BİLİŞİM ELEMANLARI YETİŞTİRİLMESİ (NBİY)"
PROGRAMI'NA YÖNELİK "REKABETÇİ HİZMET İÇİN SEKTÖR İHTİYACINA
YÖNELİK YENİ BİR MODEL ÖNERİSİ"

Nitelikli Bilişim Elemanı Yetiştirme Projesi, İŞKUR'a kayıtlı üniversite mezunu işsizlerin, bilgi ve iletişim teknolojileri eğitimleri ve sertifikaları olarak istihdam edilebilirliklerini arttırmaya yöneliktir.

İstihdam alanı olarak özellikle orta ölçekli işletmeler hedeflenmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki en yeni, iş piyasasında uzmanı en çok aranan ürünleri ve teknolojileri konu alan eğitimler, İŞKUR tarafından akredite edilen T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı eğitim kurumları veya üniversiteler tarafından verilecektir. Akreditasyon için İŞKUR, eğitim kurumları ve üniversitelerin "vendor" tarafından yetkilendirilmiş olması şartını arayacaktır.

Eğitim programları, "vendor" firmaların resmi ders programları temel alınarak piyasa ve istihdam koşullarına göre "vendor" firma, TÜBİSAD ve İŞKUR'un ortak çalışması ile belirlenir.

Eğitmenler, "vendor"lar tarafından konusunda eğitmen olarak yetkilendirilmiş kişilerden seçilecektir.

Kitapların ve sertifika sınavlarının dili İngilizce olacağından katılımcılarda belli seviyede İngilizce bilgisi ön-şart olarak aranacaktır.

Katılımcıların başarısının sertifika sınavları ile ölçüleceği eğitimler için "vendor"ların resmi ders programları, orijinal kitapları ve tavsiye ettikleri eğitim programları takip edilecektir.

Katılımcılar önerilen eğitim programından istediklerini, dilediği eğitim kurumunda almakta serbest olacaktır. Böylelikle İŞKUR programlara ve kurumlara göre kotalar belirlemeyecek, dağılım tamamen talebe ve piyasaya göre olacaktır.

İŞKUR bir "birim maliyet tespit komisyonu" aracılığıyla seçilen tüm illerde ve programlarda geçerli tek bir fiyat belirleyecek, katılımcılar bu fiyattan eğitim vermek isteyen, şartlara uyan, "vendor"un yetkilendirdiği ve İŞKUR akreditasyonuna sahip eğitim merkezleri içinden istediklerini seçerek eğitimi alabileceklerdir. İŞKUR hizmet sağlayıcılardan %10 teminat tutarını keserek aylık ödeme yapar. Sertifika sınavlarının tamamını geçip sertifika almaya hak kazanamayan katılımcılar için %10 teminat tutarı geri ödenmez.

İhale sürecine değil, katılımcı tercihi odaklanan bu model yetkinliği "vendor" firma tarafından onaylanmış tüm eğitim kurumlarının katılımına açıktır, hizmet kalitesi açısından rekabetçidir, gelişmeye müsaittir, şeffaf ve dinamikdir.

TERMİNOLOJİ

Vendor: Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren ve sertifika programlarına sahip olan firmalar. NBEY projesi kapsamında sunulan eğitimler sonucunda başarı gösteren katılımcılar, eğitimlerde öğretilen teknolojinin sahibi olan vendor firmaların sertifikalarını almaya hak kazanacaklardır.

Eğitim Kurumu: Nitelikli Bilişim Elemanı Yetiştirme (NBEY) Projesi kapsamında eğitim hizmeti sunabilecek, İŞKUR tarafından akredite edilen T.C. MEB'e bağlı kurumlar.

Eğitim Merkezi: NBEY Projesi kapsamında hizmet sağlayabilecek eğitim kurumları veya üniversitelere bağlı merkezler.

Hizmet Sağlayıcı: Eğitim hizmeti sunan üniversiteler ve diğer kurumlar.

Eğitmen: Vendor firmalar tarafından ilgili alanlarda eğitim vermeye yetkilendirilmiş kişi.

Sertifika: NBEY projesi kapsamında sunulan eğitimleri alan kişilerin yetkinliklerinin uluslararası kabul görmüş sınavlarla tespit edilmesi sonucunda verilen belge.

MODEL'İN AMACI

Özellikle orta ölçekli işletmelerin bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründeki nitelikli işgücü ihtiyacının uygun mesleki eğitimlerle giderilmesine katkı sunulmasıdır. Bu amaçla;

- a- Eğitim-istihdam ilişkisi güçlü eğitim programlarına,
- b- Güncel teknolojilere,
- c- Piyasa ihtiyaçlarına odaklanmaya,
- d- Uluslararası kabul gören testlerle mesleki yetkinlikleri saptamaya ve sertifikalandırarak belgelemeye,
- e- Yüksek nitelikli eğiticilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu ihtiyacı giderecek bir hizmet modeli ise;

- a- Orta ölçekli işletmeleri merkezine alarak işgücü piyasası ihtiyaçlarına odaklanmış,
- b- Hızla değişen bilgi ve iletişim teknolojilerini yakından takip etmeyi zorunluluk, güncel ve güvenilir eğitim programlarını kullanmayı ihtiyaç haline getirmiş,
- c- Teknolojinin sahibi "vendor" un desteğini almış,
- d- Teknoloji eğitimlerine talep yaratılması için hizmet sağlayıcıların, teknolojinin sahibi "vendor" ların ve iş dünyasının katılımını sağlayan,
- e- Eğitim kurumlarını yüksek nitelikli eğitim vermeye yönelten,
- f- Ülkenin büyük kentlerinde toplanmış yüksek teknoloji eğitim hizmeti yatırımlarını geliştirmekte olan diğer kentlere de özendirilen,

- g- Teknoloji eğitimlerini tüm illere kalıcı olarak yayan,
- h- Fiyat politikasıyla firmalar açısından sürdürülebilir,
- i- Fiyat politikasıyla kamu açısından uygun maliyetli,
- j- Yalnız işgücü piyasasında değil, projeyi de hızla işgücü piyasasının bir parçası haline getirerek kendi içinde de istihdam yaratabilecek potansiyel olanaklara sahip,
- k- Herkese hizmetten yararlanma imkânı sağlayan,
- l- Batı Avrupa kamu istihdam kurumlarında (Örneğin Almanya ve Hollanda) başarıyla kullanılan modelleri örnekleyerek uyarlayan şekilde olmalıdır.

Bu açıdan, hizmet alımında en düşük fiyat teklifini vermeye dayalı ihale yönteminin değil,

- a- Önceden belirlenmiş sabit fiyatlarla,
- b- Yetkinlikleri tespit edilmiş çok sayıda hizmet sağlayıcı arasından,
- c- Katılımcının tercih ettiği hizmet sağlayıcıdan,
- d- Katılımcının tercih ettiği konuda meslek eğitimi alması önerilmektedir.

Başka bir deyişle, hizmet sağlayıcılar İŞKUR'un önceden belirleyerek açıkladığı şartlarla ve "vendor" ların verdiği kapasite ve yetkili eğitim kurumları/üniversitelerin hali hazırdaki eğitmen ve sınıf kapasiteleri baz alınarak hizmet vermeyi istedikleri illeri, bu ildeki yerleşkelerini belirtir ve bu hizmet sağlayıcılardan uygun olanlar İŞKUR tarafından her il için ayrı ayrı olmak üzere hizmet sağlayıcının yerleşkesi bazında akredite edilir. Katılımcılar akredite edilmiş hizmet sağlayıcılardan dilediklerini tercih edebilirler.

İhale sürecine değil, katılımcı tercihinine odaklanan bu model tüm eğitim kurumlarının katılımına açıktır, hizmet kalitesi açısından rekabetçidir, gelişmeye müsaittir, şeffaf ve dinamiktir.

Modelin Uygulanacağı İller

Nitelikli potansiyel hizmet sağlayıcıların varlığı ve illerin gelişmişlik durumları ile ildeki üniversiteli genç işsiz durumu gözetilerek projenin ilk etapta İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Bursa illerinde uygulanması, başarısından sonra diğer büyükşehirlere yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Modelin Hedef Kitlesi

Projenin hedef kitlesi yukarıda adları anılan illerde ikamet eden yüksek öğrenim mezunu genç işsizlerdir. Hedef kitlenin üniversitelerin 2 veya 4 yıllık bölümlerinden mezun ve temel bilgi ve iletişim teknolojileri bilgisine sahip olması, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında kariyer yapmak isteği içinde olması, sertifika sınavlarını verebilecek, eğitim dokümanlarını anlayabilecek seviyede İngilizce bilmesi şartlarının aranması uygun olacaktır.

Potansiyel Hizmet Sağlayıcılar

Bu projeye T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel eğitim kurumlarından (kurslar) ve YÖK'e bağlı yüksek öğretim kurumlarından (üniversiteler) aşağıda sayılan niteliklere sahip ve İŞKUR tarafından akredite edilmiş olanların tümü katılabilir. Hizmet sağlayıcılar ancak "vendor" onayına haiz oldukları programları verebilirler. Nitekim dünya çapında "vendor" ların belirlediği, tüm dünyada standart olan ve şeffaf olarak duyurulan gerekliliklere uyan tüm özel eğitim kurumları ve üniversiteler "vendor" onayı alabilmelidirler.

Potansiyel Hizmet Sağlayıcılarda Aranacak Nitelikler

Bu projede katılımcılara eğitim hizmetini ancak İŞKUR akreditasyonuna sahip olan hizmet sağlayıcılar verebilirler.

İŞKUR akreditasyonu eğitim kurumlarının yüksek düzey bilgi ve iletişim teknolojileri eğitimlerini vermeye haiz olduklarını belgeler. İŞKUR akreditasyonu için aranacak kriterler özetle şunlardır:

1. Eğitim kurumunun 5580 sayılı Özel Öğretim Kanunu'yla Milli Eğitim Bakanlığı'na ya da 4742 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'yla Yüksek Öğretim Kurumu'na bağlı olması
2. Hizmet vermek istedikleri her eğitim konusunda "vendor" dan yetkili olmaları,
3. Eğitimcilerinin ilgili eğitim alanında "vendor" eğitimci sertifikası sahibi olmaları,
4. Katılımcılara "vendor" onaylı katılım belgesi verebilmeleri,
5. Eğitim vermeyi önerdikleri ilde yerleşik eğitim merkezlerinin bulunması,
6. "vendor" tarafından geliştirilen, sertifikasyona yönelik resmi eğitim programlarının yine "vendor" onaylı orijinal kitaplarla verilmesi,
7. Eğitimin gerektirdiği "vendor" tarafından tanımlanmış teknolojileri kullanmaları ve bunun teknik alt yapısını sağlamaları, gerekmektedir. Aranacak bu niteliklerin detayları kapsamlı şartnameyle birlikte açıklanacaktır.

Ayrıca her ilde, aynı eğitim konusuyla ilgili olarak birden fazla hizmet sağlayıcı uygun görülebilir. Katılımcılar hizmet almak istedikleri eğitimleri ve bunu veren hizmet sağlayıcıları kuruma başvurarak kendileri seçerler.

Hizmet sağlayıcılar diğer hizmet sağlayıcılar aleyhinde propaganda veya reklam yapamazlar. Reklamlarında gerçek dışı vaatlerde bulunamazlar. Katılımcı çekmek amacıyla promosyon, hediye vb. dağıtamazlar.

Kurslar ve Üniversitelerin Farklı Özellikleri

Üreticisi olan firmaların adlarıyla anılan bu teknolojiler küçük, orta ve büyük ölçekli işletmelerde kullanılmaktadır. Aynı firmalar, ürettikleri teknolojilerin uygulayıcısı olacak kişilerin niteliklerini güvence altına alacak şekilde, kendi eğitim programlarını geliştirmekte ve MEB tarafından onaylı, 5580 sayılı yasaya tabi eğitim kurumlarından yetkinlik ve

yeterliliklerini kanıtlayanlara Yetkili Eğitim Merkezi Belgesi vermektedir. Yetkili Eğitim Merkezleri teknoloji üreticilerinin belirlediği müfredatla resmi eğitim programlarını uygularlar. Bu programlar üretilen teknolojilere göre sürekli güncellenmektedir.

“vendor” ların “eğitim ortağı” olan bu firmalar, gerek eğitim konusunda, gerekse diğer faaliyetleriyle (danışmanlık, sistem entegratörlüğü gibi) aynı zamanda bilgi ve iletişim teknolojileri iş dünyasının da üyesidirler.

Yüksek öğretim kurumlarında güncel eğitim programlarının ve teknolojilerin kullanımı temin edilmesi, akademik personelin bu alanlarda yetkinleşmelerinin yolunu açarken, eğitimin artan niteliğini süre gelen akademik eğitimin de kalitesinin yükseltilmesine yardımcı olacaktır.

Bu eğitimleri alan kişilerin yetkinlikleri uluslararası kabul görmüş sınavlarla tespit edilerek, sertifikalandırılmaktadır. Sertifikalandırma kişinin yetkinliğini belirleyen bir hiyerarşiye sahiptir. Sertifika kişinin konuyla ilgili teknik yetkinliğini işveren nezdinde ispatın yöntemidir.

Katılımcıların Seçimi:

1. İŞKUR, başvuran kayıtlı işsizlere eğitim konularını ve hizmet alabilecekleri hizmet sağlayıcıları bildirir,
2. Adaylar, uygun gördükleri eğitim konusunu ve hizmet sağlayıcı seçer,
3. Adaylar, hizmet sağlayıcı tarafından dil yeterliliğini ve eğitim alanındaki ön bilgisi belirlemeye dönük seçme sınavı ve/veya mülakata katılırlar.
4. Uygun görülen adaylardan, azami grup kontenjanını geçmemek üzere gruplar oluşturulup eğitime başlanır.
5. Hizmet sağlayıcılar, eğitim vermeye başlamak için en az 12 kişilik grup kontenjanının oluşmasını beklemek zorundadır. Azami grup kontenjanının altında kalan gruplara eğitimin ilk 1/5’lik süresi içinde yeni katılımcılar katılabilir.

Eğitim Programlarının Belirlenmesi

Eğitim programları, bilgi ve iletişim teknolojileri işverenlerini temsil eden TÜBİSAD başta olmak üzere diğer bilgi ve iletişim teknolojileri STK’larının, “vendor” ların ve İŞKUR’un ortak çalışması ile piyasadaki talep ve istihdam alanları göz önünde bulundurularak “vendor” resmi eğitim programlarından seçilir.

Birim Maliyet Tespit Komisyonu

1. Komisyon İŞKUR içinde veya İŞKUR, “vendor”lar, yetkili eğitim merkezleri ve bilgi ve iletişim teknolojileri STK’larının temsilcileriyle oluşturulabilir veya bağımsız bir denetim firmasınca da yapılabilir. Birim maliyet, tüm “vendor” lar için eğitimin konusu ve hizmet sağlayıcı ayrımı gözetilmeksizin tüm illerde geçerli tek fiyat olarak belirlenir.
2. Birim maliyetin belirlenmesinde Türkiye’de potansiyel hizmet sağlayıcıların mevcut liste fiyatları baz alınır. Ancak bu fiyatlar yurtdışında benzer eğitimlerin verildiği

merkezlerin yer aldığı ülkelerdeki en ucuz beş ülkenin fiyatlarının ortalaması ile de karşılaştırılır.

3. Her bir katılımcı (kursiyer) için eğitimin bedeli = Birim maliyet X Eğitim saati + sınav bedeli + orijinal “vendor” kitapları olarak belirlenmeli eğitimde verilecek, kitap, diğer tüm kırtasiye vb giderleri birim fiyatının içinde hesaplanmalıdır.
4. Sertifika sınavları ve orijinal “vendor” kitapları ayrıca fiyatlandırılmalı ve eğitim bedelinin üzerine eklenmelidir.
5. Orijinal “vendor” kitaplarının bedellerini İŞKUR “vendor” larla direkt olarak görüşerek belirlemelidir. “vendor” kitapları hizmet sağlayıcılara bu fiyatlardan sağlamalı, hizmet sağlayıcılar da katılımcılara kitapları dağıtmalı ve İŞKUR’a bu fiyatlardan faturalamalıdır.

Ödemeler ve Başarı Taahhüdü

Katılımcı başına belirlenen eğitim bedelinden %10 teminat kesilir ve geri kalan tutar eğitim süresi kadar aya bölünerek aylık katılımcı başına hakediş bulunur. Eğitim boyunca aylık hakediş ödemeleri yapılır. Kalan %10 teminatın ödemesi, eğitimin bitiminden sonra 3 ay içinde sınavları geçip sertifikaları alan katılımcılar için yapılır. Sertifikasyon sınavlarını tamamlamayan katılımcılar için %10 teminatın ödemesi yapılmaz.

Eğitim Uygulama Esasları

1. Grup mevcudu azami 15 kişidir.
Her sınıfta 15 katılımcı, 1 eğitici bilgisayarı bulunmalıdır, bilgisayarların konfigürasyonları “vendor” tarafından tanımlı standartlara uymalıdır.
2. “vendor” onaylı eğitim kitabı ve eğitimin gerektirdiği kırtasiye malzemesi, CD, vb. ücretsiz olarak verilmelidir,
3. Günlük asgari 5, azami 8 saatlik, haftalık 40 saati aşmayan eğitim süresi uygulanmalıdır.
4. Eğitim hafta içi verilmeli, hafta sonu (Cumartesi ve Pazar) tatil olmalıdır.
5. “vendor”lar tarafından zaman zaman resmi eğitim programlarında değişikliklere gidildiği göz önünde bulundurularak, eğitim içerikleri tek tek belirlenmek yerine “vendor”un belirlediği ve bu proje kapsamında bildirdiği, güncelliğini takip edeceği eğitim programlarına uygunluğu aranmalıdır.
6. Katılımcı (kursiyer) İŞKUR akreditasyonuna sahip hizmet sağlayıcıya seçtiği eğitim programı için başvurduktan sonra en geç 4 hafta içinde eğitime alınmalıdır.

Denetleme

1. İŞKUR projesine özel bir komisyon tarafından aylık olarak projenin ilerleyişi ve işleyişin plana uygunluğu denetlenmelidir. Komisyon İŞKUR içinde veya İŞKUR, “vendor”lar ve bilgi ve iletişim teknolojileri STK’larının temsilcileriyle oluşturulabilir.
2. Hizmet sağlayıcılar “vendor”lar tarafından bu proje özelinde denetlenmelidir. Denetlemeler eğitimlerin kalitesini, işleyişini, eğitmenlerin uygunluğunu takip etmek amacı ile eğitimler başladıktan sonra periyodik ve rastgele olarak yapılmalıdır.

3. Sertifika sınavlarının uluslararası sağlayıcıları Prometric ve Vue firmalarından Türkiye’de sınav merkezlerinde denetimleri arttırmaları istenmeli, sertifikasyon sınavlarının güvenilirliği sağlanmalıdır.
4. İŞKUR denetlemenin daha doğru yapılabilmesi açısından eğitim sağlayıcılarından aldığı katılımcı listelerini “vendor” lar ile paylaşmalıdır.
5. Denetlemede olumsuz bulunan hizmet sağlayıcılar İŞKUR’dan aldıkları hakedişleri geri öderler ve sonraki dönemler için akreditasyonlarını yitirirler.

ÖNERİYİ DESTEKLEYEN SEKTÖR FİRMALARI LİSTESİ

- Adobe Systems İstanbul Yazılım Tic. Ltd. Şti.
- Cisco Systems İnternet Working İletişim Hizm. Ltd. Şti.
- Hewlett-Packard Bilgisayar Ve Ölçüm Sistemleri A.Ş.
- IBM Türk Ltd. Şti.
- Intel Mediterranean Trading Company
- Microsoft Bilgisayar Yazılım Hizm. Ltd. Şti.
- Oracle Bilgisayar Sistemleri Ltd. Şti.
- SAP Türkiye Yazılım Üretim Ve Ticaret A.Ş.

MAYIS 2013
TÜRKİYE BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ SEKTÖRÜNÜN
BÜYÜKLÜĞÜ 2012 YILINDA 78,24 MİLYAR TL'YE ULAŞTI

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü, 2012 yılında Türkiye büyümesinin üzerinde bir büyüme göstererek 21 milyarlık e-ticaret pazarı ile birlikte toplam 78,24 Milyar TL'ye ulaştı. Sektörün ihracatı ise 1,08 Milyar oldu.

Bilişim Sanayicileri Derneği'nin (TÜBİSAD), Türkiye'nin stratejik sektörü bilgi ve iletişim teknolojileri sektörüyle ilgili kamuoyuna güvenilir ve doğru sektörel bilgi sağlama misyonuyla geçen yıl başlattığı "**Bilgi ve İletişim Teknoloji Sektörü Pazar Verileri Projesi**"nin **2012 yılı** sonuçlarını, Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu (BTK) Başkanı Dr. Tayfun Acarer'in katılımı ile düzenlediği toplantıyla kamuoyu ile paylaştı.

TÜBİSAD Yönetim Kurulu üyelerinin de katılımı ile düzenlenen toplantının açılış konuşmasında Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Kemal Cılız, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektörünün istihdamın artmasına ve ülke ekonomisinin büyümesine olan katkısını vurgulayarak; "Türkiye'nin 2023 yılı hedeflerine erişmesinde katkı sağlayacak en önemli sektörlerden bir olan bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün 2011'e göre %18 büyümesi çok sevindirici bir haber. Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü ekonomide tüm sektörlerle dokunan bir çarpan etkisi ve verimlilik etkisine sahip. Bu etki ekonomik büyümenin ana dinamiklerinden birini oluşturuyor. 2012 yılındaki sektörel büyümenin iyi olmasına rağmen, 2023 hedeflerini yakalayabilmemiz için BİT sektörü harcamalarının GSYİH oranını %6,5'a yükseltmemiz gerekiyor, bu hedefe ulaşmak amacıyla büyümenin önümüzdeki senelerde de artarak devam etmesini ümit ediyoruz" dedi.

Bilgi ve iletişim teknolojileri ile yeni medya sektörüne ilişkin 2012 yılı verilerini paylaşan TÜBİSAD Bilgi Merkezi Komisyonu Başkanı Mustafa Çağan, 1200 firmanın bilgileriyle ve önemli paydaşlarla işbirliği yaparak oluşturulan çalışma için "Sektörün ve kamunun önemli bir ihtiyacını karşılayan değerli bir çalışmayı hep birlikte tamamladık. Raporlarımız artık önemli bir referans olarak kullanılıyor, bu işin sürdürülebilirliği için daha kapsamlı bir çalışma ile kurumsal hale getirmek üzere de çalışmalarımızı yürütüyoruz" dedi.

CİRO

Çağan'ın verdiği bilgilere göre, Türkiye bilişim sektörünün 2012 yılında büyüklükleri şu şekilde sıralandı:

2011 yılında 66,7 Milyar TL olarak açıklanan pazarın, e-ticaret hariç 48,3 milyar TL olan büyüklüğü 2012 yılında 57,24 milyar TL olarak gerçekleşti. 21 Milyar liraya ulaşan e-ticaret pazarını da buna eklediğimizde, 78.24 milyar dolarlık toplam büyüklüğe ulaşıldı.

Sektörün istihdamı da önemli ölçüde artarak 153 bin 849 oldu. TÜBİSAD "Atılım için Bilişim" raporunda belirtildiği gibi Sektörün bu hızda büyümesi durumunda 2023 yılına kadar 400 bin daha istihdam sağlaması bekleniyor.

En önemli gelişme ise ihracat alanında oldu. Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü ihracat rakamı bir milyarı TL'yi aştı. 2012 yılında Türkiye bilişim sektörünün toplam ihracatı **1,08 milyar TL** olarak gerçekleşti. Bu ihracat verisi bir önceki yıla göre %23 daha büyük bir rakamı ifade ediyor. Bilişim sektörü ulaştığı bu büyüklük ile milyar TL ihracat yapan öncelikli sektörler arasında yerini aldı.

BÜYÜME BEKLENTİSİ

Ankete katılan TÜBİSAD üyelerinin 2013 yılında sektörde %10 ile 12 arasında büyüme belediklerini ve büyümede özel sektör ve kamu yatırımlarının etkili olacağını ifade etti.

Çağan, TÜBİSAD'ın sektör verilerini düzenli olarak kamuoyu ile paylaşmaya devam edeceğini söyledi.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı Dr. Tayfun Acarer konuşmasında TÜBİSAD'ın bu çalışmasının kamuda önemli bir referans dokümanı olarak kullanıldığını ve sektördeki önemli bir ihtiyacı karşıladığını vurguladı.

MAYIS 2013
TÜBİSAD, GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI İŞBİRLİĞİ İLE
E-FATURA VE E-DEFTER SÜREÇLERİNİN
DİJİTAL ORTAMA TAŞINMASINA DESTEK OLUYOR

Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) dijital dönüşümün parçası olarak gördüğü e-fatura ve e-defter kapsamında çalışmalarını yoğunlaştırdı.

Gelir idaresi Başkanlığı (GİB) işbirliği ile düzenlenen seminerde, 2013 yılı eylül ayında e-faturaya geçme zorunluluğu olan şirketler, sistem entegrasyonu yapacak firmalar, mali müşavirler ve TÜBİSAD üyeleri, e- fatura ve e-defter konusunda bilgilendirildi. e-faturaya hızlı ve sorunsuz geçişin sağlanması için TÜBİSAD üyesi şirketler de ürün ve çözümler hazırlıyor....

Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) Başkanı Prof. Dr. Kemal Cılız, 2013 yılı Eylül ayından itibaren e-fatura ve 2014 yılı Eylül ayından itibaren de e-defter uygulamalarının hayata geçmesinin Türkiye’de iş süreçlerinin dijital ortama taşınmasında önemli birer adım olacağını belirterek, “Bu kapsamda TÜBİSAD çalışmalarını hızlandırdı, TÜBİSAD üyesi şirketler de geçişin sorunsuz olabilmesi için ürün ve çözümler üretiyor” dedi.

e-fatura konusundaki çalışmalar kapsamında TÜBİSAD, Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) işbirliği ile 17 Mayıs 2013 tarihinde, e-fatura ve e-defter uygulamaları hakkında üyeleri ve sektörü bilgilendirmek amacıyla bir seminer düzenledi. Seminere Gelir İdaresi Başkanlığı Daire Başkanı Sn. Uğur Doğan, Gelir İdaresi Başkanlığı Müdürü Sn. Yalçın Tercan ve Sn. Veli Doğanay ile Gelir İdaresi Başkanlığı Uzmanları Sn. Canan Bağrıyanık, Sn. Ebru Seyhan Akyol, Sn. Selma Çetin Çelik’in konuşmacı olarak yer aldı. Seminerde, e-fatura ve e-defter ile gerçekleşecek dijital dönüşüm, bulutlardaki şirketler, Dünyada ve Türkiye’de e-fatura servis sağlayıcıları ve uygulamaları, sektör için fırsatlar konu başlıkları hakkında bilgi verildi.

TÜBİSAD Başkanı Kemal Cılız konuşmasında; “Küresel ekonominin kurallarının hızla eski kuralların yerini aldığı, sınırların olmadığı bir dünyada yaşıyoruz. Bu ortamda şirketlerimizin rekabet güçlerini arttırabilmeleri ve dünya şirketleri ile iş yapabilmeleri için bir yandan iş yapış biçimlerini değiştirmeleri, bir yandan da uluslararası muhasebe standartlarına uygun hareket etmeleri gerekiyor.

E-fatura ve e-defter uygulamaları, Türkiye’nin ve Türk şirketlerinin Dünya ekonomisi ile entegre olması için atılması gereken adımlardan birisidir ve bu uygulamaları Yeni Türk Ticaret Kanunu kapsamında şeffaflığı artıracak diğer uygulamalar izleyecektir” dedi.

Yeni Ticaret Kanunu çerçevesinde hayata geçecek e-fatura ve e-defter uygulamaları şirketlere başta işgücü ve zaman olmak üzere kâğıt, baskı, arşivleme ve defter tasdiki gibi birçok alanda tasarruf olanağı sağlıyor. Bunun yanı sıra e-fatura ve e-defter, firmalara hem yönetsel hem denetimle ilgili iş ve raporlama süreçlerinde uluslararası geçerliliğe sahip olanaklar sunuyor.

Şirketlerin fatura ve defter uygulamalarını tamamen elektronik ortama geçiren yeni süreç çerçevesinde bir dizi de yaptırım getiriliyor. e-fatura ve e-deftere geçişi hızlandırma amacı taşıyan düzenlemeler şöyle sıralanıyor:

- Elektronik fatura uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilen mükellefler elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olan diğer mükelleflere kâğıt ortamında fatura düzenleyemiyor, düzenlemeleri halinde kâğıt ortamında düzenlenen bu faturalar hiç düzenlenmemiş sayılıyor
- Elektronik fatura uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilen mükelleflerin elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olan diğer mükellefler tarafından gönderilen elektronik faturaları almaları zorunlu tutuluyor. Bu zorunluluğa uymayan mükellefler hakkında Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerinde belirtilen fatura almayan mükelleflere tatbik olunan cezai hükümler uygulanıyor
- Elektronik defter tutma zorunluluğu getirilen mükellefler kâğıt ortamında defter tutamıyor. Bu mükellefler kâğıt ortamında defter tutmaları halinde hiç defter tutmamış sayılıyor ve ağır cezalar gündeme geliyor.

Prof. Dr. Kemal Cılız Avrupa genelinde, yalnızca kurumlar arası faturalama sürecinin elektronik ortama aktarılması neticesinde 200 milyar Euro'nun üzerinde bir tasarruf sağlandığını vurgulayarak, "Bu uygulamaların potansiyel olarak karbondioksit emisyonlarında 3 milyon ton azalış yaratacağı öngörülmektedir" dedi. TÜBİSAD'ın temsilcisi olduğu bilişim sektörünün de "e-fatura ve e-defter"i destekleyecek çözüm ve ürünler geliştirdiğini, kâğıt ortamından elektronik ortama geçişte yaşanacak sorunların en alt düzeye indirilmesi ve verimliliğin en üst düzeye çıkartılması için TÜBİSAD üyesi şirket ve kuruluşların hazırlıklarını sürdürdüğünü de söyledi.

ŞUBAT 2013
AB MÜKTESEBATINA UYUM ÇERÇEVESİNDE
ELEKTRONİK ATIKLARIN
GERİ DÖNÜŞÜM HİZMETLERİNİ TÜBİSAD ÜSTLENECEK

Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) Başkanı Kemal Cılız, Yetkilendirilmiş Kuruluş aracılığıyla AEEE yükümlülüklerini yerine getirmek isteyen tüm şirket ve sektörler için açık bir şekilde hizmetlerini sunmaya hazır olduğunu söyledi.

Türkiye bilişim sektöründe %95'in üzerinde bir paya sahip olan, 200'e yakın üyesi bulunan Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde elektrikli ve elektronik eşyaların toplama ve bertarafı alanında "Yetkilendirilmiş Kuruluş" olmak amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na başvurma kararı aldı. **Türkiye'de 539 bin ton e-atık ortaya çıktığı bunun da ekonomik değerinin yaklaşık 40 milyon TL'ye denk geldiği göz önüne alındığında, TÜBİSAD elektronik atık geri dönüşüm ekonomisini yürütme konusunda öncü olacak.**

"AEEE Yönetmeliği" üreticilere (İthalatçılar da dahil) **pazar payları oranında piyasadaki eski ürünleri toplama, geri dönüştürme ve geri kazandırma zorunluluğu getiriyor.** Şirketlere verilen bu görev, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilen bir kuruluş aracılığıyla yerine getirilebiliyor. Yetkilendirilmiş kuruluşlar, ilgili şirketlerin üye oldukları dernekler tarafından kurulup çalıştırılabilir.

Yönetmeliğe göre üretici yükümlülüğü çerçevesinde, 2013 yılında kişi başı 0.3 kg'dan başlayıp kademeli olarak 2018 yılında kişi başı 4 kg AEEE toplanması ve geri dönüştürülmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda, ülkemizde 2013 sonunda yaklaşık 22.500 ton, nüfus artışı da göz önünde bulundurularak 2018 yılında yaklaşık 320 bin ton AEEE toplanması ve geri dönüştürülmesi hedefleniyor.

Kullanılmış elektrikli ve elektronik eşyaların, kâr amacı gütmeyen, tüzel kişilikleri olan Yetkilendirilmiş Kuruluşlar tarafından toplanıp bilimsel yöntemlerle dönüştürülmesiyle çevrenin korunması anlamında önemli bir adım atılacağını vurgulayan TÜBİSAD Başkanı Cılız, bu yolla geri dönüşüm ekonomisine ve istihdama da önemli bir katkı sağlanacağını vurguladı.

TÜBİSAD Başkanı ayrıca "Bilgi, iletişim ve yeni medya sektörlerinin temsilcisi TÜBİSAD, Yetkilendirilmiş Kuruluşu aracılığıyla, AEEE yükümlülüklerini optimum maliyetler ve yüksek standartlarda yerine getirmek isteyen tüm şirket ve sektörler için açık bir şekilde hizmetlerini sunmaya hazırdır, bu konuda üye şirketlerimizin tam desteği vardır" dedi.

OCAK 2013 BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ SEKTÖRÜ 2012-2013 YILI TÜBİSAD DEĞERLENDİRMESİ

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü bu yıl dijitalleşmenin her alanda etkinliğinin artması ile dönüşmeye ve gelişmeye devam etti. Dünya genelindeki trendler ve gelişmeler, Türk BİT pazarında da etkisini gösterdi. Yazılım ve hizmetler tarafındaki büyüme sürerken, danışmanlık hizmetlerinin gelişimi de tetiklendi. Dış kaynak hizmetlerine olan talebin artma eğilimi bu yıl da devam ederek, bu durum, yönetilen hizmetlere olan talebi de güçlendirdi.

Bulut bilişim, hem kamu hem de özel sektördeki payını artırırken, bulutun, şirketlerin yıllık BT bütçelerini düşüreceği yönünde tartışmalar başladı. Mobil cihazlar çok amaçlı cihazlar haline gelme iddiasını ağır rekabet koşulları içerisinde sürdürdü. Mobil tarafın yarattığı rüzgar ise sektörümüze, yeni çözüm ve ürünler kazandırdı. Sosyal medya ise ortaya çıkardığı bilginin işlenmesi sonucu CRM tarafında oluşturduğu yeni kaynağın değerlendirilmesine paralel olarak sektörümüze de yeni iş modelleri, yeni ürün ve hizmetler kazandırdı. Bu hızlı değişimin getirdiği rekabet içinde sektörümüzde yaşanan hareketliliğe de işaret etmek lazım. Bu yıl da büyük teknoloji şirketleri; teknoloji geçiş sürecinde geride kalmamak, yeni teknolojileri hızla bünyelerine dahil etmek, büyümek ve pazara yeni ürünler sunmak üzere şirket birleşmeleri ya da satın almaları gibi önemli atılımlarda bulundu.

Günümüzde verileri saklamak, istenilen veriye hızla ulaşmak ve veriler arasında iş değeri yaratan analizler yapabilmek şirketlerin en çok ihtiyaç duyduğu teknolojik çözümler arasında yer alıyor. Bu nedenle "Big Data" bu yıl sektörümüzü en çok meşgul eden konular arasına girmeyi başardı. Şirketlere hızla büyüyen veriyi düşük maliyetlerle saklama avantajı da sunan "Big Data"nın, 2013 yılında da konuşulmaya devam edeceğini düşünüyoruz.

2012 yılı 2011 yılına oranla daha durgun geçti. Bu yıl Avrupa'da etkisi devam eden ekonomik kriz, Türkiye'de de şirketlerin bütçeleri konusunda daha temkinli davranmalarına neden oldu ve 2012 için yılın başında yapılan büyüme tahminleri yılın ortasında aşağıya doğru revize edildi.

TÜBİSAD Bilgi merkezi çalışması raporuna göre; **2011 sonu itibariyle bilişim sektörü verileri donanım, yazılım ve hizmet, elektronik haberleşme, e-ticaret, savunma sanayii, çağrı merkezi, mobil cihazlar dahil olmak üzere toplam pazar büyüklüğü 66,7 milyar TL oldu.**

TÜBİSAD'ın yaptığı araştırmada sevindirici bir haber olarak yazılım ve servislerde bir artış gözüküyor. Araştırmamızın sonuçlarına göre, Donanım Pazarı 8,9 Milyar TL Yazılım ve Hizmet Pazarı da 4,2 Milyar TL büyüklüğe ulaşmış durumda.

Burada özellikle üstünde durmak istediğimiz bir konuda aslında resmi kaynaklarda bile 8 milyon gibi gözükken bilişim yani yazılım ve servis ihracatının araştırmamızın sonucunda 732,5 milyon TL olarak gerçekleştiği...

Bu ihracatın 455,9 milyon TL'si yazılımda, 117,6 milyon TL'si donanımda, 159 milyon TL'si ise savunma sanayiinde gerçekleşti. Bu veriler, Türkiye bilişim sektörünün ihracatta önemli bir payı olduğunu gösteriyor.

Uluslararası pazar araştırma şirketlerinin yaptıkları çalışmalara göre 2012 büyüme oranları; , BT hizmetler pazarında yüzde 11,3, donanım da yüzde 8,7, yazılımın ve toplam pazarın yüzde 9,1 büyüme olduğu söyleniyor.

2012 yılında pazarın %6 büyümüş olduğunu düşünüyoruz ancak net rakamları Nisan ayı sonunda bitecek raporumuz ile açıklayacağız.

BT sektörünün 2013 yılında en fazla büyümenin yüzde 10 ile hizmetler pazarında gerçekleşmesini bekliyoruz. Sektörün toplam büyümesinin 2013 yılında % 10 civarında olacağını öngörüyoruz.

Hizmetler tarafında yaşanan büyüme ivmesinin 2013 yılında da artarak devam edeceği görüşündeyiz. Bölgesel oyuncu olma yolunda ilerleyen sektörümüzün önde gelen şirketleri; danışmanlık, yazılım ve ürün bazında özellikle internet ve mobil teknoloji alanlarında inovasyonları ile ürün geliştirmeyi daha üst seviyeye çıkartarak bölgede güç kazanmaya devam edeceklerdir.

Bulut bilişim, mobil teknolojiler daha fazla şirketin BT bütçesi içinde yer alırken, bulut bilişim ve akıllı bilişim, teknoloji pazarının da büyümesini sağlayacak, teknoloji geçişleri, BT danışmanlık servislerine talebi artıracaktır. Buna paralel olarak Telekom şirketleri, servislerini çeşitlendirecek şirketler satın almayı sürdürecektir. Mobil ödeme sistemleri alanında da yoğun bir hareketlilik yaşanacaktır. Yaşanan tüm bu gelişmeler ve güç dengesindeki değişimler ise ya yeni ortaklıklar, satın almalarla neticelenecek ya da maalesef fırsatları değerlendiremeyen ve değişime ayak uyduramayan şirketlerin rekabet yarışından kopmalarına neden olacaktır.

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun 2013 yılında sektörümüzün büyümesine pozitif bir ivme kazandıracağı görüşündeyiz.

2012 yılında sektördeki gelişmeler

Yeni Türk Ticaret Kanunu şirketlere; internet sitesi zorunluluğu, kayıtlı elektronik posta sistemi, güvenli elektronik imza, elektronik ortamda yönetim kurulu ve genel kurul gerçekleştirme, ticaret sicil kayıtlarının elektronik ortamda tutulması, defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması gibi konuları artık şart koşuyor. Bunlar arasında, özellikle sektörümüzü ilgilendiren en önemli maddelerden biri, kayıtlı elektronik posta sistemini düzenleyen 'Beyanlar, belgeler ve senetler' başlıklı olanıdır. Bu nedenle şirketlerin bu konularda yükümlülüklerini yerine getirmeleri için BİT sektörüne daha fazla ihtiyaçları olacak. Kanun bilgi ve iletişim teknolojilerinin ticaret yaşamında kullanılmasını teşvik açısından önemli olduğu gibi yeni istihdam kapıları da açacaktır. Bu konunun sektörümüze etkisini 2013 yılında daha net göreceğiz.

12 Eylül 2012’de yayımlanan “Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesi”ne ilişkin yönetmelik de; Ar-Ge faaliyetlerini destekleyerek sektöre ilişkin önemli teknolojik yenilik içeren projelerin ortaya çıkmasını ve sektörümüzdeki yerli tasarım ve üretimin artmasını sağlayacak; bu da, sektörümüzün uluslararası rekabet yeteneğini ve ihracat kapasitesini artıracaktır. Bu yönetmeliğin sektöre etkisini de 2013 yılında daha net gözlemleyeceğiz.

BDDK tarafından, bankaların destek hizmeti almalarına ilişkin Kasım 2011’de yayımlanan yönetmelik gereği destek hizmeti veren firmalar, belirlenen kriterlere uygunluğu açısından bankaların iç denetim ekipleri ve BDDK bağımsız denetçileri tarafından denetlenmeye ve gerekli kriterleri sağlamayan firmalar bankalara hizmet vermesi daha zor hale gelecek. Yapılan bu düzenlemelerle sektörümüzde hizmet veren nitelikli firmalar öne çıkmaya ve/veya belirli kriterlere uyum sağlama adına gereken tedbirleri ve iyileştirmeleri gerçekleştirmeye başlamıştır. Bu da sektörümüzdeki hizmetin kalitesini artırmaktadır. Uzun vadede ise bankaların teknoloji hizmeti temininde daha çok dış kaynağı tercih edeceğini öngörmek olasıdır.

BTK tarafından yapılan düzenlemeler ve paydaşlardan görüş alımları ile şeffaflık sağlanmaya çalışılmış olması olumlu bir gelişme olarak yorumlanmaktadır. Buna karşın, Bilişim Sektörünün önünü açmak ve diğer sektörler üzerindeki çarpan etkisini arttırmak için yapılanlar şeffaflığı arttırmaktan ziyade belirsizliğin artmasına neden olmuştur

Fırsatların Arttırılması ve Teknolojinin İyileştirilmesi Hareketi (FATİH) Projesi ile yeni eğitim-öğretim yılında dağıtılacağı bildirilen 40 bin tablet bilgisayarlarla öğrencilerin özellikle sayısal dersleri daha rahat anlamaları amaçlandı. Projesinin geçen eğitim-öğretim yılında başlatılan pilot uygulamasında, Türkiye genelinde 17 ildeki 52 okulda öğretmen, öğrenci ve idarecilere olmak üzere toplam 12 bin 800 tablet bilgisayar ve 500 akıllı tahta dağıtıldı. Fatih Projesi’nin ikinci aşaması olarak 2012 yılı içerisinde 40 bin civarında tablet alınması ve pilot uygulamanın yaygınlaştırılması hedefleniyor. Fatih Projesi, ölçek ve kapsam itibarıyla dünyanın en büyük e-dönüşüm ve eğitim projesi olma özelliğini taşıyor.

Sektörün gelişimi için öneriler ...

Son 50 yıla baktığımızda Türkiye'nin büyüme hızının ortalama %4,5 olduğunu gördük. 2023 hedeflerini yakalayabilmesi için ise yıllık %8,5 büyüme gerçekleştirmesi gerekiyor. Bu büyümeyi sağlamak için bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü, büyüme stratejisinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmeli.

Eylül ayında kamuoyu ile paylaştığımız Atılım için Bilişim Raporu’nda bugünkü veriler ve hedefleri göz önünde bulundurarak üç senaryo ortaya koyduk. Türkiye'nin 2023 yılı hedeflerine ulaşmasını sağlayacak büyüme senaryosunu "Atılım Senaryosu" olarak adlandırıyoruz. Bu senaryoya göre Türkiye'nin yıllık büyüme hedefi %8,5. Türkiye'nin üretim ve ihracat yapısının bugünkü durumuyla bu hedefe ulaşmak imkansız. Bu yapıyı değiştirmek için BİTS yatırımlarının GSYİH oranını artırması şart. Çünkü dünyada yapılan araştırmalar BİTS sermayesindeki 1 birimlik artış ekonomik büyümeyi 1,5 birim, kişi başı geliri 1,8 birim artırıyor. Atılım senaryomuzdaki BİTS harcamalarının GSYİH oranını %6,5 'a yükseltebilirsek ancak Türkiye 2023 hedeflerini yakalayabilir.

Bu atılım gerçekleştiğinde katma değerli hizmetler olarak nitelendirdiğimiz bilgi teknolojilerinin bugün %30 olan payı 2023 de %46 olacak, çalışan sayısı 130 binlerden 400 binlere ihracatı ise 40 milyar dolara ulaşacak. Yani Türkiye bambaşka bir Türkiye olacak.

Atılım senaryosunda tanımlanan büyüme politikasının gerçekleşmesi için sektöre dönük bütüncül, sistemli, sürekli ve tüm toplum tarafından benimsenen bir politika ile desteklenmesi gerektiğinin altını çiziyoruz. Türkiye'nin 2023 yılında en büyük 10 ülke arasında yer alması için önerdiğimiz politika adımları şöyle;

- BİTS stratejisi, büyüme stratejisinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmelidir
- Sektöre yönelik güçlü yasal alt yapı oluşturulmalıdır
- BİTS'e dayalı istihdam yaratılmasına dönük eğitim politikası geliştirilmelidir
- Küresel rekabetçi BİTS için hizmet ve yazılım ihracatı desteklenmelidir
- Rekabetçi, yaygın ve ucuz iletişim altyapı ve hizmetleri sağlanmalıdır
- BİTS'in iş dünyasına nüfuzu artırılmalıdır
- Ar-Ge ve yenilikçilik desteklenmelidir
- Girişimci kültürün güçlendirilebilmesi için girişim sermayesinin oluşumu hızlandırılmalıdır
- BİTS'ten alınan vergiler büyümeyi teşvik edecek, derinleşmeyi sağlayacak ve ihracatı güçlendirecek şekilde değiştirilmeli ve vergi yükü azaltılmalıdır.
- Hizmet ve altyapılarda etkin rekabet ortamı tesis edilmeli ve yeni teknolojilere dayalı BİTS altyapılarının kurulması için uygun ortam yaratılmalıdır.

Bildiğiniz gibi, Türkiye'de hizmetler sektörü içerisinde bilişim teknolojilerinin aldığı pay dünya ortalamasının çok altında rakamlara tekabül ediyor. Gelişmiş ülkelerde yazılım ve hizmet pazarı donanımın minimum iki katı büyüklüğünde. Gelişmekte olan ülkelerde eşit bir dağılım söz konusu iken Türkiye'de yazılım ve hizmetlerin payı yüzde 20'nin bile altında kalmıştır.

Dünyada olduğu gibi bütçeye hizmetler tarafında daha fazla pay ayrıldığı noktada kurumların teknolojiye daha etkin şekilde faydalanma olanağı bulacaklarını ve BT için harcanan her kuruşun şirkete rekabet avantajı ve sağlıklı ve sürdürülebilir bir büyüme ivmesi olarak geri döneceği görüşümüzü bu vesile ile tekrar etmek isteriz.

Türkiye bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünün gelişimi adına değinmek istediğimiz bir diğer konu ise KDV oranıdır. Bilindiği gibi sektörümüz teknolojiyi hizmet olarak sunma eksenine kaymaktadır. Bu doğrultuda, başta finans sektörü olmak üzere farklı sektörlerdeki şirketler BT'yi bir hizmet olarak satın almak istediği zaman yüzde 18 KDV ödemek zorunda kalmaktadır. KDV'nin doğrudan maliyet görüldüğü Finans kuruluşlarına BT'yi hizmet olarak verebilmenin yolu, ancak ve ancak KDV yükünün ortadan kaldırılmasıyla mümkün olabilecektir. Aksi takdirde, bugün olduğu gibi KDV dezavantajından dolayı kendi bünyelerinde IT orduları tutan finans kuruluşlarına bu hizmeti verebilme yolunda, KDV, engel teşkil etmektedir ve bu çarpıklık ortadan kaldırılmalıdır. IT hizmetlerinden alınacak KDV oranının yüzde 1'e düşürülmesi servis sektörünün sağlıklı büyümesi için önerimizi hükümetin öncelikli olarak ele alması gereken bir konu olduğu görüşündeyiz.

Hükümetin BT sektörünün gelişimini destekleyici paketleri ve kamunun farklı içerik ve kapsamlardaki BT projelerini uygulamaya geçirmesi sektörümüz adına önem taşıyan bir diğer konudur.

EYLÜL 2012

TÜBİSAD, TÜRKİYE’NİN 2023 HEDEFLERİNE ULAŞIMINA YÖNELİK ATILIM İÇİN BİLİŞİM RAPORUNU YAYINLADI

TÜBİSAD’ın, açıkladığı "Atılım İçin Bilişim" Raporu, Türkiye’nin **2023’de Dünya’nın en büyük 10 ekonomisi arasına girme hedefini** tutturabilmesinin bilgi ve iletişim teknolojileri sektörüne (BİTS) gereken önemin verilmesi ile mümkün olduğunu belirterek, politika önerilerini ortaya koyuyor.

Bilişim Sanayicileri Derneği’nin (TÜBİSAD), Prof. Dr. Erol Taymaz, Yrd. Doç. Dr. Ümit İzmen, Yard. Doç. Dr. Yeşim Üçdoğruk, Doç. Dr. Yılmaz Kılıçaslan ve Devrim Sönmez’in katkılarıyla hazırladığı “**Atılım İçin Bilişim: Türkiye Ekonomisi için Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü**” raporu bilgi ve iletişim teknolojilerinin Türkiye ekonomisindeki yerini, ekonomik ve sosyal gelişmeye katkılarının altını çiziyor.

Raporda; Türkiye'nin geçmiş 50 yılda %4,5, 2001-2007 yılları arasında %6,5 büyüdüğü, 2023 hedeflerini yakalayabilmesi için de yıllık %8,5 büyüme gerçekleştirmesi gerektiği vurgulanarak, bu büyümeyi sağlamak için bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün büyüme stratejisinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmesi gerektiği belirtiliyor.

Raporun kamuoyuna duyurulması amacıyla yapılan toplantıda konuşma yapan TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Kemal Ciliz, rekabet gücünün üstünlüğünün katma değeri yüksek ürün ve hizmet üretmeye bağlı olduğuna dikkat çekerek günümüz dünyasında ekonomiyi ileri teknolojinin sürüklediğini belirterek, Dünya ticaretinde BİTS’in payının %14, Türkiye’de bu oranın %3 olduğunu açıkladı.

BİTS dünya genelinde hızla büyüyor ve istihdam yaratıyor...

Raporda ayrıca, Türkiye’de BİTS’in yerinin önemi ile doğru orantılı olmadığı ortaya konuluyor. BİTS harcamalarının GSYİH’ye oranı Singapur, Güney Kore gibi ülkelerde %8’in üzerindeyken, bu oran Türkiye’de %4,5 olarak belirtiliyor. Türkiye’deki BİT sektörü harcamalarının %75’inin iletişim teknolojileri olduğu düşünülürse katma değerli alanlar için (Hizmet ve yazılım) için bu oran %1,2’lere kadar düşüyor. BİTS’in Türkiye’de özel sektör içerisindeki payının oldukça düşük olması, sektörün gelişmesini sağlayacak politikaları daha da önemli kılıyor.

Diğer birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de üretkenliğin BİTS’te daha yüksek olduğu, Türkiye’de BİTS üretkenliğinin, toplam özel sektör üretkenliğinin dört katı olduğu vurgulandığı raporda, Türkiye’de BİTS için geliştirilecek yol haritasında hizmet ithalat ve ihracatının önemli rol oynayacağı belirtiliyor.

Atılım senaryosunda tanımlanan büyüme politikasının gerçekleşmesi için sektöre dönük bütüncül, sistemli, sürekli ve tüm toplum tarafından benimsenen bir politika ile desteklenmesi gerektiğinin altı çizilerek; Türkiye’nin 2023 yılında en büyük 10 ülke arasında yer alması için gereken politika adımları şöyle sıralanıyor:

- BİTS stratejisi, büyüme stratejisinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmelidir
- Sektöre yönelik güçlü yasal alt yapı oluşturulmalıdır
- BİTS'e dayalı istihdam yaratılmasına dönük eğitim politikası geliştirilmelidir
- Küresel rekabetçi BİTS için hizmet ve yazılım ihracatı desteklenmelidir
- Rekabetçi, yaygın ve ucuz iletişim altyapı ve hizmetleri sağlanmalıdır
- BİTS'in iş dünyasına nüfuzu artırılmalıdır
- Ar-Ge ve yenilikçilik desteklenmelidir
- Girişimci kültürün güçlendirilebilmesi için girişim sermayesinin oluşumu hızlandırılmalıdır
- BİTS'ten alınan vergiler büyümeyi teşvik edecek, derinleşmeyi sağlayacak ve ihracatı güçlendirecek şekilde değiştirilmeli ve vergi yükü azaltılmalıdır.
- Hizmet ve altyapılarda etkin rekabet ortamı tesis edilmeli ve yeni teknolojilere dayalı BİTS altyapılarının kurulması için uygun ortam yaratılmalıdır.

OCAK 2011
YENİ TÜRK TİCARET KANUNU DİJİTAL TÜRKİYE’NİN
OLUŞUMUNA YÖNELİK İÇİN ÖNEMLİ BİR DÖNÜM NOKTASIDIR

Yeni Ticaret Kanunu, partilerin uzlaşısıyla hızla kanunlaşması Türkiye Bilişim Sektörü açısından memnuniyetle karşılandı. Kanun’un Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektöründe ilk dönemde büyümeye yüzde 25’e yakın oranda katkıları olabileceğine belirten TÜBİSAD (Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği), daha önemlisi iş süreçlerinin dijital ortama taşınmasını destekleyerek başta KOBİ’ler olmak üzere tüm şirketlerin rekabet güçlerinin artması açısından çok somut bir adım olduğunu vurguladı. TÜBİSAD, kanunun yasallaşması nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne, tüm siyasi partilere ve yasanın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür etti. TÜBİSAD’ın konuyla ilgili değerlendirmeleri şöyle:

TÜBİSAD olarak, Kamu Yönetimi ve Ticaret işlemlerinde ekonomik gelişmelere uygun ve teknolojiyi teşvik eden Yeni Ticaret Kanunu’nun yasalaşmasından büyük bir mutluluk duyuyoruz. TÜBİSAD olarak öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne, tüm siyasi partilerimize ve yasanın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz.

Türkiye’de iş yapma şeklini baştan inşa edecek olan Yeni Ticaret Kanunu, Bilişim Sektörü’nün yanı sıra iş hayatına getirdiği yeniliklerle pek çok değişikliği de beraberinde getiriyor. Tüm ticari işlemlerin dijital ortamda yapılmasına olanak sağlayan kanun, e-devlet, e-toplum hedeflerine büyük katkılar yaparak Bilişim Sektörü’nün büyümesi açısından atılmış en somut adımdır. Yeni Türkiye Ticaret Kanunu gelecekte Dijital Türkiye’nin oluşturulması için çok önemli bir dönüm noktasıdır.

Bilgi açısından en zengin olduğumuz bir dönemde küresel ekonominin ani değişimlere açık olduğu ve sınırlarının olmadığı bir dünyada yaşıyoruz. Türkiye’nin ve Türk şirketlerinin Dünya ekonomisi ile entegre olması, piyasalarda güvenilir bir aktör olması için şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri üzerine kurulu olan yeni Türk Ticaret Kanunu’nun yasalaşmasıyla toplumun tüm paydaşlarının bilgiye erişebilirliği ve çıkarlarının korunması da sağlanacaktır.

Yeni Türk Ticaret Kanununun, iş hayatının gerekleri dikkate alınarak, yönetim kurullarının, genel kurulların elektronik ortamda yapılmasına imkan tanınması, her sermaye ortaklığı açısından, şeffaflık başlığı altında web sitesi kurma zorunluluğu getirmesi, teşebbüslerin yazışma, ihbar, ihtar, fatura, teyit mektubu gibi yazışmalarını elektronik yolla yapmalarını sağlaması, Bilişim Sektörünün gelişimi ve Dijital Türkiye dönüşümü açısından reform niteliğindedir.

Tüm bunlar yeni Türk Ticaret Kanunu’nun getirdiği önemli değişikliklerden sadece birkaçıdır. TÜBİSAD şirketlerin, iş süreçlerini elektronik ortama taşımalarının verimlilik, sürdürülebilir büyüme ve rekabetçi şirketler yaratma açısından büyük önem taşıdığını düşünmektedir. Bu çerçevede, TÜBİSAD, yeni Ticaret Kanunu’nun ilk dönemde, Türkiye Bilişim Sektörü’nün büyümesine yüzde 25’e varan oranlarda katkı yapmasını bekliyor. Daha önemlisi, Yeni Ticaret Kanunu, iş süreçlerinin elektronik ortama taşınmasını destekleyerek başta KOBİ’ler

olmak üzere tüm şirketlerin rekabet güçlerinin artmasına, dolayısıyla Türkiye ekonomisine önemli katkılar sağlayacaktır. TÜBİSAD'ın geçtiğimiz yıl hayata geçirdiği ve Türkiye'de KOBİ'lerin Bilgi Teknolojileri kullanımlarını artırmak üzere yola çıktığı Gelecek İçin Bilişim KOBİ e-Dönüşüm araştırması sonuçları da bize önemli ipuçları vermektedir:

-Türkiye genelinde KOBİ'lerin yüzde 59'unun kullandıkları bir e-posta adresi yok

-KOBİ'lerin yüzde 68'i e-ticaret yapmayı planlamıyor...

-KOBİ'lerin Yüzde 75'inin ise web sitesi yok...

-KOBİ'lerde ihtiyaca rağmen teknolojiyi kullanmayı bilmeyenlerin oran yüzde 30 Bugün istihdamın yüzde 77'sini yaratan KOBİ'lerin katma değere katkısı yüzde 29 düzeyinde kalmaktadır. Yukarıdaki tablo da KOBİ'lerin Bilişimi, Dijital teknolojileri kullanmamasının bunda büyük role sahip olduğu görülmektedir. Yeni Ticaret Kanunu ile birlikte doğru yönlendirme ve danışmanlık desteklerinin gerçekleştirilmesi halinde, KOBİ'lerin iş yapışı yeniden biçimlenecek; verimlilik ve büyümelerine katkı sağlanacaktır.

EKİM 2010

E-DEVLET HİZMETLERİNİN YAYGINLAŞTIRILMASINA YÖNELİK “TORBA KANUN TASARISI” BU DÖNEM YASALAŞMALIDIR!

TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı Gürsoy, Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne (TBMM) yeni yasama döneminde başarılar diledi ve Türkiye ekonomisine, bilişim sektörüne katkılarının yanı sıra devletin her alandaki çalışmalarına da büyük kolaylıklar getirecek, “E-devlet” hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik düzenlemeleri içeren, kamuoyunda “Torba Kanun” olarak bilinen, geniş tanımıyla “Kamu Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın Meclis’te görüşülerek yasalaşması talebinde bulundu.

TBMM’yi yeni yasama döneminde önemli görevlerin beklediğini belirten TÜBİSAD Başkanı Turgut Gürsoy, ülkemizin ekonomik performansının artırılmasına katkıda bulunacak, Türkiye’yi geleceğe taşıyacak çok sayıda yasa önerisinin Meclisin gündeminde olduğunu vurgulayan açıklamasında şunları söyledi:

“Yeni yasama döneminde TBMM’ye çalışmalarında başarılar diliyoruz. Ülkemiz için stratejik öneme sahip olan Bilgi ve İletişim teknolojileri (BİT) sektörlerine ilişkin hazırlanan yasa tasarıları için görüşlerimize ihtiyaç duyulduğunda, geçmişte olduğu gibi her zaman Meclisimizin çalışmalarına destek vermeye hazırız. Bu yeni dönemde Meclisten sektör olarak önemli beklentilerimiz var.”

Gürsoy, halen TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu’nda bulunan ve geniş adıyla “Kamu Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” olarak bilinen, kamuoyunda “Torba Kanun Tasarısı” olarak adlandırılan Kanun Tasarısı’na ilişkin olarak da, “Bu kanun Türkiye’de E-devlete hayat verecek, Türkiye’yi bir üst lige taşıyacaktır” değerlendirmesini yaparken şunları söyledi:

“Türkiye, E-Devlet ve E-dönüşüm konusunda Avrupa Birliği (AB) ortalamasının oldukça gerisindedir. ‘Torba Kanun’ olarak nitelediğimiz ve halen TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu’nda’nda bekleyen bu yeni yasa ile E-Devlet projelerini çok hızlı hayata geçirme ve aradaki farkı kapatma ve hatta girişimci ve iyi eğitilmiş, genç nüfus avantajlarını kullanarak, 2023’te Avrupa’nın bir adım önüne geçme olanağı doğacaktır. Meclisten, bu kanunu en kısa sürede yasalaştırarak Türkiye’nin ekonomik alandaki ivmesine de katkı yapacağını düşündüğümüz bu önemli adımı atmasını istiyoruz.

Yeni tasarının yasalaşması ile ıslak imza yerine geçecek elektronik imza alt yapısını kullanan pek çok proje hayata geçecek; mahkemelerde dava açmaktan, pasaport alımına kadar pek çok resmi işlem tamamen elektronik ortamda yapılacak ve belgeler elektronik ortamda saklanacak; böylece devlet hizmetlerindeki verim de artacaktır.”

TBMM, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu’nda bulunan ve kamuoyunda “Torba Kanun Tasarısı” olarak bilinen tasarı, E-devlet konusunda önemli düzenlemeleri içeriyor. Pek çok konuda da yasal alt yapıyı hazırlıyor. Tasarısı’nın kapsadığı başlıkları ve getirdiklerini şöyle sıralamak mümkün:

YARGIDA İŞ YÜKÜ HAFİFLEYECEK: Elektronik imzalı olarak dava açılması, dava ve takip süreçleriyle ilgili her türlü işlemin elektronik ortamda yürütülebilmesi, dava ve takiplerle ilgili harç ödenmesi ve dava dosyalarının elektronik ortamdan takibine imkan verilmesi de dahil olmak üzere, adliyelerde gerçekleştirilebilecek her türlü dava ve usul işleminin gerçekleştirilmesi ve Ulusal Yargı Ağı Projesi'nin daha etkin çalışabilmesi için gerekli olan uygulamaların hayata geçirilmesi.

NOTERLER DİJİTALLEŞECEK: Noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması, elektronik ortamda yeni noterlik hizmetlerinin tanımlanması imkanının getirilmesi.

SAĞLIKTA KAYITLAR GÜVENLİ ORTAMDA SAKLANACAK: Sağlık hizmetleri verilen hastaların kayıtlarının işlenmesi zorunlu olan "protokol defterinin" elektronik ortamda, elektronik imzalı olarak tutulabilmesine imkan sağlanacak. Elektronik sağlık uygulamalarında bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunması ilkelerinin uygulanması için gerekli önlemlerin alınmasının zorunlu hale getirilmesi.

PASAPORT BAŞVURULARINDA ELEKTRONİK İMZA KULLANILABİLECEK: Vize başvurularının ve pasaport başvurularının (uzatmalarının) elektronik ortamdan elektronik imza kullanılarak yapılabilmesine imkan tanınması.

TİCARET SİCİL KAYITLARI İNTERNETE TAŞINACAK: Ticaret sicil kayıtlarının elektronik ortamda tutulması ve ticaret siciline elektronik ortamda başvurulabilmesine imkan sağlanması.

ARAÇ KAYITLARINDA SÜREÇ KISALACAK: Araç kayıt ve tescillerinin, araçlar üzerindeki her türlü hukuki (rehin, haciz v.b.) ve teknik işleme ilişkin başvuruların ve kayıtların elektronik ortamdan yapılabilmesi.

ELEKTRONİK DİLEKÇE VERİLEBİLECEK: Elektronik imza veya belirlenecek başka bir kimlik kanıtlama yöntemi ile dilekçe hakkının kullanılması.

GAYRİMENKULDE TÜM KAYITLAR İNTERNETE TAŞINACAK: Gayrimenkuller için taşınmaz numarası sistemine geçilerek, taşınmazlar üzerindeki her türlü kayıt ve tescil işlemlerinin elektronik ortamdan yapılabilmesine izin verilmesi.

RESMİ BELGE KAYITLARI İNTERNETTEN YAPILABİLECEK: Her türlü vatandaşlık ve nüfus kayıtlarına ilişkin formların ve resmi makamların verdikleri belgelerin elektronik ortamda elektronik imzalı olarak düzenlenmesine imkan sağlanması.

HERKES RESMİ ELEKTRONİK POSTA KULLANABİLECEK: Kayıtlı elektronik posta sisteminin uygulamaya konulması.

İHALELER İNTERNET ORTAMINDA YAPILABİLECEK: Kamu ihalelerinde e-ihale yapısına geçilmesi.

TÜKETİCİLER ŞİKAYETLERİNİ İNTERNETTEN YAPABİLECEKLER: Tüketici şikâyetlerinin elektronik ortamda alınması ve bilgilendirmeyi de kapsayan Tüketici Bilgi Sistemi'nin hayata geçirilmesi.

02

TÜBİSAD Komisyonları ve Faaliyetleri

TÜBİSAD'ın, nitelikli çalışmalarını üretmeye devam etmesi ve sektörel düzenlemeler içindeki etkisini daha da artıracak görüş ve pozisyonları oluşturabilmesi, Komisyon çalışmaları ile sağlanmaktadır.

TÜBİSAD 2013-2014 YILI ÇALIŞMA KOMİSYONLARI VE BAŞKANLARI

TÜBİSAD, Komisyonları aracılığı ile; eğitim ve istihdam, yerel katma değer üretimi, telekomünikasyon, yazılım, teknolojik gelişmeler, yeni medya, e-ticaret, hukuksal ve kurumsal altyapının oluşturulması, sektörün ve pazarın büyümesi ve güçlenmesi, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörüne yönelik standartların oluşturulması ve yerleştirilmesi, sektörün ve Türkiye'nin AB ile bütünleşmesi gibi konularda çalışmalar yapmaya devam edecektir.

TÜBİSAD'ın, nitelikli çalışmalarını üretmeye devam etmesi ve sektörel düzenlemeler içindeki etkisini daha da artıracak görüş ve pozisyonları oluşturabilmesi, Komisyon çalışmaları ile sağlanmaktadır.

▪ Bilgi Merkezi Komisyonu - Başkan Mustafa Çağan

Amaç: Türkiye' de donanım, yazılım, hizmet, iletişim, e ticaret vb bilgi ve iletişim teknolojileri sektörleriyle ilgili pazar büyüklüğü, istihdam, ihracat gibi alanlarda güvenilir bilgi ihtiyacını karşılamak, üye şirketlere ve kamuoyuna doğru bilgi ve raporları sağlamak

TÜBİSAD Bilgi Merkezi Komisyonu kapsamında geçtiğimiz dönemde bilgi ve iletişim sektörüne ait sağlıklı raporlar üretebilmek amacıyla Mustafa Çağan Başkanlığı'nda sürdürülen çalışmalarda; donanım, yazılım ve hizmet sektörlerini içeren sektör raporları için GfK Türkiye işbirliği ile yapılırken e-ticaret alanındaki veriler için Bankalararası Kart Merkezi (BKM), telekomünikasyon sektörü verileri için ise Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) raporlarına başvurulmuştur.

Yaz döneminde, BKM ile yapılan temaslara sonucunda, BKM'nin bankalar ile yürüttüğü e-ticaret verilerinin iyileştirilmesi çalışmalarının devam ettiği aktarılmıştır. 2012 sektör raporlarını oluştururken, e-Ticaret sektörel verilerinin daha detaylı sektörel analizler ile desteklenebileceği, bu çalışmanın 2012 3. çeyrek için yapılarak, yılsonunu beklemeden nasıl bir sonuç alınacağı değerlendirilebileceği kaydedilmiştir. Ayrıca, çalışmalar kapsamında ek olarak e-ticaret firmalarına yurtdışından gelen yatırım miktarının da analiz ve rapor edilebileceği belirtilmiştir.

Türkiye' de bilgi teknolojileri ve iletişim sektörleriyle ilgili güvenilir bilgi elde etme ihtiyacını karşılama ve kamuoyuna doğru bilgiyi ve aranan raporları sağlama misyonunu üstlenen "Bilgi Merkezi" Projesinin, TÜBİSAD Üyelerinin değerli katkılarıyla elde edilen ilk sonuçları geçtiğimiz yıl açıklanmıştır.

TÜBİSAD sahipliğinde sürdürülen çalışma; başta Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (UBAK) ve Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) gibi kurumlar olmak üzere kamu tarafından da beğeni ile karşılanmış, Türkiye'nin bilişim alanındaki ihracat gücü ve potansiyelinin de ortaya konulması adına önemli olan rapor, bugüne kadar birçok etkinlik ve yayında referans gösterilmiştir.

TÜBİSAD'ın, bilgi ve iletişim sektörü raporları üretmek üzere hayata geçirdiği Bilgi Merkezi Projesi Komisyon çalışmaları bünyesinde ele alınmaya devam edilmektedir.

TÜBİSAD bu yıl da, önümüzdeki dönem sektörel politikalar ve mevzuat çalışmaları için doğru sektör verilerini sağlamak üzere çalışmalarını sürdürmektedir. 2012 yılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Sektörü Pazar verileri ile ilgili raporlama için online anket çalışması sektör firmalarının erişimine açılmıştır. Proje kapsamındaki anket çalışması bağımsız araştırma şirketi OPR tarafından yürütülmekte, ankete girilen veriler gizli tutulmakta ve firma ismi belirtilmeden toplulaştırılarak raporlanmaktadır.

Bilgi Merkezi Komisyonu'nun çalışmalarını iyileştirmek üzere Ekim ayı itibarıyla Bankalararası Kart Merkezi (BKM), Yazılım Sanayicileri Derneği (YASAD) ve Elektronik Ticaret İşletmeleri Derneği (ETİD) gibi kurumlar ile temaslar sürdürülmüştür.

Proje kapsamında, özellikle yazılım ve hizmet alanlarında veri toplanabilecek firmalar kapsamının genişletilmesi amacıyla; teknokentlerde yer alan kurumlar ve "hosting" hizmeti sağlayan firmalar ile temasa geçilmiş, YASAD ile işbirliği adına görüşmeler yapılmıştır.

Bilgi Merkezi Komisyonu 19 Aralık 2012 ve 18 Ocak 2013 tarihlerinde yeni üyeleriyle toplantılar gerçekleştirmiştir. Toplantılarda, Bilgi Merkezi Projesi 2011 Sektör Raporu ve proje kapsamında bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmalar katılımcılara tanıtılmıştır.

Bilgi Merkezi Projesi'nin noktasal bir hedefinin olmadığı; bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün kamu nezdinde öneminin artırılması, "Türkiye'de bilişim stratejik sektördür" söyleminin benimsenmesi ve Türkiye'ye bu alanda yatırımların çekilmesi gibi ana hedefler üzerine geliştirildiği vurgulanmıştır.

▪ Kurumsal İletişim ve Üye İlişkileri Komisyonu - Başkan Burak Aydın

Amaç: TÜBİSAD'ın kurumsal iletişim faaliyetlerinin yönetilmesi ve üye profiline uygun yeni üye kazanımlarının sağlanması

18 Nisan 2013 tarihinde sektörün duayenlerinden Emre Berkin'in de katılımıyla bir üye toplantısı düzenlendi. Üyelerin bir araya gelerek görüş alışverişinde bulunduğu toplantıda, dernek başkanı Prof.Dr. Kemal Cılız ve Kurumsal İletişim ve Üye İlişkileri Komisyonu Başkanı Burak Aydın tarafından faaliyetler hakkında bilgi verildi. Komisyonun gelecek dönem faaliyetlerinde üyeler ile daha sık bir araya gelmesi ve "Atılım için Bilişim" ana temalı uluslararası bir Bilişim Zirvesi gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

▪ Mevzuat ve Politikalar Komisyonu - Başkan İbrahim Özer

Amaç: Sektörel politikalara etki etmek üzere düzenlemelerde yer almak ve sektör için mevzuat veritabanı oluşturmak

TÜBİSAD Mevzuat Komisyonu, Haziran ayında gerçekleştirdiği 2012 yılı yeni dönem ilk toplantısında gözden geçirilen faaliyet alanları için aşağıda yer alan çalışma grupları ve sorumlu Başkanlarını belirlemiştir;

- Sanayi Bakanlığı ve İthalat Uygulamaları (DTS, Garanti Belgesi, TSE, ithalattaki yasal uygulamalar, KKDF Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri dâhil) – Esra Erol
- Teknik Regülasyonlar (BTK) – Esra Erol
- Teşvik Uygulamaları – Hande Bayrak
- E-Devlet Uygulamaları (e-fatura, e-vatandaşlık, e-tebligat, kayıtlı e-posta) – Nükhet Yurtgüven
- Çevre – Hande Baloğlu Toker
- DigitalEurope ile ilişkiler – Çağatay Çopuroğlu

Alınan kararlar doğrultusunda, daha önce Donanım ve Tüketici Elektronik Komisyonu altında sürdürülen KKDF ile ilgili çalışmalar, Komisyon Sanayi Bakanlığı ve İthalat Uygulamaları çalışma grubunca yürütülecektir.

TÜBİSAD üyesi firmalar tarafından gündeme getirilen, “Geçmişe ait Serbest bölge transferlerinden talep edilen KKDF” sorunları nedeniyle Haziran ayında KKDF ile ilgili bir çalışma grubu toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda, KKDF ile ilgili son dönemde sektör firmalarının yaşadıkları tecrübelerin değerlendirilmesi sonucunda çalışmaların aşağıdaki ana başlıklar altında sürdürülmesine karar verilmiştir;

Yedek parçalar için kesilen KDV: İthal edilen yedek parçalara ödenen KDV'nin iade edilmesi yönünde TÜBİSAD Görüşü oluşturulması değerlendirilecektir.

“Credit note”lar için ödenen KDV'nin geri ödenmesi: Üyelerimizle daha önceki e-bültende paylaştığımız credit notelar konusunda, KDV'nin geri ödenmesine yönelik emsal oluşturabilecek yargı kararlarının TÜBİSAD üyeleriyle paylaşılması önerisi gündeme getirilmiştir.

“Credit note”ların peşin ödeme sayılmaması ve KKDF talep edilmesi: İlgili soruna yönelik yapılabilecekler bir sonraki toplantıda değerlendirilecektir.

Ekim ayında Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı (TKHK) hakkında TÜBİSAD Görüşü oluşturarak T.C. Gümrük Ve Ticaret Bakanlığı'na iletmiştir. TKHK hakkındaki TÜBİSAD Görüşü'nde; taslak metinde yer alan Kanun hükmü ile özel kanunlarca getirilen düzenlemelerin koordinasyon gerektirdiği durumlara yönelik öneriler sunulmuştur. Hatalı

ürün tanımının net kriterlere bağlı yapılması, hatalı ürünle ilgili sorumluluk yapısının kusur sorumluluğu olarak belirlenmesi ve hatalı ürünle ilgili metinde belirlenen sorumluluk zincirinin ticaret alanında hukuk güvenliği açısından doğurabileceği ciddi sakıncalar göz önüne alınarak değiştirilmesi de çalışmada yer alan öneriler arasındadır. TÜBİSAD Görüşü'nde, tasarı metninde yer alan ayıplı mala ilişkin maddelere de iyileştirme önerileri getirilmiştir. Buna göre, ayıplı mal tanımı içerisinde yer alan “muadili olan malların kullanım amacını taşımayan” kriterinin taslaktan çıkarılması, teslim anından itibaren altı ay yerine 30 gün içinde ortaya çıkan ayıpların teslim anında var olduğunun kabul edilmesi, malın ayıplı olmadığına ispatının satıcıya ait olduğu karinesinin kaldırılması, ücretsiz onarım veya ayıpsız misli ile değiştirme haklarının kullanılmasında gereken sürenin hesaplanmasında malın teslim tarihinin belirleyici olması, sözleşmeden dönme durumunda bedelin veya indirim tutarının tüketiciye “derhal” iadesi düzenlemesinin “en fazla 15 gün” olarak iyileştirilmesi, ilaveten ayıplı hizmetlerle ilgili hükümlerde ayıplı maddeler için belirtilen görüşlere paralel değişiklikler yapılması uygun görülmüştür. Görüşte, taksitle satış sözleşmelerinin elektronik ortamda yapılabilmesi için değişiklik önerileri ve taksitli sözleşmelerden cayma hakkının müteşebbislere getirilebilecek ağır yükümlülükler gerekçesiyle kaldırılması önerisi de ele alınmıştır.

TKHK Taslağı'nda, tüketicinin kullanımına sunulan mallarının tanıtım ve kullanıma ilişkin hususların malın üzerinde de yer alması halinde, yazılı ve sesli ifadelerin Türkçe olması zorunlu kılınmıştır. Mevzuat Komisyonu bünyesinde hazırlanan söz konusu çalışmada, tüketici fiyatlarına etki ederek tüketicinin aleyhine bir sonuç doğurması muhtemel olan söz konusu yükümlülüğün madde metninden çıkarılmasının uygun olacağı dile getirilmektedir.

Komisyon çalışmaları kapsamında Ekim ayında, Ekonomi Bakanlığı tarafından iletilen 2013 yılı mevzuat revizyon çalışmalarına ilişkin talep doğrultusunda, kapsamda yer alan Tebliğler ve uygulamada yaşanan sıkıntılara ilişkin TÜBİSAD Görüşü oluşturulmuştur. “CE” işareti taşıması gereken ürünlerin ithalat denetimleri 2012/8, 2012/9, 2012/10, 2012/11, 2012/14, 2012/15 ve 2012/16 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğleri marifetiyle yapılmaktadır. Söz konusu Tebliğler her yıl ilgili kuruluşların görüş ve önerileri de dikkate alınarak revize edilmektedir. Revizyon çalışmalarına yönelik TÜBİSAD tarafından oluşturulan Görüşte, Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğlerinin genelinde; “piyasa gözetimi ve denetimi” uygulamasında, ithalat sırasında gerçekleştirilecek denetim faaliyetlerinden ziyade, malların piyasaya sürülmesinden sonra piyasa gözetimi ve denetimi ile ilgili yetkilendirilmiş kurumlar tarafından gerçekleştirilecek denetim faaliyetlerinin tercih edilmesi yönünde değişiklikler yapılmasının uygun olacağı önerisi ifade edilmiştir.

TÜBİSAD Mevzuat ve Politikalar Komisyonu çalışmaları kapsamında “2012 Yılında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü ile İlgili Olarak Yayımlanan Önemli Düzenlemeler ile Bazı Önemli Düzenleme Tasarıları Hakkında Bilgi Notu” hazırlanmıştır. TÜBİSAD üyeleri ile paylaşılan bilgi notunda ele alınan başlıca yayımlanmış düzenlemeler aşağıdaki gibidir;

- Kayıtlı Elektronik Posta Rehberi ve Hesabı Adreslerine İlişkin Tebliğ,
- Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ,
- Eğitimde Fatih Projesi Kapsamında Yapılacak Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerine Dair Yönetmelik,

- Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik,
- Anonim Şirketlerde Elektronik Ortamda Yapılacak Genel Kurullara İlişkin Yönetmelik,
- Anonim Şirketlerin Genel Kurullarında Uygulanacak Elektronik Genel Kurul Sistemi Hakkında Tebliğ
- Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ,
- Kısa Mesafe Erişimli Telsiz Cihazları Hakkında Yönetmelik,
- Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik,
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği

Tasarı halindeki düzenlemeler arasında yer alanlar şöyledir;

- Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı
- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı

Mevzuat Komisyonu çalışmaları sonucu hazırlanan TÜBİSAD Görüşleri'ni sözlü olarak paylaşmak ve kamu tarafı ile görüş alışverişinde bulunmak üzere Aralık 2012 sonunda, Ekonomi Bakanlığı Sn Mehmet Cömert makamı ziyaret edilmiştir. 2013 yılı mevzuat hazırlık çalışmalarını görüşmek üzere yapılan ziyarette, gümrükteki kontrol süreçlerinin azaltılarak piyasa denetiminin artırılmasına ilişkin öneriler sunulmuştur.

E-Fatura Çalışma Grubu Başkanı Nükhet Yurtgüven tarafından 5 Mart 2013 tarihinde Gelir İdaresi Başkanı Mehmet Kilci'ye ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaretin ana amacı olan E-Fatura hakkında sektörün görüşleri Gelir İdaresi Başkanlığı'na aktarılmıştır. Ziyaret sonucunda, Maliye Bakanlığı'nın e-fatura uygulaması için 9 firmaya vereceği, lisans ücretinin olmayacağı bilgisi verildi. Konu ile ilgili Bakanlık tarafından sene sonuna doğru tebliğ yayınlanacağı, tebliğ sonrasında bakanlığın ziyaret edilmesi ve tebliğe ilişkin TÜBİSAD görüşü oluşturulması planlanmıştır.

Teknik Regülasyonlar Çalışma Grubu

Teknik Regülasyonlar çalışma grubu; bilgi ve iletişim sektörünü etkileyen ve özellikle donanım ithalatı yapan firmaları ilgilendiren düzenleme ve uygulamalar çerçevesinde, sektör için geçerli olan uygunluk bildirimlerinde listelenen ana grup standartların (EMC, Safety and Telecom) Avrupa Birliği ile uyumlu hale getirilmesi, Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE) yıl içerisinde oluşturduğu standartların vaktinde hazırlanması, güncellenmesi ve sektör kurumları ile paylaşılmasının sağlanması ve bu alanlarda yaşanan sorunlara ortak çözümler oluşturulması amacıyla çalışmalar başlatmıştır. Bu çerçevede, 2012 yılı yaz dönemi öncesinde sürdürülen faaliyetlerde, BTK'nın Sınıf II Bildirim Formu uygulaması ve Kablo ithalatında TSE denetimi uygulamalarına odaklanılmıştır.

Sınıf II Bildirim Formu uygulamaları ile ilgili gelişmeleri görüşmek üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Sn Atilla Arslan ve Sn Abdullah Karakaş makamlarında ziyaret edilmişlerdir. Toplantılarda, 2.4 GhZ bandında çalışan cihazlar için non-harmonize frekans kısıtlamasının artık Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerden Fransa'da mevcut olmadığına bilgisi sunularak, bu sebeple yakın tarihte Türkiye'ye gönderilecek ürünlerin "regulatory"

etiketlerinde CE işareti yanında “!” işareti yer almayacağı yetkililere aktarılmıştır. Şu anki uygulamalarda 2.4 ve 5 GhZ kullanan tüm ürünler için Sınıf II talep edildiği BTK tarafından aktarılmış, gerekçe olarak ürünlere takılabilecek ek anten ve parçalar ile ürünün Kısa Mesafe Erişimli Telsiz Cihazlar (KET) Yönetmeliği içinde yer alan ve izini verilen limitlerin dışına çıkabilme ihtimalini gösterilmiştir. Toplantı sonucunda yeni bir çalışma yapılarak konuya açıklık getirilmesi, bu çalışmalara TÜBİSAD’ın da mevcut olan frekans kısıtlamalarının AB’deki uygulamaları ve Fransa’nın yeni durumu, komisyon kararı vb belgeler ile katkıda bulunması kararlaştırılmıştır.

Çalışma grubunun sürdürdüğü temasların da katkısıyla, “CE” işareti Taşınması Gereken Bazı Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği Eki Ürün Listelerinde yapılan değişiklik sonucunda, 8544 GTİP pozisyonundaki kablolar ilgili Yönetmelikler kapsamında çıkarılmıştır.

Teknik Regülasyonlar çalışma grubunun Eylül ayı itibarıyla en öncelikli ele alacağı konular arasında, 11 Eylül 2012 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Kısa Mesafe Erişimli Telsiz (KET) Cihazları Hakkında Yönetmelik yer almaktadır.

Teşvik Uygulamaları Çalışma Grubu

Mevzuat Komisyonu altında Teşvik Uygulamaları çalışma grubunda ele alınan AR-GE Projelerinin Desteklenmesi Yönetmeliği ile ilgili Kasım ayında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İstanbul Bölge Müdürlüğü’nde gerçekleştirilen bir toplantıya TÜBİSAD iştirak etmiştir.

12 Eylül 2012 tarihinde yürürlüğe giren “Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesi”ne ilişkin Yönetmeliğin bilgi ve iletişim sektörü açısından değerlendirilmesi amacıyla 9 Kasım tarihinde gerçekleştirilen ve TÜTED Yönetim Kurulu Başkanı Adil Zafer Müftüoğlu’nun açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu (BTK) Başkanı Dr. Tayfun Acarer, T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (UBAK) Haberleşme Genel Müdürü Atilla Çelik ve Haberleşme Genel Müdür Yardımcısı Lütfü Aydın yönetmelik ile ilgili sektör temsilcilerinin yönelttikleri soruları yanıtlamışlardır. Toplantının açılışında Sn. Acarer, GSYİH içindeki payı yüzde 1’in biraz altında olan Ar-Ge harcamalarının Türkiye’nin 2023 vizyonuna ve hedeflerine ulaşabilmesi için en az yüzde 3’e çıkarılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu vizyon doğrultusunda Ar-Ge ile beraber bilgi teknolojileri (BT) tarafının da hareketlenmesi gerektiği ve bilgi teknolojileri ve iletişim (BİT) sektörü hedeflerinin Türkiye’nin diğer hedeflerine ulaşması yönündeki önemi vurgulanmıştır. Sn. Çelik, 12 Eylül 2012 itibarıyla yayımlanan yönetmelikle ilgili uygulamayla ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar doğrultusunda sektör ile bilgi alış-verişi içerisinde bulunulacağını aktarmışlardır.

BTK Teknik Düzenlemeler Daire Başkanlığı tarafından yapılan “Yatırım Teşvikleri ve Destekler” konulu sunumda Yeni Teşvik Sistemine getirilen Stratejik Yatırımların Teşviki’ne dikkat çekilmiştir. Aynı sunumda dünya genelinde 2011 yılında sunulan Ar-Ge destekleri ve yapılan harcamalar anlatılırken, Türkiye’nin uygulama alanında gelişime açık olduğu değerlendirilmiştir. Yatırım Teşvikleri ve Destekler konulu sunum içeriğiyle ilgili yöneltilen bir soruya istinaden “kısa vade” tanımı 3-4 ay olarak açıklanmıştır.

UBAK tarafından gerçekleştirilen “Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Ar-Ge Destekleri” başlıklı sunumda ise ilgili mevzuatın oluşum süreci ve amacı özetlenmiş, desteklere başvuru ve proje değerlendirme süreçleri hakkında katılımcılara bilgi verilmiştir. Destek başvurularının tamamen elektronik ortamdan sürdürülmesine yönelik çalışmalar olduğu aktarılmıştır. Toplantı süresince sektör temsilcilerinin sorularına istinaden gündeme gelen bazı konular şöyledir;

Yönetmelik kapsamında fikri haklara ilişkin hususlar sözleşme ile belirlenecektir. Destekler kapsamında alınan makine/teçhizatın sahibi Bakanlık olmayacaktır.

Sözleşmelerin içerikleri farklılaştırılabilir, gizlilik maddesi özel projeler için yer almaktadır.

Başvurular uzman havuzundan görevlendirilen Proje Değerlendirme Grubu (PDG) tarafından değerlendirilecektir. Bakanlık uzman havuzundaki uzmanlara ve kendi personeline gerektiğinde inceleme başlatabilir. Uzman havuzu üniversite, kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşturulacaktır.

Ön finansman yazılım sektörü için önemli bir sorundur. Yönetmelik kapsamında desteklenecek projelere ön ödeme de yapılabilmesi konusu katılımcılar tarafından öneri olarak yetkililerle paylaşılmıştır.

Destek limitleri için üst sınır belirlenmiştir, destek miktarı konusunda insiyatif PDG kararına bırakılmaktadır.

Onaylanmayan proje başvurularının red sebebi usul gereği ise eksiklikler tamamlanarak yeniden değerlendirilmeye alınabilir, ancak esas gereği red gerçekleşmiş ise başvuru tekrar değerlendirilmeyecektir.

Ar-Ge faaliyetleri sonucunda oluşan ürünlerin ticarileşmesine yönelik destek sağlanması şu an için öngörülmemektedir.

İlgili mevzuata göre, destek başvurusunda bulunan projelerin başlangıç tarihinin başvuru tarihinden önce olması durumunda destek sağlanıp sağlanmayacağı konusu toplantıya katılan UBAK yetkililerine danışılmıştır. Konunun değerlendirmeye alınacağı belirtilmiştir. Yönetmeliğin Mali Hususlar bölümünde, 5746 sayılı Kanun kapsamında yapılan destekler hariç olmak üzere bir kurum veya kuruluştan Ar-Ge desteği alan projelerin desteklenemeyeceği belirtilmektedir. Bu doğrultuda Teknoloji Bölgeleri Geliştirme Kanunu’na da istisna getirilmesi sektör temsilcileri tarafından önerilmiştir.

Mevzuata göre Bakanlık, ilgili Yönetmeliğin amacı doğrultusunda her yıl için destekleyeceği öncelikli proje konularını belirler ve o takvim yılı öncesinde internet sitesinde yayımlar.

Desteklemede öncelikli alanlar yeni takvim yılı için henüz onaylanmamıştır. Yazılıma da yer verilmesi düşünülmektedir. Öncelikli alanlarla ilgili sektör talepleri de dikkate alınacaktır.

Bu doğrultuda, TÜBİSAD, “Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesi” Yönetmeliği kapsamında yeni takvim yılı için desteklenecek öncelikli proje konularına ilişkin görüş ve önerilerin gerektiğinde Bakanlık ile paylaşılmak üzere toplanması amacıyla bir çalışma başlatmıştır. Üye firmalar öncelikli konular önerilerini TÜBİSAD ile paylaşabilirler.

Çevre Çalışma Grubu ve AEEE Yönetmeliği ile ilgili Çalışmalar

Mevzuat Komisyonu kapsamında Çevre alanında sürdürülen çalışmalar Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü Yönetmeliği'nin 22 Mayıs 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmasıyla yeniden hız kazanmıştır.

Yönetmelik çalışmaları 2010 yılından beri TÜBİSAD Çevre Çalışma Grubu gündeminde ele alınarak, taslak oluşturma sürecine TÜBİSAD Görüşleri ile destek olunmuştur. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile sürdürülen düzenli temaslar sonucunda, TÜBİSAD Görüşleri'nin, rekabetçi bir sistem oluşturulması yönünde yönetmelikte yer alan aşağıdaki alanlardaki iyileştirmelere katkı sağladığı gözlemlenmektedir;

- Kâr amacı gütmeyen ortak bir uyum organizasyonunun kurulması,
- AEEE toplama hizmetlerinin Belediyelerce kurulacak Toplama Merkezleri tarafından yapılması ve böylece üretici firmalara düşen maliyetin azaltılması,
- AEEE kayıt sisteminin geliştirilmesi,
- AEEE toplama hedeflerinin yıllara dağılması ve giderek artması,
- Yetkilendirilmiş kuruluşlara üyeliğin finansal teminat kabul edilmesi, Koordinasyon Merkezinin oluşturulması,
- Etiketleme standartlarının Avrupa Birliği ile uyumlu olması,
- Vergi gibi ek masraflardan kaçınılması

Yönetmeliği takiben yayınlanması beklenen uygulama ve denetim mekanizmalarına ve Koordinasyon Merkezi ve Yetkilendirilmiş Kuruluş görev ve tanımlarına ilişkin tebliğ çalışmaları TÜBİSAD tarafından takip edilerek; rekabetçi, etkin, denetlenebilir bir uygulama alanı oluşturulması yönünde görüş çalışmaları ve temaslar sürdürülmüştür.

Yönetmeliğin yayınlanmasının hemen ardından 8 Haziran 2012 tarihinde TÜBİSAD bünyesinde bir bilgilendirme etkinliği gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, yönetmeliğin amaç ve kapsamının yönetmelikte yer alan ilgili taraflara değinilerek sunulmasının yanı sıra, yönetmeliğin uygulamaya geçmesiyle birlikte üretici, dağıtıcı firmalar gibi çeşitli sektör paydaşlarına getireceği yeni sorumluluklar da ele alınıp değerlendirilmiştir.

Çevre çalışmaları kapsamında, AEEE yönetmeliğinin devamında yeni uyum sistemi kurmaya aday firmalarla da görüşmelerin sürdürülmesine karar verilmiştir. Bu çerçevede; AEEE

Yönetmeliği kapsamındaki gelişmeleri izlemek ve benzer yurtdışı uygulamaları ile karşılaştırmalı çözüm önerilerini sunmak üzere, 27 Haziran 2012 tarihinde European Recycling Platform temsilcisi Mikolaj Józefowicz ve 6 Eylül 2012 tarihinde ENE EcologyNet Europe GmbH kurumunu temsilen Sven Grieger TÜBİSAD'ı ziyaret etmişlerdir. Yapılan ziyaretlerde, yönetmelik ve uygulamalarına yönelik henüz açık olan sorular tartışılmış, kurumların yurtdışında şu ana kadar hayata geçirdikleri sistemlerden hareket ederek yerel uygulamaya yönelik öneriler ele alınmıştır.

Çevre çalışma grubunun diğer temasları kapsamında Apple Çevre Programı Yöneticisi Thomas Barillot ile Haziran ayında yapılan görüşmede, AEEE Kontrolü Yönetmeliği'nin ana hatları, üretici yükümlülüğü ve uygulamalar hakkında kendilerine bilgi verilmiş, bugüne kadar TÜBİSAD'ın AEEE Yönetmeliği'ne ilişkin Bakanlık ile yaptığı çalışmalar ve görüş bildirimleri aktarılmıştır. Apple temsilcisi, AEEE Yönetmeliği'nin uygulama modellerinin çalışması konusunda TÜBİSAD ile işbirliği ve bilgi paylaşımı içinde olmayı arzuladığını belirtmiş, TÜBİSAD üyeleri arasında bir uygulama modeli geliştirilmesi öngörüldüğü takdirde Apple'ın da konuya ilişkin katkı sağlayabileceğini dile getirmiştir.

TÜBİSAD, 18 Aralık 2012 tarihinde HP tarafından düzenlenen, HP'nin bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründe rekabetçi bir Yetkilendirilmiş Kuruluş kurulması yönünde sektörün lider şirketleri ile temasları çerçevesinde uyum tekliflerinin değerlendirildiği bir toplantıya davet edilmiştir. Bilgi teknolojileri, iletişim ve beyaz eşya sektöründen üretici firmalar temsilcilerinin de katıldığı toplantıda; AEEE Yönetmeliğine genel bakış ve HP'nin toplam maliyet hesabı, AEEE Yetkilendirilmiş Kuruluş yapısı için HP önerisi, hukuki boyut, gibi konular ele alınmış, toplantının devamında operasyonun "outsourcing" edilebileceği şirketlerin sunumları gerçekleştirilmiştir.

Ocak 2013 başında, Çevre Bakanlığı Sn Zeki Terzioğlu makamına ziyarette bulunulmuştur. Ziyarette, AEEE Yönetmeliğine göre üreticilerin bir araya gelerek Mayıs 2013 tarihine kadar Yetkilendirilmiş Kuruluş ve Koordinasyon Merkezi kurmak ile yükümlü oldukları, ancak bu kurumların kuruluşunu düzenleyecek ilgili Tebliğin Bakanlık tarafından hazırlanmakta olduğu aktarılmıştır. Tebliğin yayınlanmasını takiben TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş olmak üzere Tebliğ'de belirlenen şartları yerine getirip Bakanlığa başvuruda bulunabilecektir. Konu TÜBİSAD Yönetim Kurulu gündeminde değerlendirilmiş olup, Dernek bünyesinde nasıl bir oluşuma gidilebileceği TÜBİSAD'ın hukuksal danışmanları tarafından çalışılmaktadır.

AEEE Yönetmeliği kapsamında toplama yükümlülüğünü karşılamak üzere TÜBİSAD tarafından Yetkilendirilmiş Kuruluş oluşturulması hakkında 26 Şubat 2013 tarihinde bir basın bülteni kamuoyu ve üyeler ile paylaşılmıştır.

AEEE Yetkilendirilmiş Kuruluş Tebliğ Taslağına ilişkin TÜBİSAD görüşü oluşturularak 25 Mart 2013 tarihinde Bakanlık ile paylaşılmıştır.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği ve Yönetmelik Kapsamında TÜBİSAD'ın rolünü üyeler ve üye olmayan sektör temsilcileri ile paylaşmak üzere 19 Mart 2013 tarihinde TTNET'te bir toplantı gerçekleştirildi.

Mayıs 2013’de Yetkilendirilmiş Kuruluş için başvuru yapılmış olması göz önüne alındığında, Yönetim planı hazırlamak ve süreci başlatmak üzere hangi firma ile çalışılacağına karar verilmek amacıyla, ERP firmasından yönetim planı ve teklif istenmiştir. Bu çerçevede, ERP 16 Nisan tarihinde yönetim ve maliyet planlarını TÜBİSAD ile paylaşmıştır. Yetkilendirilmiş Kuruluş çalışmaları çerçevesinde hukuk danışmanları tarafından sözleşme taslağı oluşturulacak.

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar Çalışma Grubu

11 Nisan 2012 tarihinde T.C. Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan “YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KULLANMA ZORUNLULUĞU HAKKINDA GENEL TEBLİĞ”e ilişkin TÜBİSAD bünyesinde, Yönetim Kurulu Üyesi Veli Tan Kirtiş Başkanlığı’nda, Mayıs 2012 itibarıyla yeni bir çalışma grubu oluşturulmuştur.

Çalışma grubunun kuruluş amaçları arasında; tebliğin ekonominin kayıt altına alınmasına sağlayacağı katkılarını, pazardaki mevcut iş modellerine etkisini, tebliğle gelen yeni iş modellerine geçişte yaşanabilecek sorunları farklı boyutlarıyla ele almak ve tebliğin uygulamaya sağlıklı rekabet koşulları korunarak geçmesini destekleyebilecek çözüm önerilerini üretmek yer almaktadır.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazlarla ilgili çalışma grubu mevcut faaliyetlerine, tebliğin teknik, idari ve müşteri açısından değerlendirildiği TÜBİSAD Görüşü oluşturma çalışmalarıyla devam etmektedir. Bu çalışmalara TÜBİSAD üyesi firmaların yanı sıra, BKM ve bankacılık sektörünün ileri gelen kuruluşları da yorum ve önerileriyle katkıda bulunmaktadır.

AR-GE Teşviklerinin Mali Boyutu Çalışma Grubu

TÜBİSAD bünyesinde, üyelerimize daha önce duyurduğumuz Ar-Ge Teşviklerinin Mali Boyutları Çalışma Grubu kapsamında yürütülen çalışmalar sonucunda, TÜBİSAD Vergi Danışmanı BDO Denet Yönetim Danışmanlığı firması tarafından Ar-Ge teşvik uygulamaları ve yaşanan sorunlar ile ilgili bir rapor oluşturulmuştur.

Farklı mevzuatlara dayanan teşvik uygulamalarındaki farklılıkları gidermek, uygulama esaslarında sadeleştirme ve netlik sağlamak, teşvikler üzerinde ikincil düzenlemelerle oluşan sınırlandırılmaları ortaya koymak hedefleriyle “Ar-Ge TEŞVİK UYGULAMALARI’nda YAŞANAN SORUNLAR ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ” başlığı altında tamamlanan çalışma, Nisan 2012’de yayınlanarak üyelerimiz ve T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, T.C. Kalkınma Bakanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi, T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu, T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı, T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Maliye Bakanlığı, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, Türkiye Bilişim Vakfı, Türk Elektronik Sanayicileri Derneği, Elektronik Cihazlar İmalatçıları Derneği, Türkiye Bilişim Derneği ile paylaşılmıştır. Kurumlar tarafından geniş ilgi ile karşılanan çalışma, gelen ek talepler üzerine TÜBİTAK ve UBAK ile ayrıca paylaşılmıştır.

Çalışmaların devamında TÜBİSAD, TİM’in davetlisi olarak, 4 Haziran 2012 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Teknik Komiteleri Eylem önerilerinin görüşüldüğü YOİKK Özel Sektör Çalışma Grupları Toplantısı’na da katılmıştır.

Toplantıda, “Mevzuat ve Hukuksal Süreçler” ve “Vergi” çalışma gruplarında, TÜBİSAD Temsilcisi Abdullah Büyükbayram ve TÜBİSAD Çalışma Grubu Başkanı Erdoğan Sağlam yer alarak, mevzuat ile ilgili görüş ve önerilerimizi dile getirmişlerdir.

- **Girişim Sermayesi ve Kurumsal Finansman Komisyonu - Başkan Barış Öney**

Amaç: Bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründeki mevcut oyunculara ve yeni girişimcilere fon sağlamak, sektörde yatırım yapılmasına imkân sağlayacak düzenlemeler konusunda çalışmalar yapmak.

Komisyon amaçları çerçevesinde sektörü Kamu'daki girişim sermayesi girişimlerine, Bakanlara, Girişim sermayesi fonlarına ve Bankalara tanıtmak amaçlı bir toplantı yapılmışna karar verildi. Tanıtım toplantısının 24 Haziran haftası, banka genel müdürleri ve Private Equity şirketlerinin yöneticilerini hedefleyerek akşam yemeği organizasyonları ile yapılabileceği planlandı.

- **Bilgi Teknolojileri Servis ve CIO Komisyonu - eş-Başkan Güngör Kaymak, Adnan Metin, İlker Kuruöz**

Amaç: Uluslararası seviyede kabul görecek ve kamu ihalelerine baz teşkil edecek bilgi teknolojileri servis standartlarını oluşturmak, sertifikasyon programlarıyla sunulan servis kalitesinin iyileştirilmesi yönünde girişimlerde bulunmak

TÜBİSAD üyelerinin çalışacakları tedarikçileri seçiminde kullanabilecekleri bir Tedarikçi Seçim Portalı hazırlanmaktadır. Bu çalışma ile ilgili komisyonda bir alt grup oluşturuldu. Söz konusu alt komisyonda BIMSA, THY ve TURKCELL ekipleri yer alıyor. Çalışma ile ilgili hazırlıklar devam etmektedir.

- **Dış İlişkiler Komisyonu - eş-Başkan Kemal Cılız, Levent Kızıltan ve Mehmet Nalbantoğlu**

Amaç: Dış (ülke) paydaşlar (DEİK, DigitalEurope) ile ilişkileri yönetmek ve TÜBİSAD'ın dış temsilini gerçekleştirmek, Türkiye'nin ve sektörün uluslararası arenada rekabet gücünü artırmak amacıyla sektör önceliklerini ve stratejilerini belirlemek.

▪ **Telekomünikasyon Komisyonu - eş-Başkan Veli Tan Kirtiş ve Turgut Gürsoy**

Amaç: Telekomünikasyon pazarında sürdürülebilir sağlıklı rekabet koşullarının oluşturulması için düzenleyici faaliyetlerde bulunmak, 2023 vizyonu kapsamında telekomünikasyon sektörü yol haritası için bariyer ve büyüme fırsatlarını ortaya koyan raporlar oluşturmak ve kamuoyuna sunmak

TÜBİSAD Telekomünikasyon Komisyonu, Yönetim Kurulu Üyeleri Veli Tan Kirtiş ve Turgut Gürsoy Eş-Başkanlığı'nda eski dönem çalışmalarını tamamlamıştır.

Komisyon Ekim 2012'de, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı hakkında TÜBİSAD görüşü oluşturmuştur.

Görüşte, Büyük Şehir Belediye Kanunu'nda elektronik haberleşme sistemleri ve alt yapısına dair 655 Sayılı KHK çerçevesinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının yetkili olduğunun açıkça düzenlendiği bir madde eklenerek, taslağın 5. Maddesinin 14. ve 28. Fıkralarının tamamıyla çıkarılması ve yerine aşağıda yer alan taslak metindeki maddenin eklenmesi önerilmiştir:

“Elektronik haberleşme sistemleri ve altyapılarının kurulumu ve işletmesine dair, 655 Sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilidir.”

İlk önerinin kabul edilmemesi halinde; taslakta yer alan 5. Maddenin 14. fıkrasının metinden tamamıyla çıkarılması ve 5. Maddenin 28. fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi önerilmiştir:

“Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili diğer mevzuata göre kuruluş izni verilen alanda tesis edilecek elektronik haberleşme istasyonlarına, elektronik haberleşme hizmetinin gerekleri dikkate alınarak müracaattan itibaren yedi gün içinde yer seçim belgesi vermek ve bu belge karşılığında üst sınırı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenen ücreti almak. Bu ücret büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tarafından alınır. Yedi gün içinde cevap verilmeyen müracaatlarda, süre sonunda ilgili tesis ve altyapılar için yer seçim belgesi verilmiş kabul edilir. Yer seçim belgesi alınarak tesis edilen elektronik haberleşme alt yapıları için ayrıca yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni aranmaz. Bu yetki büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tarafından kullanılır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce kurulumu yapılmış olan elektronik haberleşme sistemleri ve altyapısı için bu Kanunda öngörülen gereklilikler yerine getirilmiş sayılır.”

TÜBİSAD Telekomünikasyon Komisyonu üyeleri tarafından verimli bir işbirliği içerisinde yürütülen çalışmalar sonucunda, Belediyelerin altyapı kurup işletmesini düzenleyen 14.

fıkranın tamamen Maddeden çıkarıldığı gözlemlenmektedir. 28. Fıkra da yer alan 'kent ve yapı estetiği' ne uygunluk ifadesinin yanına, 'elektronik haberleşme hizmetinin gerekleri dikkate alınarak' ifadesi eklenerek bu konudaki kısıtların da aşılabilecek bir noktaya geldiği kaydedilmiştir. 28. Maddede yer alan 'yer seçim belgesine ilişkin düzenlemenin henüz korunduğu bilinmekle beraber, konuyla ilgili fiyatlandırma yetkisinin Belediye'den alınıp Bakanlığa verilmiş olması sonucu sektör gerçeklerinden uzak bölgesel fiyatların oluşmasının engellenmiş olacağı düşünülmektedir.

2012 Yaz döneminden sonra Komisyon tarafından sürdürülen temaslar arasında “Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar (ÖKC)” ile ilgili TÜBİSAD Görüşü’nü takiben Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) Başkan Yardımcısı Sn. İhsan Uğur Delikanlı ve Bankalararası Kart Merkezi (BKM) Genel Müdürü Sn. Soner Canko makamlarına yapılan ziyaretler yer almaktadır. TÜBİSAD’ın bu alanda yaptığı çalışmanın kamu tarafında da ilgiyle karşılandığı kaydedilmiştir.

TÜBİSAD Telekomünikasyon Komisyonu ayrıca 10 Aralık 2012 tarihinde düzenlenen Optik ve Genişbant Ağlar ve Türkiye'deki Çözümler (Workshop on Optical / Broadband Network and Related Solutions in Turkey) Çalıştayı’na da sahiplik yapmıştır. Japon İçişleri ve İletişim Bakanlığı’nın (MIC) Eylül ayında TÜBİSAD’a gerçekleştirdiği ziyaret sonucunda, TÜBİSAD işbirliği ile gerçekleştirilmesi kararlaştırılan Çalıştay, T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (UBAK) ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından desteklenmiştir.

10 Aralık tarihinde İstanbul Teknik Üniversitesi’nde gerçekleştirilen çalıştay’ın açılış konuşması için T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (UBAK) ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun (BTK) yanı sıra Japon İçişleri ve İletişim Bakanlığı’nın (MIC) da teşrif ettikleri organizasyonda, devlet kurumları ve sektör firmaları tarafından optik/genişbant şebeke teknolojileri ve çözümleri hakkında sunumlar yapılmıştır.

Türkiye’de operasyon sürdüren ve Japon menşeli kurumların büyük ilgi gösterdikleri organizasyona 300’e yakın sektör temsilcisi katılmıştır. Program sonunda düzenlenen sosyal etkinlikte katılımcılar bir araya gelerek karşılıklı uzmanlık ve işbirliği paylaşımlarında bulunmuşlardır.

Çalıştay’da gerçekleştirilen sunumlar TÜBİSAD web sitesinde yer almaktadır.

▪ Yazılım Komisyonu - Başkan Erman Karaca

Amaç: Yazılım sektörünün TÜBİSAD içerisindeki temsilinin kuvvetlendirilmesi, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü pazarında yazılımın payının büyütülmesini sağlamak; korsan yazılım, telif hakları ve yazılım ihracatı gibi konularda raporlar üreterek kamuoyunu bilinçlendirmek

TÜBİSAD'ın 2013 yılı faaliyetleri kapsamında yeni bir Yazılım Komisyonu kurulmuştur. Başlıca kuruluş amacı; bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü pazarında yazılımın payının büyütülmesi, yazılım ihracatının artırılması, yazılım geliştirme için teşvik ve destekler hakkında farkındalık oluşturulması ve telif haklarının seslendirilmesi gibi alanlarda faaliyetler yapılması olarak belirlenen Komisyon, Ocak 2013 içerisinde ilk iki toplantısını gerçekleştirmiştir.

Toplantılar sonucunda Yazılım Komisyonu bünyesinde üç alt çalışma grubu kurulmasına karar verilmiştir:

- Ürünleştirme ve Sertifikasyon Çalışma Grubu- Başkan Mehmet Can
- Telif Hakları Çalışma Grubu- Başkan Semih Sağman
- Üniversiteler, STK'lar arası ve Sektörel İşbirlikleri Çalışma Grubu- eş-Başkan Oktay Özgün, Şerafettin Özer

Alt çalışma gruplarının; 2013 yılı ilk çeyreği boyunca ilgili alanlarda mevcut durumu yansıtan rapor hazırlamalarına ve mevcut durum analizi sonuçlarına göre faaliyet planlarını oluşturmalarına karar verilmiştir.

▪ Yeni Medya ve e-Ticaret Komisyonu - Başkan Burak Ertaş

Amaç: TÜBİSAD bünyesinde e-ticaret sektörünün temsilini kuvvetlendirerek, sektörün sağlıklı gelişimini desteklemek, e-ticaret ve yeni medyanın sağladığı yeni iş modelleri hakkında farkındalık çalışmaları yürütmek ve ilgili paydaşlarla ilişkileri sürdürmek

TÜBİSAD'ın yeni medya ve e-ticaret sektörüne yönelik faaliyetleri ele almak amacıyla kurulan Yeni Medya ve e-ticaret Komisyonu aşağıda yer alan alt çalışma grupları ve ana gündem maddeleri belirlenmiştir:

E-Fatura: e-ticaret'in büyütülmesi ve dolayısı ile vergi kazançlarının da paralelde büyüebilmesi için; e-fatura'nın devreye alınması (B2B ve B2C), kimlik numarası zorunluluğu, damga vergisi konularını gündeme getirmek ve görüş belirtmek üzere Mevzuat Çalışma Grubu ile birlikte çalışılmaya karar verildi.

Ödeme sistemleri: Kullanıcı tarafı kimlik yönetimi, Dijital İmza

E-ticaretin Düzenlenmesi: Kanun Tasarısı, E-ticaret sitelerinin güvenilirliği ve sertifikasyon, Yurtdışına satışta yaşanan güçlükler, Bilgi güvenliği; bilinçlendirme ve eğitimler, Pazarın büyütülmesi için yapılabilecekler, Veri kirliliği, Damga vergisi, Cayma hakkı, Mesafeli satış sözleşmesi

Yeni medya alanında sektörel gelişmeleri takip etmek üzere, Komisyon tarafından belirlenecek bir temsilcinin IAB ile temasa geçmesi kararlaştırılmıştır. Komisyon Başkanı Burak Ertaş IAB Yönetim Kurulu üyesi olduğundan kendisi beraber hareket etme konusunu IAB ile paylaşarak, gelişmeleri aktaracak.

▪ **Eğitim ve İşgücü Komisyonu - eş-Başkan Levent Kızıltan ve Hakan Çevik**

Amaç: Sektörün istihdam ihtiyacını ortaya koymak, ihtiyaç duyulan nitelikli işgücü yetiştirilmesini sağlamak üzere üniversiteler ve ilgili kamu paydaşlarıyla çalışmalar yürütmek, mesleki standartları belirlemek ve sertifikasyon süreçlerinin konumlandırılması konusunda ortak payda, güç ve algı birlikteliği oluşturabilmek.

İstanbul İl Müdürlüğü tarafından “İlimizin 2012 Yılı Mesleki Eğitim Planı”nın karara bağlanması hazırlık çalışmaları çerçevesinde TÜBİSAD Bilişim Sanayicileri Derneği’ne nitelikli işgücü ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve Müdürlük ile paylaşılması yönünde bir talep iletilmiştir.

Yazıya istinaden iletilen yanıtta, TÜBİSAD bünyesinde bilgi ve iletişim sektörünün nitelikli işgücü ihtiyacına yönelik çalışmaların İş Gücü ve Eğitim Komisyonu tarafından sürdürüldüğü, Komisyonun geçmiş dönemlerde bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde ihtiyaç duyulan işgücünün yetiştirilmesini amaçlayan İŞKUR’un “Nitelikli Bilişim Elemanları Yetiştirilmesi (NBEY)” Programı’na yönelik “Rekabetçi Hizmet İçin Sektör İhtiyacına Yönelik Yeni Bir Model Önerisi” ni hazırladığı aktarılmıştır. Model önerisinin İŞKUR Genel Müdürlüğüne yazılı olarak sunulduğu ve en son 2011 Aralık ayında İl Müdürlüğüne ayrıca takdim edildiği belirtilmiştir.

Sektörümüzdeki büyük firmaların ve işgücünün büyük bir oranda temsilcisi olarak, mevcut yaklaşımlarla verilen İŞKUR eğitimlerinin sektör şirketlerine eleman temininde maalesef bir kaynak yaratmadığını; özellikle uzmanlık gerektiren ve üretici firmaların bilgi birikimlerinin aktarımını hedefleyen kursların, üretici firma sertifikaları olmadan gerçekleştirilmesinin “nitelikli” eleman tanımına aykırı düştüğünü savunan TÜBİSAD yazısında, TÜBİSAD tarafından İŞKUR Genel Müdürlüğü’ne müteaddit defalar önerilen

- Üretici firma sertifikası
- Yetkili eğitim kurumları
- Nitelikli eğitim ve sürdürülebilir izleme

şeklinde özetlenebilecek olan model önerimizin hayata geçirilemediği durumda da İŞKUR tarafında yetiştirilecek elemanların iş bulmakta güçlük çekecekleri görüşü dile getirilmiştir. Bu nedenle de İl Müdürlüğüne yönelik bir talep listesi oluşturmanın faydalı olmayacağı ve Bilgi ve İletişim Sektörümüzün ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünün ancak ulusal kaynaklarımızın birbirini destekleyen bütünleşik projelerde değerlendirilerek karşılanabileceği görüşüyle NBEY model önerisi İstanbul İl Müdürlüğü takdirlerine yeniden sunulmuştur.

TÜBİSAD İş Gücü ve Eğitim Komisyonu tarafından takip edilen Bilişim Sektörü Meslek Standartları oluşturma çalışmaları, MYK ile İTO faaliyetleri ve sertifikasyon süreci ile ilgili gelişmeler TÜBİSAD Yönetim Kurulu’nda gündeme getirilmiştir. Standartların belirlenmesinin ardından yürütülecek sertifikasyon çalışmalarının TÜBİDER’in VOC Test Merkezi tarafından

yönlendirilmesinin değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. TÜBİDER tarafından, tüm STK'ların içinde yer alacağı bir model ve fizibilite çalışması yapıldığı, TÜBİSAD'ın bu yapıda yer alıp almama kararının TÜBİSAD Yönetim Kurulu onayına sunulacağı ifade edilmiştir.

TÜBİSAD Eğitim ve İşgücü Komisyonu'nun 2013 yılında da faaliyetlerine devam etmesi kararlaştırılmıştır. Komisyonun ilk toplantısı 16 Ocak tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda, geçmiş dönemde hazırlanan, İŞKUR'un Nitelikli Bilişim Elemanı Yetiştirme (NBEY) Projesine yönelik TÜBİSAD tarafından "vendor" firmalar ile işbirliği içerisinde geliştirilen model önerisi gündeme getirilmiştir. Ayrıca, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK)' nun "Ulusal Yeterlilik Hazırlama İşbirliği Protokolü" çerçevesinde İstanbul Ticaret Odası (İTO) tarafından sürdürülen Ulusal Meslek Standartları'nın hazırlanması faaliyetlerine TÜBİSAD'ın iştirakleri aktarılmıştır. Ek olarak, Kalkınma Bakanlığı tarafından başlatılan Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi projesi kapsamında, 22 Ocak tarihinde, "Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam" alanında gerçekleştirilecek Odak Grup Çalışması, toplantı gündeminde ele alınmıştır.

Komisyonun yeni dönem gündeminin Şubat ayı sonunda yapılacak olan bir sonraki toplantıya kadar belirlenmesine karar verilmiştir.

TÜBİSAD FAALİYET, ZİYARET VE ETKİNLER ÖZETİ

2012

8 Haziran	Üyelere Yönelik AEEE Bilgilendirme Toplantısı
21 Haziran	Dijital Türkiye Platformu Başkanlar Toplantısı
22 Haziran	Telif Hakları ve Benzeri konular ile ilgili YASAD, BİYESAM, TBD, TÜBİSAD Görüşmesi
27 Haziran	Çevre Çalışma Grubu European Recycling Platform temsilcisi Mikolaj Józefowicz Görüşmesi
29 Haziran	Arı Teknokent Yönetim Kurulu Görüşme
7 Temmuz	Arı Çekirdek TÜBİSAD Ödülü
10 Temmuz	İstanbul'un Dijital Gündemi Konferansı Katılımı
24 Temmuz	TÜBİSAD DTÜ Projesi İSTKA Görüşmesi
27 Temmuz	IDC Türkiye Yönetim Kurulu Görüşmesi
6 Ağustos	Teknoloji Bilgilendirme Platformu Baz İstasyonları Toplantısı TÜBİSAD Katılımı
7 Ağustos	Bilgi Merkezi Komisyonu BKM Ziyareti
6 Eylül	Çevre Çalışma Grubu ENE EcologyNet Europe GmbH Temsilcisi Sven Grieger Görüşmesi
5 Eylül	TÜBİSAD "Atılım için Bilişim "Raporu Tanıtım Faaliyetleri Ekonomi Köşe Yazarları Akşam Yemeği
6 Eylül	TÜBİSAD "Atılım için Bilişim "Raporu Tanıtım Faaliyetleri Bilişim Muhabirleri Basın Toplantısı
11 Eylül	Japon NTT Firması ve İçişleri ve Ekonomi Bakanlığı TÜBİSAD Ziyareti
13 Eylül	Bilişim Zirvesi "Mesleki Yeterlilik, Sertifikasyon ve Bilişim Sektörüne Getirdiği Katkılar" Paneline TÜBİSAD katılımı
14 Eylül	M. Kemal Ciliz, Bloomberg TV Canlı Yayın Konuğu
26 Eylül	TÜBİSAD Yönetim Kurulu TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Yücel Altunbaşak Ziyareti
26 Eylül	TÜBİSAD Yönetim Kurulu Kalkınma Bakanı Sn. Cevdet Yılmaz Ziyareti

28 Eylül	Ekonomi Bakanlığı "Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Toplantısı" M. Kemal Cılız'ın Konuşmacı olarak Katılımı
1 Ekim	Yeni Nesil Ödeme Cihazları BDDK ziyareti
2 Ekim	Yeni Nesil Ödeme Cihazları BKM Genel Müdürü Soner Canko Ziyareti
4 Ekim	M.Kemal Cılız, CNBC-e Finans Cafe Programı Canlı Yayın Konuştu
4 Ekim	Fatih Projesi Koordinatörü Ahmet Kaplan ile TÜBİSAD Yönetim Kurulu Yemeği
5 Ekim	Eğitim ve İşgücü Komisyonu Nitelikli Bilişim Çalışanı ISTKA Çalışması Değerlendirme Toplantısı
17 Ekim	Telekomünikasyon Komisyonu, Belediyeler Kanunu Çalışması Toplantısı
18-19 Ekim	Yeşil İş Konferansına TÜBİSAD sponsorluğu
19 Ekim	TÜBİSAD Yapılanma Toplantısı
1 Kasım	Bilgi Merkezi - TÜİK Çalışması için DPT Ziyareti
5 Kasım	Mesleki Yeterlilik, TÜBİDER VOC Test Merkezi STK lar toplantısı
9 Kasım	TÜBİSAD Yönetim Kurulu'nun Capital Dergisi Ziyareti
19 Kasım	TÜBİSAD Yönetim Kurulu İTÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Karaca Görüşmesi
22-23 Kasım	TÜBİSAD, Atılım için Bilişim oturumları ile 29. Ulusal Bilişim Kurultayı'na katılım
23 Kasım	TÜBİSAD Bilgi Merkezi Projesi ETID - Elektronik Ticaret Derneği Ziyareti
10 Aralık	TÜBİSAD, Japon İletişim Bakanlığı Optik ve Genişbant Ağlar ve Türkiye'deki Çözümler Çalıştayı
18 Aralık	TÜBİSAD Yönetim Kurulu'nun Fatih Projesi Koordinatörü Ahmet Kaplan ile Akşam Yemeği
22 Aralık	DEİK Genel Kurulu'na Yönetim Kurulu Başkanı M.Kemal Cılız Katılımı
25 Aralık	Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Stratejisi Yenilenmesi Çalışmaları
Atölye	Çalışması ve Odak Grup Çalışmalarına Katılım
27 Aralık	Mevzuat Komisyonu Ekonomi Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürü Ziyareti

2013

- 8 Ocak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ziyareti
- 11 Ocak Mevzuat Komisyonu BTK Ziyareti
- 11 Ocak 11. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Şûrası, Haberleşme Komisyonu Toplantısı'na Telekom Komisyonu Katılımı
- 18 Ocak TÜBİSAD Çalışma Komisyonu, Fatih Projesi Koordinatörü Ahmet Kaplan ile Toplantı
- 11 Şubat Oxford Business Group ile Yönetim Kurulu Görüşmesi
- 14 Şubat TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı M.Kemal Cılız ve Levent Kızıltan Görüşmesi, Savunma Sanayi Müsteşarlığı Lütfi varoğlu Görüşmesi
- 14 Şubat TÜBİSAD DTÜ Projesi Hakkında İTÜ ile görüşme
- 14 Şubat TÜBİSAD, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı eTicaret Konferansı
- 18 Şubat M. Kemal Cılız'ın Skytürk 360 derece Programı Canlı Yayın konuğu
- 20 Şubat TÜBİSAD Yönetim Kurulu Para Dergisi Ziyareti
- 21 Şubat TÜBİSAD Yönetim Kurulu Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Enis Berberoğlu Ziyareti
- 11 Mart TÜBİSAD Yönetim Kurulu UDH Bakanı Binali Yıldırım ve BTK Başkanı Tayfun Acarer ile akşam yemeği
- 19 Mart AEEE TÜBİSAD Yetkilendirilmiş Kuruluş Firmalar Toplantısı
- 18 Nisan TÜBİSAD Genel Kurulu ve Üye Toplantısı
- 19 Nisan Independent Gazetesi World Report Röportajı
- 17 Mayıs Gelir İdaresi Başkanlığı TÜBİSAD E-Fatura ve E-defter Bilgilendirme Semineri
- 23 Mayıs TÜBİSAD Bilgi Merkezi Çalışması Basın Toplantısı

TÜBİSAD Bilişim Sanayicileri Derneği

Selahattin Pınar Cad. Cemal Sahir Sk.
Polat İş Merkezi No: 29 Kat: 4-5 D: 47
Mecidiyeköy İstanbul/ Türkiye
Tel: +90 (212) 275 52 52 (Pbx)
Fax: +90 (212) 273 29 99

tubisad@tubisad.org.tr
www.tubisad.org.tr